

Rámcové učebné plány a vzdelávacie štandardy vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 30 ods. 5 a § 42 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školského zákona) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 30. 12. 2015 pod číslom 2015-17815/63477:4-10A0 s platnosťou od 1. 2. 2016.

Obsah

Úvod.....	3
1 Rámcový učebný plán	4
1.1 Rámcový učebný plán pre školy s vyučovacím jazykom slovenským	4
1.2 Rámcový učebný plán pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny	5
2 Vzdelávacie štandardy	6
2.1 Slovenský jazyk a literatúra	6
2.2 Maďarský jazyk a literatúra	17
2.3 Maďarský jazyk a literatúra	18
2.4 Ukrajinský jazyk a literatúra	22
2.5 Rusínsky jazyk a literatúra	27
2.6 Slovenský jazyk a slovenská literatúra.....	32
2.7 Anglický jazyk	41
2.8 Francúzsky jazyk.....	58
2.9 Nemecký jazyk.....	81
2.10 Ruský jazyk.....	103
2.11 Španielsky jazyk.....	126
2.12 Taliansky jazyk	151
2.13 Matematika.....	174
2.14 Informatika.....	186
2.15 Fyzika.....	189
2.16 Chémia	192
2.17 Biológia.....	195
2.18 Dejepis	197
2.19 Geografia.....	201
2.20 Občianska náuka	206

Úvod

Cieľom výchovy a vzdelávania vo vzdelávacích štandardoch vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 30 ods. 5 a § 42 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školského zákona) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 19 vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov v školách s vyučovacím jazykom slovenským a s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny je umožniť záujemcom:

- získať nižší stredný stupeň vzdelania;
- nadobudnúť kompetencie, ktoré zodpovedajú profilu absolventa ZŠ;
- doplniť si vzdelanie na uplatnenie a využitie v osobnom, rodinnom a občianskom živote.

Vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania sa môže organizovať v dennej forme alebo externej forme štúdia. Dĺžku kurzu určí riaditeľ na základe zistenej úrovne získaného vzdelania osoby, **najviac však v dĺžke jedného školského roka.**

Vzdelávacie štandardy pre jednotlivé vyučovacie predmety vychádzajú z obsahového hľadiska zo vzdelávacích štandardov platných od roku 2011. Formálna stránka dokumentu bola prispôsobená inovovaným vzdelávacím štandardom. Vzdelávacie štandardy po obsahovej stránke zohľadňujú fakt, že o ukončenie nižšieho stredného vzdelania môže prejavíť záujem aj žiak, ktorý sa vzdelával podľa štátneho vzdelávacieho programu platného v roku 2008, resp. podľa učebných osnov a vzdelávacích štandardov platných pred rokom 2008.

Absolventi vzdelávania získajú kompetencie potrebné na pokračovanie v ďalšom vzdelávaní a/alebo uplatnenie sa na trhu práce, najmä:

- primeranú úroveň komunikačných zručností a schopností reagovať v rôznych (životných) situáciách;
- schopnosť efektívne spolupracovať;
- schopnosť osvojiť si a využívať (osobne) efektívne stratégie učenia sa v súlade so svojimi reálnymi možnosťami;
- schopnosť vyhľadať (prostredníctvom nových IKT) nové/potrebné informácie a vedieť ich spracovať/využiť;
- schopnosť orientovať sa v súčasnom svete;
- schopnosť zaujať stanovisko k (svojim) právam a povinnostiam v občianskom a pracovnom živote.

Uvedené ciele sa naplňajú prostredníctvom vymedzeného obsahu vzdelávania, t. j. výkonového a obsahového štandardu vyučovacích predmetov vzdelávacieho programu. Vo výučbe je potrebné uplatňovať medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami. Je dôležité v čo najväčšej miere prihliadať na prepojenie obsahu s praktickým životom. Pri nadobúdaní, precvičovaní a osvojovaní si učiva je nevyhnutné využívať aktivizujúce vyučovacie metódy.

1 Rámcový učebný plán

1.1 Rámcový učebný plán pre školy s vyučovacím jazykom slovenským v dennej forme štúdia

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Povinný vyučovací predmet</i>	<i>Počet hodín za týždeň</i>
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5
	cudzí jazyk	1
		6
Matematika a práca s informáciami	matematika	5
	informatika	1
		6
Človek a príroda	fyzika	3
	chémia	
	biológia	
		3
Človek a spoločnosť	dejepis	3
	geografia	
	občianska náuka	
		3
Povinné hodiny spolu		18
Voliteľné hodiny		max 7
Počet hodín spolu		25

Poznámky

1. Škola si môže zvoliť organizačnú formu vyučovania (vyučovacia hodina, vyučovacie bloky a pod.).
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť podľa individuálnych potrieb žiaka, na základe zistenia úrovne jeho vedomostí, zručností požadovaných učebnými osnovami.

1.2 Rámcový učebný plán pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny v dennej forme štúdia

<i>Vzdelávacia oblasť</i>	<i>Povinný vyučovací predmet</i>	<i>Počet hodín za týždeň</i>
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra/slovenský jazyk a slovenská literatúra	5
	jazyk národnostnej menšiny a literatúra	5
	cudzí jazyk	1
		11
Matematika a práca s informáciami	matematika	5
	informatika	1
		6
Človek a príroda	fyzika	3
	chémia	
	biológia	
		3
Človek a spoločnosť	dejepis	3
	geografia	
	občianska náuka	
		3
Povinné hodiny spolu		23
Voliteľné hodiny		max 2
Počet hodín spolu		25

Poznámky

1. Škola si môže zvoliť organizačnú formu vyučovania (vyučovacia hodina, vyučovacie bloky a pod.).
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť podľa individuálnych potrieb žiaka, na základe zistenia úrovne jeho vedomostí, zručností požadovaných učebnými osnovami.

2 Vzdelávacie štandardy

2.1 Slovenský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom vnútorné delenie predmetu je plne v kompetencii učiteľa, rovnako ako aj radenie jednotlivých výkonov spolu so vzdelávacím obsahom.

Jazyková zložka

Cieľom vyučovania jazykovej zložky je

- vnímať jazyk ako nástroj myslenia, komunikácie medzi ľuďmi a ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka;
- rozvíjať čítanie s porozumením a tvorbu vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – jazyková zložka – má tabuľkovú formu, ktorá sa delí podľa komunikačných jazykových kompetencií – čítanie s porozumením, písanie a hovorenie (počúvanie je integrovanou súčasťou hovorenia). Komunikačné jazykové kompetencie členia jednotlivé výkony do uzavretých celkov na základe predmetových kompetencií. Kompetencie – čítanie s porozumením, písanie, hovorenie – je možné rozvíjať samostatne alebo ich vzájomne kombinovať. Postupnosť rozvíjania uvedených kompetencií je v právomoci učiteľa.

Vzdelávací štandard pre jazykovú zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** aplikačný kontext, kľúčové kompetencie;
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon.

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie sú špecifické pre konkrétny predmet. Majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **aplikačný kontext** a **klúčové pojmy**.

Aplikačný kontext sa stal dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria jednotlivé slohové útvary/žánre stanovené v obsahovom štandarde. V rámci **kompetencie čítanie s porozumením** predstavuje textová zložka priestor na analýzu, t.j. priestor na vyvodzovanie, utvrdzovanie jednotlivých pojmov a nadobúdanie predmetových kompetencií. Pri **kompetenciách písanie a hovorenie** žiak deklaruje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie formou tvorby konkrétneho slohového útvaru/žánru. Jednotlivé slohové útvary/žánre tak predstavujú priestor, v ktorom žiak aplikuje svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie z jednotlivých jazykových rovín a slohu.

Pojmy tvoria obsahový štandard. Ide o povinné pojmy z oblasti jazykovedy, ktoré sú rozdelené do príslušných celkov. Ich radenie v rámci vyučovania je plne v kompetencii učiteľa.

KĹÚČOVÉ KOMPETENCIE

Edukačné ciele predmetu <i>slovenský jazyk a literatúra, časť: slovenský jazyk</i>			
Poznávacia (kognitívna) kompetencia	Komunikačná kompetencia	Interpersonálna (sociálna) kompetencia	Intrapersonálna (osobnostná) kompetencia
Spôsobilosť používať kognitívne operácie.	Spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie.	Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty.	Vytvárať a reflektovať vlastnú identitu.
Spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine.	Zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie.	Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín.	Vytvárať vlastný hodnotový systém.
Spôsobilosť kritického myslenia.	Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať.	Spôsobilosť kooperácie.	Schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života.
Spôsobilosť formulovať a riešiť problémy.	Schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city.	Schopnosť empatie.	
Schopnosť tvorivého myslenia a spôsobilosť uplatniť jeho výsledky.			

Čítanie s porozumením

I. Zamerať svoje čítanie podľa potreby	Vybrať text podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie.
	Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.
II. Pochopiť význam textu	Pochopiť umelecký a vecný text s využitím explicitných informácií.
	Pochopiť text podľa implicitných informácií.
	Tvoriť a overiť navrhnuté hypotézy.
III. Pochopiť formálnu stránku textu	Reprodukovať umelecký a vecný text na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.
	Rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy atď.
IV. Odlíšiť vetu a text	Rozpoznať a pomenovať rozličné texty a určiť ich horizontálnu štruktúru.
	Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí.
V. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie	Určiť syntagmatické zloženie viet.
	✓ gramatických kategórií (rod, číslo, pád/osoba, číslo, čas)
VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek	Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch.
	Overiť si význam slova.
	Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam, napr. slabikám a hláskam.

Písanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum	Sformulovať tému adekvátnu cieľu komunikácie.
	Vybrať vhodný slohový útvar/žáner v súlade s cieľmi písania.
II. Organizovať text z hľadiska kompozície	Zostaviť osnovu, koncept.
	Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti.
	Prispôsobiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.
III. Zosúladiť štylistickú úroveň s cieľom písania a čitateľmi.	Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky.
	Využívať bohatstvo lexiky, spisovný jazyk, resp. nárečie.
	Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia	Utvoriť jednoduché holé a rozvité vety: ✓ používanie interpunkčných znamienok vo vetách.
V. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis	Revidovať a editovať koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.
Hovorenie a počúvanie	
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum	Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii.
	Zosúladiť jazykové prvky s cieľom komunikácie.
	Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím.
	Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému.
	Analyzovať kvalitu ústneho prejavu.
II. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou	Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť.
	Pomocou kontrolných otázok zhodnotiť, či ostatní porozumeli prejavu.
	Kriticky zhodnotiť prehovor niekoho iného.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku	Využívať jazykovú pestrosť a variabilitu komunikácie s ohľadom na situáciu a komunikačných partnerov.
IV. Štylizovať jednoduché holé a rozvité vety v texte	Utvoriť jednoduché holé a rozvité vety.
	Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu.
	Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov/žánrov a jazykových štýlov.
V. Rešpektovať jazykové pravidlá	Jazykové pravidlá: ortoepické, lexikologické, morfológické, syntaktické.
VI. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky	Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu.
	Využívať gestikuláciu, mimiku, proxemiku a haptiku.

ČÍTANIE S POROZUMENÍM	
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): súkromný list, jednoduché rozprávanie, opis, SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, prihláška, úradný list, žiadosť, úradný/štruktúrovaný životopis, objednávka	
KLÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať informácie a sprostredkovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vytvárať a reflektovať vlastnú identitu, vytvárať vlastný hodnotový systém	
Predmetové kompetencie	Výkon
I. Zamerat' svoje čítanie podľa potreby. 1. Vybrať text podľa komunikačného zámeru a podľa danej situácie. 2. Nahlas, ticho a opakovane prečítať text.	Žiak 1.1 dokáže podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov. 2.1 dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.
II. Pochopiť význam textu 1. Pochopiť umelecký a vecný text s využitím explicitných informácií. 2. Pochopiť text podľa implicitných informácií. 3. Tvoríť a overiť navrhnuté hypotézy. 4. Reprodukovať umelecký a vecný text na základe chronologickej alebo logickej postupnosti.	Žiak 1.1 vie s pomocou učiteľa jednoducho pomenovať tému prečítaného textu. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému. 2.1 dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná. 2.2 dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať význam neznámych slov v jazykových slovníkoch. 3.1 vie vytvoriť na základe ucelených informácií hypotézu o závere epického textu. 4.1 dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti. 4.2 dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok.
III. Pochopiť formálnu stránku textu 1. Rozoznať všeobecné usporiadanie textu – odseky, nadpisy atď. 2. Rozpoznať a pomenovať rozličné texty a určiť ich horizontálnu štruktúru.	Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa rozlíšiť niektoré časti vonkajšej kompozície textu. 2.1 vie s pomocou učiteľa identifikovať úvod a rozuzlenie vo vnútornej kompozícii umeleckého textu.
IV. Odlíšiť vetu a text 1. Vyhľadať prvky nadväznosti medzi slovami a skupinami slov, ktoré slúžia na plynulý prechod medzi vetami, odsekmi, časťami výpovedí. 2. Určiť syntagmatické zloženie viet.	Žiak 1.1 vie vyhľadať s pomocou učiteľa prostriedky nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami: grafické prostriedky – napr. typ písma, konektory – spojky. 2.1 dokáže v jednoduchých vetách určiť prísudok a zdôvodniť ich funkciu. 2.2 vie definovať holú a rozvitú vetu a s pomocou učiteľa ich dokáže nájsť v texte.
V. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie 1. gramatických kategórií (rod, číslo, pád/osoba, číslo, čas)	Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu a určiť ich pád. 1.2 dokáže s pomocou učiteľa v známom texte vysvetliť vysokú frekvenciu slovies v rozprávaní.
VI. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek 1. Porozumieť významu slov v umeleckých a vecných textoch. 2. Overiť si význam slova. 3. Porozumieť štruktúre slova a jeho častiam, napr. slabikám a hláskam.	Žiak 1.1 vie s pomocou učiteľa vyhľadať a vysvetliť lexikálny význam ustálených slovných spojení – prísloví a prirovnaní v danom texte. 1.2 vie s pomocou učiteľa vysvetliť význam známych slov v texte. 2.1 si vie s pomocou učiteľa správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov. 2.2 Žiak si vie overiť význam neznámych slov v jazykovedných príručkách. 3.1 Žiak vie členiť slová na slabiky. 3.2 dokáže s pomocou učiteľa určiť príponu, ktorou bolo slovo odvodené – ženské priezviská, prídavné mená a pod.

PÍSANIE	
APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV): súkromný list, jednoduché rozprávanie, opis, SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, prihláška, úradný list, žiadosť, úradný/štruktúrovaný životopis, objednávka	
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém	
Predmetové kompetencie	Výkon
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. 1. Sformulovať tému adekvátnu cieľu komunikácie. 2. Vybrať vhodný slohový útvar/žánr v súlade s cieľmi písania.	Žiak 1.1 si dokáže z navrhovaného súboru tém vybrať tú, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania. 2.1 dokáže z navrhnutého súboru žánrov s pomocou učiteľa vybrať ten, ktorý zodpovedá téme.
II. Organizovať text z hľadiska kompozície. 1. Zostaviť osnovu, koncept. 2. Zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. 3. Prispôbiť formálnu úpravu textu vybranému žánru.	Žiak 1.1 dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. 2.1 vie s pomocou učiteľa vytvoriť na zadanú tému text, ktorý má niektoré znaky stanoveného slohového útvaru/žánru, pričom sa vyskytnú chyby v časovej a logickej postupnosti. 3.1 dokáže s pomocou učiteľa aplikovať niektoré znaky formálnej úpravy slohových útvarov/žánrov.
III. Zosúladiť štylistickú úroveň s cieľom písania a čitateľmi. 1. Zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky. 2. Využívať bohatstvo lexiky, spisovný jazyk, resp. nárečie. 3. Overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov.	Žiak 1.1 vie s pomocou učiteľa prispôbiť lexiku textu vzhľadom na komunikačnú situáciu. 2.1 pri tvorbe textu využíva obmedzenú lexiku, často nevhodne opakuje slová v rámci textu. 2.2 dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte.
IV. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia. 1. Utvoriť jednoduché holé a rozvité vety: • používanie interpunkčných znamienok vo vetách.	Žiak 1.1 dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé vety, pričom dodržiava správny slovosled a interpunkciu. 1.2 dokáže samostatne tvoriť jednoduché rozvité vety, pričom dodržiava správny slovosled a interpunkciu.
V. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis 1. Revidovať a editovať koncept textu s cieľom zlepšiť štýl a opraviť gramatické chyby, pravopis a interpunkciu.	Žiak 1.1 dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. 1.2 dokáže na podnet a s pomocou učiteľa identifikovať chyby vo svojom texte. 1.3 dokáže po príprave nahlas prečítať svoj text.

HOVORENIE A POČÚVANIE**APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHY TEXTOV):** jednoduché rozprávanie, opis, oznámenie, správa, pozvánka**KLÚČOVÉ KOMPETENCIE:** používať kognitívne operácie; tvoriť, prijívať a spracovávať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Predmetové kompetencie	Výkon
I. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum. <ol style="list-style-type: none"> Sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. Zosúladiť jazykové prvky s cieľom komunikácie. Zvoliť vhodný spoločenský tón komunikácie v súlade s jej cieľom a prostredím. Začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému. Analyzovať kvalitu ústneho prejavu. 	Žiak <ol style="list-style-type: none"> si vie vybrať jednu z ponúknutých tém. vie sformulovať myšlienky na vopred určenú tému. vie podľa pokynov a s pomocou učiteľa sformulovať krátky text na danú tému. 2.1 vie s pomocou učiteľa použiť v texte niektoré jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. 3.1 vie s pomocou učiteľa použiť taký spoločenský tón, ktorý je v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa táto komunikácia uskutočňuje. 3.2 zvláda s pomocou učiteľa zvukovú stránku prejavu. 4.1 vie po príprave začať a ukončiť komunikáciu na zvolenú tému. 5.1 vie po príprave určiť a zhodnotiť tému komunikácie.
II. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou <ol style="list-style-type: none"> Sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť. Pomocou kontrolných otázok zhodnotiť, či ostatní porozumeli prejavu. Kriticky zhodnotiť prehovor niekoho iného. 	Žiak <ol style="list-style-type: none"> 1.1 vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj vlastný názor na určitú tému. 2.1 po príprave vie sformulovať jednoduché otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho textu. 3.1 vie spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie.
III. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku. <ol style="list-style-type: none"> Využívať jazykovú pestrosť a variabilitu komunikácie s ohľadom na situáciu a komunikačných partnerov. 	Žiak <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými.
IV. Štylizovať jednoduché holé a rozvité vety v texte <ol style="list-style-type: none"> Utvoriť jednoduché holé a rozvité vety. Uplatňovať logickú nadväznosť vytvoreného textu. Rešpektovať v ústnom prejave znaky slohových útvarov/žánrov a jazykových štýlov. 	Žiak <ol style="list-style-type: none"> 1.1 vie tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvité vety a správne intonovať oznamovacie vety. 2.1 Žiak vie po upozornení učiteľa opraviť niektoré logické chyby vo výpovedi. 3.1 Žiak vie po príprave a s pomocou učiteľa vytvoriť niektorý slohový žáner/útvár.
V. Rešpektovať jazykové pravidlá <ol style="list-style-type: none"> Jazykové pravidlá: ortoepické, lexikologické, morfológické, syntaktické. 	Žiak <ol style="list-style-type: none"> 1.1 po upozornení učiteľom dodržiava niektoré pravidlá spisovnej výslovnosti. 1.2 vie po upozornení učiteľom nahradiť niektoré nespisovné slová spisovnými. 1.3 vo frekventovaných tvaroch slov používa správne tvary ohybných slovných druhov v komunikačnej situácii. 1.4 po usmernení učiteľom dodržiava syntaktické pravidlá v jednoduchých vetných konštrukciách.
VI. Využívať pri komunikácii mimojazykové prostriedky. <ol style="list-style-type: none"> Uplatňovať plynulosť, tempo a zrozumiteľnosť prejavu. Využívať gestikuláciu, mimiku, proxemiku a haptiku. 	Žiak <ol style="list-style-type: none"> 1.1 dokáže po upozornení zmeniť silu hlasu a tempo reči. 2.1 dokáže po upozornení vo svojom prejave upraviť gestikuláciu a mimiku.

Literárna zložka

Cieľom vyučovania literárnej výchovy je

- sústavne rozvíjať čitateľské kompetencie žiakov. Dôraz sa kladie na rozvíjanie čitateľských kompetencií zameraných na základné porozumenie jednoduchému umeleckému textu.

Nová štruktúra dokumentu

Inovovaný vzdelávací štandard zo slovenského jazyka a literatúry – **literárna zložka** – má tabuľkovú formu.

Vzdelávací štandard pre literárnu zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** aplikačný kontext, kľúčové kompetencie;
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie nie sú charakteristické pre literárnu zložku predmetu, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu tvoria **kontext a pojmy**.

Aplikačný kontext sa stal dominantným prvkom. Ide o **textovú zložku** vzdelávacieho štandardu, ktorú tvoria rôzne ukážky umeleckého textu, ktorý je primeraný jazykovej úrovni a skúsenostiam žiaka. Výber jednotlivých ukážok je plne v kompetencii učiteľa, pričom musí byť v súlade s výkonovým štandardom. Kontext predstavuje priestor pre rozvoj čítania s porozumením.

Pojmy tvoria obsahový štandard. Ide o povinné pojmy z oblasti literárnej teórie, ktoré sú rozdelené do príslušných celkov. Ich radenie v rámci vyučovania je plne v kompetencii učiteľa.

Predmetové kompetencie

1. Nahlas a plynulo čítať umelecký text.
2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
3. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.
4. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.

APLIKAČNÝ KONTEXT (DRUHÝ TEXTOV): umelecký text	
KEÚČOVÉ KOMPETENCIE: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu	
Predmetové kompetencie	Výkon
<ol style="list-style-type: none"> 1. Technika čítania. Plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť. 2. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť. 3. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou. 4. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi. 	<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže odpovedať na otázky k prečítanému textu. • dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah prečítaného textu. • dokáže reprodukovať definície pojmov príslovie, pranostika, prirovnanie, divadelná hra, film. • vie povedať príklady prísloví, porekadiel a pranostík a jednotlivé príklady vie zaradiť. • pozná niektoré ľudové tradície charakteristické pre daný región. • vie uviesť príklad slovenskej a zahraničnej filmovej tvorby. • vie uviesť príklady literárnych diel, ktoré sa stali predlohou filmového spracovania. • vie rozoznať poéziu, prózu a drámu (informatívne). • vie identifikovať dialóg v prozaickom a dramatickom texte. • vie charakterizovať rozdiel medzi monológom a dialógom na základe textu. • vie identifikovať hlavnú a vedľajšiu postavu v umeleckom texte. • dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodiť hlavnú myšlienku. • vie subjektívne zhodnotiť prečítaný text a pri prezentácii svojho názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.

Obsahový štandard

Zvuková rovina jazyka a pravopis	Významová rovina	Tvarová rovina	Skladobná rovina	Sloh	
<ul style="list-style-type: none"> • pravidlo o rytmickom krátení • interpunkčné znamienka <ul style="list-style-type: none"> ○ dlžeň, mäkčeň, vokáň ○ bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka ○ spojovník, pomlčka 	<ul style="list-style-type: none"> • slovníky <ul style="list-style-type: none"> ○ pravopisný ○ synonymický ○ výkladový ○ cudzích slov ○ frazeologický • tvorenie slov odvodzovaním <ul style="list-style-type: none"> ○ prípona 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatné mená <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňovanie ○ vlastné, všeobecné ○ rod: mužský, ženský, stredný • prídavné mená <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňovanie ○ vzor: pekný • zámená v hovorovom a administratívnom štýle <ul style="list-style-type: none"> ○ osobné a privlastňovacie zámená • číslovky <ul style="list-style-type: none"> ○ základné: jednotky, desiatky, stovky, tisícky, milióny ○ radové číslovky písané číslom: dátum a pod. • slovesá <ul style="list-style-type: none"> ○ vykanie, tykanie ○ čas: minulý, prítomný, budúci ○ pomocné sloveso byť ○ spôsob: oznamovací, rozkazovací • neohybné slovné druhy - informatívne 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá veta <ul style="list-style-type: none"> ○ holá ○ rozvitá ○ rozvitá s viacnásobným vetným členom • prísudok • zhoda 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdrav • oslovenie • predstavenie sa • privítanie • rozlúčenie • prosba/želanie • poďakovanie • ospravedlnenie – ústne • ospravedlnenie s vysvetlením • vyjadriť súhlas/nesúhlas • blahoželanie – ústne/písomne • adresa • adresa odosielateľa • adresát • pohľadnica • súkromný list – ústne/písomne • vypisovanie rôznych formulárov • tvorba otázok (žiadosť o informáciu) • rozhovor • začiatok a koniec telefonického rozhovoru • zásady spoločenského správania • osnova • rozprávanie – ústne 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché rozprávanie – ústne/písomne <ul style="list-style-type: none"> ○ úvod, jadro, záver • časová postupnosť v rozprávaní • opis – ústne/písomne <ul style="list-style-type: none"> ○ predmetu, prostredia, osoby ○ statický opis • krátke správy <ul style="list-style-type: none"> ○ SMS, e-mail • oznámenie • správa • informácie v novinách a časopisoch • pozvánka • vizitka • hlavná myšlienka • téma • prihláška • úradný list • žiadosť • úradný/štruktúrovaný životopis • objednávka

Obsahový štandard			
Všeobecné pojmy	Literárne žánre	Štruktúra literárneho diela	Štylizácia textu
<ul style="list-style-type: none"> • herec • režisér • scenárista • film • literárne dielo ako filmová predloha • scenár • poézia - informatívne • próza - informatívne • divadelná hra • ľudové tradície - rôzne druhy ústnych pozvaní, napr. pozvanie na svadbu, rôzne druhy žiadostí, napr. požiadanie o ruku, významné rodinné udalosti, kresťanské sviatky, ľudová tvorivosť 	<ul style="list-style-type: none"> • príslovie • porekadlo • pranostika 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavná myšlienka • hlavná postava • vedľajšia postava 	<ul style="list-style-type: none"> • dialóg • monológ

2.2 Maďarský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Má komplexný charakter, pretože zahŕňa rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajúce zložky jazykovú, slohovú a literárnu. Dôležité je, aby žiaci disponovali základnými čitateľskými zručnosťami, potrebnými pre svoje ďalšie vzdelávanie. Vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra tvoria tri zložky vyučovacieho predmetu:

- *jazyková komunikácia;*
- *komunikácia a sloh;*
- *literatúra.*

Výkonový štandard je vypracovaný na základe jazykových kompetencií s prihliadnutím na systematizáciu jazykového učiva v súlade s obsahovým štandardom. Koncepcia preferuje myšlienku, že jazyk je nástrojom myslenia. Zložky jazyková komunikácia a komunikácia a sloh spolu vytvárajú integrovaný blok. Väčší dôraz sa kladie na rozvíjanie čitateľských kompetencií a na zlepšenie verbálnych a písomných vyjadrení. Vo výučbe jazyka má primárne postavenie práca s rôznymi typmi textov a tvorba vlastných textov s prihliadnutím na konkrétnu komunikačnú situáciu. Vzdelávací štandard obsahuje konkrétne typy textov, ich tematické vymedzenie je plne v kompetencii učiteľa. Učivo je koncipované tak, aby sa sústavne rozvíjali čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov.

Ciele predmetu

Cieľom vzdelávania v oblasti maďarského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň jazykových a rečových zručností v maďarskom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikačnú situáciu. Dôležité je rozvíjať tie kompetencie, ktoré rozvíjajú čitateľskú gramotnosť a tvorbu ústnych a písomných textov. Pri rozvíjaní týchto kompetencií je potrebné zohľadniť kognitívnu úroveň žiakov.

Všeobecné a špecifické ciele učebného predmetu maďarský jazyk a literatúra:

- vyjadrovať svoje pocity, názory ústnou a písomnou formou;
- adekvátne reagovať v rôznych životných situáciách;
- formulovať otázky a dokázať na ne adekvátne odpovedať;
- vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu;
- používať jazykové príručky a slovníky;
- uplatniť pravopis proti tvorbe vlastného textu;
- spolupracovať v skupine a vnímať odlišnosti;
- uvedomiť si hodnoty vlastnej kultúrnej identity;
- rešpektovať inakosť a vážiť si hodnoty iných kultúr.

2.3 Maďarský jazyk a literatúra

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Jazyková komunikácia	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže správne tvoriť sloveso v rozkazovacom spôsobe. • dokáže správne tvoriť tvary slovies v podmieňovacom spôsobe. • dokáže používať pomocné slovesá pri tvorbe vlastného textu. • dokáže používať slovesné prípony pri tvorbe vlastného textu. • pri tvorbe vlastných textov dokáže správne používať gramatické kategórie slovies. • dokáže rozoznať v texte mená osôb, zemepisné názvy a názvy inštitúcií. • v komunikačnej situácii vie používať podstatné mená v správnom tvare. • vie rozoznať v texte stupňované prídavné mená. • v komunikačnej situácii vie používať prídavné mená a tvary stupňovaných prídavných mien. • vie identifikovať v texte základné a radové číslovky. • vie správne napísať dátum. • v komunikačnej situácii vie používať základné a radové číslovky. • dokáže správne používať zámená v komunikačnej situácii. • dokáže správne aplikovať pravopis <i>slovesných tvarov, vlastných mien, zemepisných názvov, názvov inštitúcií, základných a radových čísloviek s príponami.</i> 	<p>Slovesá gramatické kategórie slovies – číslo, osoba, čas, spôsob časovanie slovies pomocné slovesá slovesné prípony a predpony</p> <p>Podstatné mená všeobecné mená vlastné mená menné prípony</p> <p>Prídavné mená stupňovanie prídavných mien prídavné mená s odvodením</p> <p>Číslovky základné, radové číslovky dátum</p> <p>Zámená osobné, ukazovacie, opytovacie, privlastňovacie</p> <p>Pravopis slovných druhov slovesá veľké začiatkové písmená: v menách osôb, v zemepisných názvoch a názvoch inštitúcií základné a radové číslovky dátum</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Jazyková komunikácia	
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vo vete nájsť predmet. vie rozdeliť vety podľa zloženia a obsahu. dokáže rozoznať holú a rozvitú vetu vie určiť prísudzovací sklad v jednoduchej vete. dokáže samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s dodržaním správneho slovosledu. 	<p>Jednoduchá veta jednoduché vety (holé a rozvité) podľa obsahu (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie)</p> <p>Vetné členy prísudok: slovesný podmet predmet prípona predmetu</p> <p>Syntagmy prísudzovací sklad (alany-állítmányi szó szerkezet)</p>
<ul style="list-style-type: none"> dokáže identifikovať v texte dialektizmy a slangové výrazy. dokáže aplikovať spisovné, nárečové a slangové výrazy ohľadom na situáciu a komunikačného partnera. dokáže vyhľadať v texte nespisovné výrazy a nahradiť ich spisovnými výrazmi. 	<p>Slovná zásoba maďarského jazyka dialektizmy slang spisovný jazyk</p>
Komunikácia a sloh	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže porozumieť jednoduchým informáciám a podať ich ďalej. dokáže vyžiadať a podávať informácie. vie reagovať na otázky, inzeráty, ponuky. dokáže vytvoriť rozprávanie na základe vlastných zážitkov. porozprávať o svojich zážitkoch, túžbach, prianiach. dokáže vyjadriť svoje pocity a zážitky. dokáže vytvoriť opis predmetu a pracovného postupu. vie napísať charakteristiku osoby. dokáže viesť rozhovor o danej téme. dokáže napísať: <i>SMS, e-mail, súkromný list</i>. vie napísať pozvánku a žiadosť. vie napísať štruktúrovaný životopis. 	<p>Slohové útvary</p> <p>Rozprávanie jednoduché rozprávanie: úvod, jadro, záver kľúčové slová, obsah</p> <p>Opis opis predmetu opis pracovného postupu</p> <p>Charakteristika charakteristika osoby</p> <p>Rozhovor rozhovor diskusia</p> <p>Súkromný list súkromný list, e-mail, SMS</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyhľadať dôležité informácie v novinách a časopisoch. • dokáže porozprávať o prečítanom článku. • vie vysvetliť funkciu reklamy. • vie v skupine vytvoriť plagát. • dokáže porozprávať o filme. • dokáže presvedčivo argumentovať. • dokáže používať verbálne a neverbálne prostriedky argumentovania. • vie sa orientovať v pravopisnom, výkladovom slovníku. • dokáže v pravopisnom a vo výkladovom slovníku vyhľadať slová a slovné spojenia. 	<p>Administratívny štýl úradný list – žiadosť, pozvánka životopis</p> <p>Mediálne produkty film, plagát, reklama</p> <p>Jazykové príručky Výkladový slovník maďarského jazyka Pravidlá maďarského pravopisu</p>
---	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Komunikácia a sloh	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie čítať, plynule a nahlas rôzne texty. • dokáže sformulovať otázky súvisiace s textom. • dokáže odpovedať na otázky o prečítanom texte. • dokáže stručne porozprávať o prečítanom texte. • dokáže vyhľadať kľúčové slová v primerane náročnom texte. • dokáže vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie. • dokáže plynule a zrozumiteľne reprodukovať obsah prečítaného textu. 	<p>Čítanie s porozumením – texty rôzneho typu náučný/populárno-náučný (rastlinný a živočíšny svet, svet techniky, známe osobnosti)</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Literatúra	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • vie prečítať primerane náročný literárny text. • vie určiť hlavné a vedľajšie postavy. • dokáže vyhľadať v texte kľúčové slová. • dokáže rozlíšiť v texte podstatné i okrajové informácie. • dokáže napísať osnovu z prečítaného literárneho textu. • dokáže porozprávať o literárnom texte. • dokáže porovnávať literárne texty. • vie určiť hlavnú myšlienku prečítaného literárneho textu. • dokáže rozoznať román a povesť. • vie dokončiť začatý príbeh rozprávaním. • vie reprodukovať čitateľský zážitok vlastnými slovami. • dokáže si vytvoriť vlastný názor k postavám a situáciám. • dokáže vyjadriť vlastný názor o prečítanom literárnom texte. • zúčastňuje sa na dramatizácii literárneho diela. 	<p>Literárne druhy a žánre</p> <p>Rozprávky kompozícia a motívy rozprávok: <i>rozprávkové bytosti, neskutočné postavy, dej, magické čísla, fiktívne prostredie, ustálené slovné spojenia</i></p> <p>Povesti historické miestne</p> <p>Romány populárno-vedecká literatúra, dobrodružná literatúra, náučná literatúra</p> <p>Poézia Arany János: <i>Családi kör</i></p>

2.4 Ukrajinský jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet ukrajinský jazyk a literatúra má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Vyučovací predmet ukrajinský jazyk a literatúra tvoria dve tesne zviazané a vzájomne sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. V jazykovej zložke je cieľom dosiahnuť takú úroveň jazykových a rečových zručností v ukrajinskom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikačnú situáciu. Primárne postavenie má práca s rôznymi druhmi textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Cieľom literárnej zložky je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov zamerané na špecifické poznávanie sveta, porozumenie medzil'udských vzťahov a rozvíjanie estetického cítenia.

Výkonový štandard je vypracovaný na základe jazykových kompetencií s prihliadnutím na systematizáciu jazykového učiva v súlade s obsahovým štandardom. V záujme rozvíjania čitateľskej gramotnosti je úlohou učiteľa zabezpečiť, aby žiaci pracovali nielen s umeleckým, ale aj vecným textom.

Ciele predmetu

Žiak dokáže:

- vyjadriť svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou adekvátne komunikačnej situácii;
- formulovať otázky a adekvátne na ne odpovedať;
- adekvátne reagovať v rôznych životných situáciách;
- vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu;
- akceptovať skupinové hodnoty;
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvuková rovina jazyka a pravopis	
Žiak <ul style="list-style-type: none"> dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. dokáže správne uplatniť písanie veľkých písmen na začiatku viet a vo vlastných menách. 	prízvuk pohyblivý prízvuk veľké písmená vo vlastných menách veľké písmená na začiatku viet
Významová rovina jazyka	
Žiak <ul style="list-style-type: none"> dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná. dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte. dokáže v texte identifikovať nárečové a slangové slová. dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými. dokáže s pomocou učiteľa priradiť základové slovo k odvodenému a naopak. 	slovná zásoba spisovné – nespisovné slová slangové slová slovníky základové slovo odvodené slovo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Tvarová rovina jazyka	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. • dokáže v texte identifikovať podstatné mená. • dokáže v texte identifikovať prídavné mená. • vie v texte rozoznať jednotlivé stupne prídavných mien. • vie správne použiť zámená vo vetách tak, aby nedošlo k nedorozumeniu pri ich viacnásobnom použití. • dokáže používať zámená adekvátne komunikačnej situácii. • vie identifikovať v texte základné a radové číslovky. • vie správne napísať dátum. • pri tvorbe vlastných textov dokáže správne používať gramatické kategórie slovies. • dokáže s pomocou učiteľa v známom texte vysvetliť vysokú frekvenciu slovies v rozprávaní. 	<p>podstatné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ všeobecné a vlastné podstatné mená ○ skloňovanie ○ rod, číslo <p>prídavné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňovanie ○ stupňovanie prídavných mien <p>zámená</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ osobné, privlastňovacie, opytovacie, ukazovacie ○ označené a neoznačené <p>čísllovky</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ základné, radové ○ číslovky v dátume <p>slovesá</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ časovanie slovies ○ osoba, číslo, čas, spôsob <p>neohybné slovné druhy – informatívne</p>
Skladobná rovina jazyka	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled. • dokáže v jednoduchých vetách určiť prísudok. 	<p>jednoduchá veta holá a rozvitá veta veta s viacnásobným vetným členom vety podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie prísudok</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Sloh	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • si dokáže vyžiadať a podávať informácie (simulovanie situácií – pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie). • dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodiť hlavnú myšlienku. • dokáže sformulovať otázky k prečítanému textu. • dokáže odpovedať na otázky k prečítanému textu. • dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému. • sa dokáže zapojiť do rozhovoru a rešpektuje základné komunikačné pravidlá. • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. • dokáže vytvoriť jednoduché rozprávanie na základe vlastných zážitkov; • dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti. • dokáže vytvoriť opis predmetu a pracovného postupu. • vie napísať charakteristiku osoby. • vie napísať štruktúrovaný životopis. • vie napísať pozvánku, žiadosť, prihlášku. 	<p>pozdrav, oslovenie, privítanie, rozlúčenie predstavenie sa prosba/želanie poďakovanie, ospravedlnenie hlavná myšlienka informácia rozhovor začiatok a koniec telefonického rozhovoru zásady spoločenského správania súkromný list, e-mail, SMS oznámenie, správa informácie v novinách a časopisoch osnova, koncept rozprávanie <ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduché rozprávanie – ústne/písomne ○ úvod, jadro, záver ○ časová postupnosť v rozprávaní opis <ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduchý opis – ústne/písomne ○ opis predmetu, osoby ○ opis pracovného postupu úradný/štruktúrovaný životopis prihláška pozvánka žiadosť</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ukrajinská literatúra	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text. ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže odpovedať na otázky k prečítanému textu. • dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah prečítaného textu. • dokáže s pomocou učiteľa určiť hlavné a vedľajšie postavy. • vie rozoznať poéziu, prózu a drámu (informatívne). • vie identifikovať dialóg v prozaickom a dramatickom texte. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. 	<p>poézia – informatívne próza – informatívne divadelná hra rozprávka ukrajinská ústna ľudová poetická tvorba – informatívne dialóg monológ</p>

2.5 Rusínsky jazyk a literatúra

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet rusínsky jazyk a literatúra má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Vyučovací predmet rusínsky jazyk a literatúra tvoria dve tesne zviazané a vzájomne sa prelínajúce zložky, a to jazyková a literárna. V jazykovej zložke je cieľom dosiahnuť takú úroveň jazykových a rečových zručností v ukrajinskom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikačnú situáciu. Primárne postavenie má práca s rôznymi druhmi textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Cieľom literárnej zložky je sústavne rozvíjať čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov zamerané na špecifické poznávanie sveta, porozumenie medziľudských vzťahov a rozvíjanie estetického cítenia.

Výkonový štandard je vypracovaný na základe jazykových kompetencií s prihliadnutím na systematizáciu jazykového učiva v súlade s obsahovým štandardom. V záujme rozvíjania čitateľskej gramotnosti je úlohou učiteľa zabezpečiť, aby žiaci pracovali nielen s umeleckým, ale aj vecným textom.

Ciele predmetu

Žiak dokáže:

- vyjadriť svoje myšlienky, pocity, názory ústnou a písomnou formou adekvátne komunikačnej situácii;
- formulovať otázky a adekvátne na ne odpovedať;
- adekvátne reagovať v rôznych životných situáciách;
- vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu;
- akceptovať skupinové hodnoty;
- tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvuková rovina jazyka a pravopis	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže identifikovať významovú funkciu prízvuku (pohyblivého) v rusínskom jazyku (<i>на березі – на березі</i>). • dokáže správne uplatniť písanie veľkých písmen na začiatku viet a vo vlastných menách. • dokáže správne uplatniť písanie veľkých písmen v tvaroch zámen v priamom písomnom styku <i>Ты, Вы, Тыя, Вам</i>. 	<p>prízvuk veľké písmená vo vlastných menách veľké písmená na začiatku viet veľké písmená v tvaroch zámen <i>Ты, Вы, Тыя, Вам</i> (priamy písomný styk)</p>
Významová rovina jazyka	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže v prečítanom texte s pomocou učiteľa vysvetliť význam slov, ktoré pozná. • dokáže na základe odporúčania učiteľa vybrať vhodnú jazykovú príručku a skontrolovať správnosť a význam slov použitých v texte. • dokáže v texte identifikovať nárečové slová. • dokáže po upozornení nahradiť nespisovné jazykové prostriedky spisovnými. • dokáže rozpoznať niektoré spôsoby tvorenia slov v rusínskom jazyku. 	<p>slovná zásoba spisovné – nespisovné slová slovníky tvorenie slov – informatívne</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Tvarová rovina jazyka	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vo svojom prejave používať správne tvary ohybných a neohybných slovných druhov. • dokáže v texte identifikovať podstatné mená. • dokáže v texte identifikovať prídavné mená. • dokáže používať zámená adekvátne komunikačnej situácii. • vie identifikovať v texte základné a radové číslovky. • pri tvorbe vlastných textov dokáže správne používať gramatické kategórie slovies. • dokáže s pomocou učiteľa v známom texte vysvetliť vysokú frekvenciu slovies v rozprávaní. 	<p>podstatné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ všeobecné podstatné mená ○ vlastné podstatné mená ○ skloňovanie ○ rod, číslo <p>prídavné mená</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skloňovanie <p>zámená</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ osobné, privlastňovacie, opytovacie, ukazovacie <p>čísllovky</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ základné, radové <p>slovesá</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ časovanie slovies ○ osoba, číslo, čas, spôsob <p>neohybné slovné druhy – informatívne</p>
Skladobná rovina jazyka	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled. • dokáže v konkrétnych textoch (z učebnice, novín a pod.) nájsť jednoduché vety. • dokáže v jednoduchých vetách určiť prísudok. 	<p>jednoduchá veta</p> <p>holá a rozvitá veta</p> <p>vety podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie</p> <p>prísudok</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Sloh	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • si dokáže vyžiadať a podávať informácie (simulovanie situácií – pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie). • dokáže s pomocou učiteľa zo známeho umeleckého textu vyvodiť hlavnú myšlienku. • dokáže s pomocou učiteľa vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému. • dokáže sformulovať otázky k prečítanému textu. • dokáže odpovedať na otázky k prečítanému textu. • sa dokáže zapojiť do rozhovoru a rešpektuje základné komunikačné pravidlá. • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže s pomocou učiteľa vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu. • dokáže vytvoriť jednoduché rozprávanie na základe vlastných zážitkov. • dokáže prerozprávať obsah známeho umeleckého textu so zachovaním časovej postupnosti; • dokáže vytvoriť opis predmetu a pracovného postupu. • vie napísať charakteristiku osoby. • vie napísať štruktúrovaný životopis. • vie napísať pozvánku, žiadosť, reklamáciu a objednávku. 	<p>pozdrav, oslovenie, privítanie, rozlúčenie predstavenie sa prosba/želanie poďakovanie, ospravedlnenie hlavná myšlienka informácia rozhovor začiatok a koniec telefonického rozhovoru zásady spoločenského správania súkromný list, e-mail, SMS oznámenie, správa informácie v novinách a časopisoch osnova, koncept rozprávanie <ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduché rozprávanie – ústne/písomne ○ úvod, jadro, záver ○ časová postupnosť v rozprávaní opis <ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduchý opis – ústne/písomne ○ opis predmetu, osoby ○ opis pracovného postupu úradný/štruktúrovaný životopis pozvánka žiadosť objedávka reklamácia</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Rusínska literatúra	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže s pomocou učiteľa a po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam. • dokáže odpovedať na otázky k prečítanému textu. • dokáže s pomocou učiteľa prerozprávať obsah prečítaného textu. • dokáže prerozprávať aspoň jednu rusínsku ľudovú rozprávku. • dokáže s pomocou učiteľa určiť hlavné a vedľajšie postavy. • dokáže porozumieť významu vybraných a preberaných ľudových porekadiel a prísloví. • vie rozoznať poéziu, prózu a drámu (informatívne). • vie identifikovať dialóg v prozaickom a dramatickom texte. • dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok. • dokáže s pomocou učiteľa reprodukovať informácie z dejín Rusínov severovýchodného Slovenska. 	<p>poézia – informatívne próza – informatívne divadelná hra rozprávka príslovie porekadlo dialóg monológ dejiny Rusínov – informatívne</p>

2.6 Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra patrí medzi špecifické vyučovacie predmety v školách s vyučovacím jazykom maďarským. Slovenský jazyk je štátnym jazykom v Slovenskej republike a súčasne dorozumievacím jazykom občanov maďarskej národnosti v styku s národmi a národnosťami na území Slovenskej republiky. Aktívne zvládnutie slovenského jazyka na školách s vyučovacím jazykom maďarským je základnou spoločenskou požiadavkou. Slovenský jazyk je štátnym jazykom, nie je však materinským jazykom žiakov, ani vyučovacím jazykom školy s vyučovacím jazykom maďarským. Špecifickosť vyučovacieho predmetu determinuje skutočnosť, že slovenský jazyk je v školách s vyučovacím jazykom maďarským druhým cieľovým jazykom (L₂).

Výber a štruktúracia učebného obsahu a modelovanie procesu vo vzdelávacích štandardoch sa riadia princípmi vyučovania cudzích jazykov. V učebnom procese sa používajú metódy a učebné techniky vyučovania – osvojovania cudzích jazykov. Poňatie vyučovacieho predmetu, učebný obsah a vyučovacie metódy sú založené na princípoch komunikatívnosti, postupného rozvíjania vedomostí, zručností a návykov, veku primeranosti a postupne narastajúcej náročnosti v súčinnosti s princípmi humanity, vzájomnej tolerancie a demokracie, plne rešpektujúc individuálne schopnosti, sociálne a jazykové prostredie žiakov.

Obsah vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra vytvárajú tieto zložky:

- komunikácia a sloh;
- jazyková komunikácia;
- literárna komunikácia.

Dominantnou zložkou vyučovacieho predmetu je zložka **komunikácia a sloh**, komunikácia je cieľom, obsahom aj prostriedkom osvojovania slovenského jazyka. Zahnuje počúvanie s porozumením, hovorenie, čítanie s porozumením a tvorbu ústnych a písomných prejavov. Jej úlohou je rozvíjať:

- schopnosť dorozumievať sa v štandardných rečových situáciách spojených so školským, rodinným a so spoločenským životom žiakov;
- schopnosť porozumieť ústnym a písaným veku primeraným textom a schopnosť ich interpretovať formou ústnej a písomnej reprodukcie;

- čitateľské kompetencie: techniku čítania, plynulé hlasné čítanie, čítanie s porozumením, predčítanie, výrazné čítanie, ako aj informatívne čítanie veku primeraných textov rozličného žánru;
- schopnosť zapájať sa do rozhovorov, začať a ukončiť rozhovory, tvoriť súvislé ústne a písomné prejavy;
- schopnosť sebavzdelávania rozvíjaním zručnosti používať rozličné slovníky a príručky, rozvíjaním schopnosti samostatného individuálneho čítania.

Jazyková komunikácia v základných školách s vyučovacím jazykom maďarským je zameraná na získavanie a rozvíjanie kompetencie správne sa vyjadrovať po slovensky (ústne a písomne) z hľadiska vhodného výberu slovnej zásoby. Jej obsah tvorí osvojovanie a praktické využívanie jazykových prostriedkov potrebných na ústnu a písomnú komunikáciu. Gramatika je vo vyučovaní vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra didakticky usporiadaným výberom gramatických javov potrebných na korektnú ústnu a písomnú komunikáciu a poučení o ich funkcii a využívaní, resp. nácvik ich praktickej aplikácie v priebehu ústnej a písomnej komunikácie.

Zložky komunikácia a sloh a jazyková komunikácia sa vo výučbe neoddeľujú, spolu vytvárajú integrovaný blok komunikácie, ktorého hlavnými piliermi sú tematické okruhy, pojmové okruhy a rečovo-komunikačné zámery. Na ne nadväzujú jazykové prostriedky.

Literárna komunikácia zahŕňa čítanie a interpretáciu slovenských literárnych textov, literárnu komunikáciu na základe analýzy literárnych textov, oboznamovanie sa s vybranými literárnymi druhmi a žánrami. Pri výbere a štruktúrovaní učebného obsahu zložky literárna komunikácia sa uplatňuje princíp komunikatívneho prístupu. Ťažiskom učebného obsahu je pozorovanie a estetické vnímanie umeleckého textu, analýza textov z aspektu komunikácie (reprodukcia obsahu literárneho textu, hodnotenie), osvojovanie hodnotiaceho postoja k literárnym ukážkam, rozvíjanie čitateľských a interpretačných zručností.

Didaktická štruktúra učebného obsahu zložky literárna komunikácia je žánrovo-tematická. Obsah jednotlivých zložiek vyučovacieho predmetu sa diferencuje podľa jazykovej úrovne a individuálneho pokroku žiakov v slovenskom jazyku.

Ciele predmetu

Hlavným výchovno-vzdelávacím cieľom vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v základných školách s vyučovacím jazykom národnosti (v nadväznosti na vedomosti a zručnosti z maďarského jazyka a literatúry a na základné komunikačné zručnosti žiakov zo slovenského jazyka, získané na primárnom stupni ZŠ) je nadobudnúť:

- komunikačnú kompetenciu potrebnú na aktívne používanie slovenského jazyka v bežných komunikačných situáciách;

- čitateľskú kompetenciu (primeranú jazykovým zručnostiam žiaka).

Kľúčovou kompetenciou je komunikácia v slovenskom jazyku, t. j. schopnosť po slovensky vyjadriť a interpretovať svoje myšlienky, pocity a informácie a zapájať sa do komunikácie v rozličných sociálnych kontextoch, získať súbor kompetencií, na základe ktorých žiaci dokážu slovenský jazyk používať v ústnej i v písomnej forme.

Hlavné ciele:

- rozvíjať komunikačné schopnosti žiakov v kľúčových jazykových kompetenciách: počúvanie s porozumením, hovorenie, čítanie s porozumením a písanie;
- rozvíjať vedomosti, zručnosti a návyky žiakov, formovať ich postoje, estetický vkus a cibriť ich jazykový cit;
- vhodne motivovať žiakov pri osvojovaní slovenského jazyka a spoznávaní slovenskej kultúry, viesť ich k úcte k slovenskému jazyku a k slovenskej kultúre;
- viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí a k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
I. KOMUNIKÁCIA A SLOH (počúvanie s porozumením, hovorenie, čítanie, ústne a písomné vyjadrovanie)	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže nadviazať komunikáciu s osobami hovoriacimi po slovensky. • primerane jazykovej úrovni ovláda rozličné pozdravy, oslovenia a spoločenské rozhovory. • dokáže začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v bežných komunikačných situáciách. • pochopí rečový zámer partnera v bežných komunikačných situáciách. • pochopí podstatu autentických slovenských rozhovorov a kratších súvislých prejavov, v ktorých hovoriaci hovoria kultivovanou hovorovou slovenčinou v prirodzenom tempe. • globálne pochopí súvislé texty v rozsahu 4 – 5 minút s menším počtom (5 – 6) neznámych slov. • dokáže jednoduchým spôsobom vyjadriť vôľu a emócie. • dokáže sledovať a pochopiť krátky ústny prejav partnera. • vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor na určitú tému. • vie jednoduchým spôsobom požiadať o radu, o pomoc. • dokáže jednoduchými vetami vyjadriť svoj súhlas i nesúhlas. • dokáže slušne požiadať o zopakovanie výpovede. • po príprave vie stručne opísať osobu, predmet a vec. • vie jednoduchým spôsobom opísať problém. • dokáže porozumieť pokynom a reagovať na ne. 	<p>1. Rečovo-komunikačné zámery</p> <p>Nadviazanie kontaktu s osobami hovoriacimi po slovensky v spoločenskom styku a pri práci. Pozdravy, odpoveď na pozdrav, oslovenia, rozlúčenie; zoznamovanie, predstavovanie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie. Informovať sa a informovať o telesnom a o duševnom stave, slušne reagovať na otázky, pozvanie – poďakovanie; vyjadriť pochopenie, záujem/nezáujem.</p> <p>Oznámenie a vyjadrenie stanoviska: vyjadriť vlastnú mienku, názor, stanovisko, vyjadriť vďaku a pochvalu. Vyjadriť ochotu, neochotu, pochybnosť, vlastnú mienku, zámer, vyjadriť, že sa niečo páči/nepáči, že komunikujúca osoba má/nemá rada niekoho alebo niečo, vyjadriť prekvapenie.</p> <p>Vyjadrenie vôle, duševných pocitov a nálady: požiadať o zopakovanie výpovede, vyjadriť prosbu, želanie, požiadať o pomoc, vyjadriť radosť, spokojnosť, nespokojnosť, ľútosť, prekvapenie, smútok a žiaľ.</p> <p>Opis voľakoho alebo voľáčoho: jednoduchý opis osoby, predmetu a veci, stručný opis problému, jednoduchý opis prostredia.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže správne použiť výrazy vyjadrujúce existenciu. • vie správne vyjadriť vlastníctvo a vlastníka. • dokáže vyjadriť priestorové a časové vzťahy. • dokáže vyjadriť kvalitatívne a kvantitatívne vzťahy s dôrazom na praktické používanie správnych tvarov prídavných mien a čísloviek. • vie správne používať modálne slovesá na vyjadrenie modalít. • dokáže jednoduchými vetami a spoločensky vhodne vyjadriť svoj postoj k obsahu komunikácie. 	<p>2. Pojmové okruhy</p> <p>Vyjadrenie existencie</p> <p>Vyjadrenie vlastníctva a vlastníka</p> <p>Vyjadrenie priestorových vzťahov: miesto, smerovanie, poloha.</p> <p>Vyjadrenie časových vzťahov: dĺžka trvania, časové ohraničenie deja, konkrétny a približný čas, časová postupnosť dejov.</p> <p>Vyjadrenie kvalitatívnych vzťahov: postava, tvar, forma, rozloha, kvalita, farba, vek, chute, spôsob vykonávania činnosti.</p> <p>Vyjadrenie kvantitatívnych vzťahov: počet, množstvo, poradie, dĺžka, hmotnosť, miera, objem.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vie správne artikulovať. • plynule číta kratšie texty so správnou intonáciou a výslovnosťou. • dokáže vyhľadať a určiť v texte kľúčové slová, základné informácie, hlavnú myšlienku. • vie sa orientovať v jednoduchých informačných textoch v slovenskom jazyku. • dokáže samostatne vyhľadávať informácie v slovníkoch a príručkách. • dokáže spracovať z textu potrebné informácie. 	<p>3. Čítanie</p> <p>Plynulé hlasné a tiché čítanie, čítanie s porozumením a výrazné čítanie kratších textov.</p> <p>Vyhľadávanie kľúčových slov a základných informácií v texte.</p> <p>Tiché čítanie s porozumením.</p> <p>Samostatné čítanie s porozumením základných informačných textov v slovenskom jazyku (verejné nápisy, oznamy, listy, návody, tlačivá, dotazníky, cestovný poriadok, jedálny lístok, kultúrny program, programy kín, rozhlasu a televízie a pod.).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže spájať vety a vetné celky do súvislých textov. • podľa vzoru dokáže tvoriť osnovu prejavu. • pri rozprávaní dodržiava časovú postupnosť deja. • po príprave dokáže reprodukovať kratšie prečítané alebo vypočítané texty. • po príprave dokáže prerozprávať svoj zážitok. • dokáže správne napísať adresu a adresu odosielateľa na obálku a na pohľadnicu. • po príprave vie tvoriť súkromný list na danú tému. • dodržiava pravidlá písania veľkých písmen v korešpondencii (súkromný list, pohľadnica). • po príprave dokáže tvoriť text pohľadnice v súlade s cieľom komunikácie. • vie tvoriť ústne a písomné blahoželanie k meninám, narodeninám. • dokáže po príprave tvoriť krátky text (jednoduchý opis predmetu, opis osoby, opis pracovného postupu) na danú tému v rámci komunikačných tém. • vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému SMS a krátky e-mail. • po príprave dokáže prerozprávať prečítaný text so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti. • po príprave dokáže sformulovať krátky text na danú tému. • podľa vzoru vie tvoriť opis jednoduchého pracovného postupu. • dokáže globálne porozumieť jednoduchým súvislým textom. • vie samostatne odpovedať na otázky k prečítaným textom. • dokáže utvoriť otázky k prečítaným textom. • dokáže vyhľadať v texte základné informácie potrebné na porozumenie textu. • vie identifikovať v texte kľúčové slová a hlavnú myšlienku. • po príprave vie stručne prerozprávať svoj zážitok a jednoduchý príbeh. • vie stručne opísať osobu, predmet, prírodu a prostredie, bežnú činnosť a jednoduchý pracovný 	<p>4. Tvorba dialógov a súvislých ústnych a písomných prejavov</p> <p>Štylizácia a kompozícia</p> <p>Spájanie viet a vetných celkov do súvislých textov. Osnova prejavu, členenie prejavu na úvod, jadro a záver. Časová postupnosť pri rozprávaní.</p> <p>Súkromný list. Odlišné písanie dátumu, oslovenia a zámen v maďarskom a v slovenskom jazyku.</p> <p>Spájanie viet a tematických jednotiek do súvislých celkov. Členenie slohového útvaru na úvod, jadro a záver; členenie písomného prejavu na odseky.</p> <p>Ústne a písomné formy súkromnej a verejnej komunikácie</p> <p>Rozličné pozdravy a oslovenia, prosby a želania, poďakovanie, privítanie a rozlúčenie, ospravedlnenie, telefonovanie, blahoželanie, vyslovenie sústrasti – primerané jazykovej úrovni.</p> <p>Stručné informácie a oznamy vo forme SMS a e-mailu.</p> <p>Riešenie štandardných komunikačných situácií: v meste/v mieste bydliska; na pošte, na stanici a v dopravnom prostriedku; v obchode, v nákupnom centre; v zdravotníckom, kultúrnom a v športovom zariadení, v zariadeniach služieb pre obyvateľstvo, v stravovacom zariadení.</p> <p>Náučné prejavy</p> <p>Reprodukcia opisov a primeraných výkladov (z učebnice a z časopisov).</p> <p>Opis pracovného postupu, opis pozorovania, jednoduchý odborný opis.</p> <p>Zážitkovo-dejové prejavy</p> <p>Voľná a stručná reprodukcia, reprodukcia s využitím dialógov a s rozvíjaním tvorivej fantázie.</p> <p>Prerozprávanie zážitku, príbehu.</p>

<p>postup na základe modelových viet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže samostatne vyplniť kratší osobný dotazník, prihlášku. • vie vytvoriť kratší telefonický rozhovor v súlade s cieľom komunikácie. • po príprave dokáže vytvoriť rozprávanie o zážitku, ktorý zažil osobne. • podľa vzoru vie napísať štruktúrovaný životopis. • sa dokáže zorientovať v textoch primeraných jeho skúsenostiam (plagát, reklama, informačné tabule, brožúry). 	<p>Jednoduchý opis činnosti a pracovného postupu. Opis predmetu na základe modelových viet. Jednoduchý opis osoby. Stručná charakteristika osoby. Opis osoby, prírody, prostredia. Administratívne a reklamné prejavy Prihláška, pozvánka, objednávka, štruktúrovaný životopis, vyplňanie rozličných tlačív a dotazníkov, informačné tabule, nápisy na verejných priestranstvách, reklamný materiál. Jednoduchá objednávka, vyplňanie podacieho lístka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže poskytnúť základné informácie o sebe, členoch rodiny, o príbuzných. • na základe východiskového textu v učebnici po príprave dokáže súvisle rozprávať o živote rodiny. • vie hovoriť o domácich prácach, rodinných oslavách. • vie vyjadriť svoj vzťah k priateľom, rovesníkom, dospelým a k starším. • po príprave vie vytvoriť a zahrať krátke dialógy, napr. blahoželanie k narodeninám, meninám, privítanie hostí. • dokáže opísať svoj domov a zariadenie, vybavenie domácnosti. • dokáže vymenovať rastliny a zvieratá v najbližšom okolí. • po príprave vie vysloviť svoj názor na život v meste a na dedine. • dokáže opísať školu, vymenovať vyučovacie predmety a pomenovať zamestnancov školy. • dokáže vymenovať dopravné prostriedky. • vie vymenovať obľúbené a známe výletné miesta. • s pomocou učiteľa sa dokáže orientovať v cestovných poriadkoch. • dokáže aktívne používať osvojené zdvorilostné frázy v dopravných prostriedkoch. • dokáže pomenovať časti ľudského tela. • dokáže opísať zdravý spôsob života. • vie súvisle hovoriť o osobnej hygiene. • po príprave vie tvoriť dialógy u lekára, v lekárni. • dokáže použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. • dokáže hovoriť o nákupných zariadeniach. • vie používať merné jednotky a ceny. • dokáže zoštylizovať kratšie súvislé texty na prebranú tému s využitím osvojenej slovnnej zásoby. 	<p>5. Komunikačné témy Rodina a ľudské vzťahy. Členovia rodiny, osobné údaje, príbuzenské vzťahy. Život v rodine; rodinné udalosti; riešenie problémov. Domáce práce, práca okolo domu, deľba práce v domácnosti, prázdniny a sviatky v rodinnom kruhu. Priateľstvo, vzťah k priateľom, rovesníkom, dospelým a k starším. Bývanie. Zariadenie a výbava domácnosti, rastliny a zvieratá v našom najbližšom okolí, prostredie, v ktorom žijeme – bývanie v meste a na dedine; utváranie životného prostredia – skrášľovanie bytu, okolia, mesta/dediny, starostlivosť o čistotu prostredia. Škola. Škola a jej zariadenie, vyučovacie predmety, telocvičňa, školská jedáleň. Záujmové krúžky, zamestnanci školy. Voľba povolania. Možnosti ďalšieho štúdia a zamestnania. Nové a zaujímavé profesie. Cestovanie a doprava. Dopravné prostriedky. Mestská doprava, dopravné predpisy pre chodcov. Príprava na cestu a cestovanie. Cestovanie vlakom, autobusom a električkou. Cestovný poriadok. Bezpečnosť pri cestovaní. Zdravie. Naše telo, časti tela. Starostlivosť o zdravie, osobná hygiena. Najčastejšie choroby a úrazy. Prvá pomoc. Domáca lekárnica. Lekáreň, lieky, lekárska pohotovosť. Zdravý spôsob života. U lekára, u zubného lekára. Lekárska a záchranná služba. V nemocnici, na poliklinike. Škodlivý vplyv alkoholu, drog a fajčenia na život človeka. Obchod a služby. Obchody v mieste bydliska, nákupy v obchode, nákupných centrách, v tržnici, butikoch. Sieť služieb v mieste bydliska. V reštaurácii, u obuvníka, opravára hodín a hodinek, u holiča, u kaderničky, v kvetinárstve. Merné jednotky a ceny. Druhy a spôsoby nákupu a platenia. Hotely a hotelové služby. Kultúra nakupovania a služieb. Stravovacie zariadenia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže po príprave a na základe modelových rozhovorov zahrať nakupovanie v rozličných obchodoch. • po príprave a na základe východiskového textu vie tvoriť rozhovory v reštaurácii, u obuvníka, opravára hodín a hodiniiek, u holiča, u kaderničky, v kvetinárstve. • dokáže po príprave sformulovať krátky text na určenú tému. • po príprave vie súvisle rozprávať o svojich záľubách. • vie hovoriť o počasi jednotlivých ročných období. • po príprave dokáže zoštylizovať krátke predpovede počasia. • po príprave dokáže hovoriť o pestovaní izbových kvetín a rastlín. • po príprave dokáže hovoriť o domácich spotrebičoch. • po príprave reprodukuje texty z učebnice. • po príprave a na základe osnovy dokáže súvisle rozprávať o zaujímavostiach vlastného regiónu. • po príprave na základe textu v učebnici dokáže stručne opísať Vysoké Tatry a mesto Košice. • dokáže tvoriť súvislý text o prírodných krásach, rekreačných strediskách v SR. • po príprave vie pripraviť krátky referát o prečítanom článku. 	<p>Voľný čas, šport. Využívanie voľného času: obľúbené činnosti, záľuby, športovanie, jazda na bicykli; návšteva knižnice, kina, divadla, výstavy, múzea. Počítač, internet, mobilný telefón. Rozhlas, televízia, internet, kniha. Druhy športu: futbal, hádzaná, basketbal a iné.</p> <p>Príroda. Ochrana prírody, liečivé rastliny, kvety a rastliny okolo nás. Pestovanie izbových kvetín a rastlín. Záhradkárstvo. Počasie – predpoveď počasia. Ochrana prírody pred ničením a zdevastovaním. Domáce, poľné a lesné zvieratá. Naše lesy. Ochrana prírody a životného prostredia.</p> <p>Svet kultúry a umenia. Knihy, časopisy, noviny, rozhlas, televízia, film, divadlo, hudba v našom živote.</p> <p>Svet techniky a vedy. Elektrosprebiče v domácnosti.</p> <p>Naša vlasť. Prírodné, historické a kultúrne zaujímavosti vlastného regiónu, Vysoké Tatry, Košice. Kúpeľné mestá, známejšie výletné a rekreačné strediská v našej vlasti. Základné údaje o SR: rozloha, obyvateľstvo, rieky, jazerá, hory, mestá. Prírodné, historické a kultúrne pamätihodnosti.</p>
II. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA	
<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • si osvojí cca 200 – 300 lexikálnych jednotiek aktívne a 50 – 100 receptívne v rámci komunikačných tém. • dokáže vhodne využiť osvojené lexikálne jednotky v komunikačnej situácii. • pozná význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave. • si vie overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch. • v danej komunikačnej situácii využíva vhodné slová, slovné spojenia v súlade s komunikačnou situáciou. 	<p>1. Lexikológia</p> <p>Slovná zásoba: osvojovanie približne 200 – 300 lexikálnych jednotiek aktívne, 50 – 100 receptívne (v rámci komunikačných tém), praktická aplikácia osvojených lexikálnych jednotiek.</p> <p>Používanie slovníkov a príručiek: práca so slovensko-maďarským a maďarsko-slovenským prekladovým slovníkom, s Pravidlami slovenského pravopisu, s Krátkym slovníkom slovenského jazyka (KSSJ), s rôznymi príručkami.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovať nadobudnuté vedomosti z pravopisu. • dokáže správne písať odlišné spoluhlásky (s, š, č, ď, dž, ť, ň, ľ, í, í, ž), samohlásky (ä, y, ý) a dvojhlásky (ia, ie, iu, ô). • ovláda pravopis slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v najfrekvencovanejších slovách cudzieho pôvodu a v domácich slovách. • vie rozprávať jasne, nahlas a zrozumiteľne. 	<p>2. Zvuková stránka reči a pravopis</p> <p>Výslovnosť a pravopis slabík <i>de, te, ne, le, di, ti, ni, li</i> a v niektorých domácich slovách a v najfrekvencovanejších slovách cudzieho pôvodu.</p> <p>Systematizácia poznatkov o hláskovej sústave slovenského jazyka.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyhľadať v texte podstatné mená. • dokáže používať správne tvary podstatných mien v komunikačných situáciách. • dokáže nájsť prídavné mená v texte. • dokáže správne uplatniť zhodu najfrekventovanejších prídavných mien s podstatnými menami. • na základe vetných modelov vie tvoriť správne tvary prívlastňovacích a zvieracích prídavných mien v rámci komunikačných tém. • dokáže vyhľadať v texte zámená. • na základe modelov vie tvoriť správne tvary osobných, prívlastňovacích, ukazovacích a opytovacích zámen. • na základe modelov vie tvoriť správne tvary prívlastňovacích zámen v komunikačných situáciách. • dokáže nájsť v texte číslovky. • dokáže tvoriť správne tvary základných a radových čísloviek podľa vetných modelov. • dokáže nájsť slovesá v texte. • vie identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá. • dokáže používať správne tvary najfrekventovanejších zvrtných slovies v rámci komunikačných tém. • vie identifikovať oznamovací a rozkazovací spôsob slovesa. • dokáže správne používať vyknanie v slovenskom jazyku. • ovláda najfrekventovanejšie slovesné väzby. • dokáže nájsť príslovky v texte. • vo svojom prejave správne používa predložky. • dokáže identifikovať v texte spojky. • dokáže tvoriť jednoduché súvetia pomocou priraďovacích a podrad'ovacích spojok na základe vetných modelov. • dokáže nájsť v texte citoslovčia. • dokáže vyhľadať v texte častice. 	<p>3. Morfológia</p> <p>Podstatné mená Tvorenie správnych tvarov podstatných mien mužského, ženského a stredného rodu podľa modelov – praktické precvičovanie v komunikačných situáciách. Tvorenie správnych tvarov prídavných mien spolu s podstatnými menami.</p> <p>Prídavné mená Gramatická zhoda prídavného mena s podstatným menom v rode, čísle a v páde. Tvorenie správnych tvarov prídavných mien podľa modelov.</p> <p>Zámená Tvorenie a používanie správnych tvarov zámen podľa modelov.</p> <p>Číslovky Tvorenie správnych tvarov základných čísloviek a ich používanie v reči. Tvorenie správnych tvarov radových čísloviek podľa modelov.</p> <p>Slovesá Zvrtné slovesá v rámci komunikačných tém. Tvorenie správnych tvarov slovies podľa modelov. Vykanie v slovenskom jazyku. Najfrekventovanejšie väzby slovies – odlišné slovesné väzby v maďarskom a v slovenskom jazyku.</p> <p>Príslovky Príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny – odlišnosti od maďarského jazyka. Praktické používanie správnych tvarov slovies s príslovkami.</p> <p>Predložky Predložky s G, D, A, L, I.</p> <p>Spojky Spájanie slov vo vetách a viet do súvetí pomocou spojok na základe modelov.</p> <p>Citoslovčia Funkcia citosloviec v komunikácii.</p> <p>Častice Funkcia častíc v komunikácii.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže samostatne tvoriť jednoduché vety podľa obsahu so správnym slovosledom. • vie tvoriť jednoduché holé a rozvité vety so správnym slovosledom v rámci komunikačných tém. 	<p>4. Syntax</p> <p>Jednoduchá veta. Tvorenie jednoduchých rozvitých viet podľa modelov. Správny slovosled v jednoduchej vete. Holá a rozvitá veta.</p>

III. LITERÁRNA KOMUNIKÁCIA

<p>Žiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže samostatne čítať jazykovým zručnostiam primerané ukážky zo slovenskej literatúry. • dokáže globálne porozumieť prečítaným textom. • dokáže vyhľadať a určiť v texte kľúčové slová a základné informácie. • dokáže využívať poznatky a zručnosti získané z maďarskej literatúry pri práci so slovenským literárnym textom. 	<p>1. Čítanie</p> <p>Plynulé tiché a hlasné čítanie prebraných literárnych ukážok. Čítanie s porozumením vybraných textov. Čítanie s porozumením vybraných literárnych ukážok.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže globálne porozumieť textu ukážky. • vie si overiť význam neznámych slov v dostupných slovníkoch. • na základe osnovy alebo pomocných otázok po príprave dokáže prerozprávať príbehy a zážitky súvisiace s prečítanými literárnymi ukážkami. • dokáže odlíšiť prózu od poézie. • dokáže odpovedať na otázky na základe prečítaného úryvku. • po príprave dokáže prerozprávať obsah prečítaného literárneho textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti. • vie rozlíšiť ľudové a autorské povesti. • pozná niektorých hrdinov slovenských povestí (Jánošík, kráľ Matej). • po príprave dokáže reprodukovať známe povesti. • vie identifikovať hlavnú postavu v bájke. • pozná rozdiel medzi ľudovou a umelou baladou. • využíva poznatky a zručnosti získané z maďarskej literatúry pri práci so slovenským literárnym textom. • dokáže identifikovať v texte príslovie, porekadlo, pranostiku. 	<p>2. Tematické okruhy a témy</p> <p>Slovenská literatúra pre deti a mládež Ukážky zo slovenskej literatúry pre deti a mládež. Reprodukcia príbehu podľa otázok a podľa osnovy. Rozdiel medzi lyrikou a epikou.</p> <p>Rozprávky Ľudové a umelé rozprávky.</p> <p>Povesti Tematika povestí. Postava kráľa Mateja a Juraja Jánošíka v slovenských ľudových povestiach.</p> <p>Slovenské báje Tematika a hrdinovia slovenských bájí.</p> <p>Bájk Ukážky zo slovenských bájok.</p> <p>Balady Ukážky zo slovenských balád. Ľudová a umelá balada.</p> <p>Krátke útvary ľudovej slovesnosti Najfrekvencovanejšie príslovia a porekadlá, hádanky, pranostiky.</p> <p>Slovenské ľudové piesne Tematika ľudových piesní.</p>

2.7 Anglický jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,

- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

COMPETENCE 1: « RELATING WITH OTHERS IN A COMMUNICATIVE SITUATION »

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Relating with others in a communicative situation</p> <p><i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i></p>	Getting someone's attention <i>Upútať pozornosť</i>	Excuse me, please. Sorry.	Slovosled vo vetách v prítomnom jednoducho a priebehovom čase, tvorba otázky, odpovede, záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.
	Greeting sb <i>Pozdraviť</i>	Hello. Hi, how are you today? Good morning, how are you doing?			
	Responding to a greeting <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Fine, thanks. I am well, and you?			
	Expressing thanks and appreciation <i>Podakovať sa a vyjadriť uznanie</i>	That's very kind of you. You are welcome. Not at all. No problem.			
	Parting <i>Rozlúčiť sa</i>	See you. Have a nice day/weekend.			

COMPETENCE 2: « LISTENING TO AND GIVING INFORMATION »

Kompetencia č. 2: „Vypočuť si a podať informácie“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Listening to and giving information <i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Asking for information <i>Informovať sa</i>	Are you a student? Is there a bank near here? How many brothers have you got? How can I get to the bank, please? Where is the bank? How much does it cost? Were you at the cinema yesterday? What's the time?	Časovanie pomocného slovesa <i>to be, have got</i> a základných plnovýznamových slovík v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu. Opytovacie zámená <i>who, where, why, what, when, which, how, how much/how many</i> . Privlastňovacie prídavné mená a zámená.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželanía, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia atď.
	Confirming and insisting on sth <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Yes, I do. No, I don't. Yes, I am. No, I am not. Yes, there is/there are. No, there are not/there is not. I want/I don't want.			
	Classifying information <i>Začleniť informáciu</i>	Martin is my brother. It is not mine. I live in Bratislava. She lives in that street. My sister's name is Audrey.			
	Replying to requests <i>Odpovedať na požiadavky</i>	Yes, of course. No, I am sorry. Yes, I do. No, I don't. The bus leaves at ten o'clock.			

COMPETENCE 3: « CHOOSING FROM GIVEN OPTIONS»

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Choosing from given options <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Identifying <i>Identifikovať</i>	John's working in France now. It's raining again. The train ticket is 30 pounds. The school is on the left.	Neurčitý a určitý člen. Základné číslovky 30 - 100.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Describing <i>Opísať</i>	She's tall. She's very friendly. She's got long hair. She's wearing a blue dress. Edwin is a really good friend. It's got a long tail.	Intenzifikátory <i>really, very</i> . Prítomný príslovný čas základných plnovýznamových slovík, tvorba otázky, odpovede, záporu a rozkazu.		

COMPETENCE 4: « EXPRESSING AN OPINION »

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing an opinion <i>Vyjadriť názor</i>	Expressing an opinion <i>Vyjadriť názor</i>	This house is bigger than our house. That dress is nice.	Pravidelné stupňovanie krátkych prídavných mien.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom styku.
	Expressing agreement <i>Vyjadriť súhlas</i>	Yes. That's a good idea.			
	Expressing disagreement <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	No, I don't. No, I don't like it.			

COMPETENCE 5: « EXPRESSING WILLINGNESS »

Kompetencia č. 5 „Vyjadriť vôľu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing willingness <i>Vyjadriť vôľu</i>	Expressing wishes <i>Vyjadriť želania</i>	I want to live with my parents. I need a large room.	Sloveso <i>want</i> + <i>neurčitok</i> .	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Expressing plans <i>Vyjadriť plány</i>	What are your plans? Are you going out tonight? We are meeting on Sunday. We are going to sing.	Sloveso <i>need</i> + <i>podstatné meno</i> . Vyjadrenie budúceho deja pomocou <i>to be going to</i> .		

COMPETENCE 6: « EXPRESSING ABILITY »

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing ability <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Expressing knowledge <i>Vyjadriť vedomosti</i>	I can speak French.	Časovanie modálneho slovesa <i>can, could</i> , tvorba otázky, odpovede a záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Záujmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Expressing lack of knowledge <i>Vyjadriť neznalosť</i>	I can't speak German.			
	Expressing ability to do sth <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	He can swim very well. I can swim, but not very well. He plays football and his sister goes dancing.	Spojky <i>and, but, because</i> .		

COMPETENCE 7: « EXPRESSING FEELINGS »

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing feelings <i>Vyjadriť pocity</i>	Expressing joy, happiness, satisfaction <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	I'm really happy. I'm glad. It's wonderful! Great! Fantastic! She likes her new red bike. You're lucky.	Prídavné mená miery, farby a kvality v základnom tvare.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Expressing sadness, dejection <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	It is very sad. What a pity!			

COMPETENCE 8: « EXPRESSING AND RESPONDING TO EXPECTATIONS »

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing and responding to expectations <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Ascertaining satisfaction/dissatisfaction <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</i>	What's the matter? What happened? Do you like the food? Did you like the party?	Jednoduchý minulý čas pravidelných slovies, tvorba otázky, odpovede a záporu. <i>Wh-</i> otázky.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánka, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.

COMPETENCE 9: « EXPRESSING INTERESTS AND TASTES »

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expressing interests and tastes <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Expressing likes and respects <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	What do you like (doing)? I love/like English. I like reading because it's interesting. My brother plays computer games. I always go shopping on Saturdays. I'd like a cake.	<i>Like/love/hate + sloveso + ing.</i> Príslovky <i>sometimes, never, always, yeasterday.</i> Väzba <i>I'd like.</i>	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činnosti voľného času v rámci Slovenska a krajín cieľového jazyka.
	Expressing dislikes about sb/sth <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	I don't like it (very much).			

COMPETENCE 11: « SETTING, STATING, TAKING A STANCE TOWARDS RULES AND OBLIGATIONS »

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Kompetencia	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Setting, stating, taking a stance towards rules and obligations <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Expressing commands/prohibitions <i>Vyjadriť prikaz/zákaz</i>	Go home. Go away! Don't talk to the driver.	Modálne slovesá <i>can, could</i> , tvorba otázky a záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Asking for permission <i>Žiadať o povolenie a súhlas</i>	Could/Can I go now? Could I use your phone.			
	Granting permission <i>Dať súhlas</i>	Yes, OK. Sure, no problem.			

COMPETENCE 12: « RESPONDING TO BROKEN RULES OR OBLIGATIONS »

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Responding to broken rules or obligations</p> <p><i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</i></p>	<p>Apologizing</p> <p><i>Ospravedlniť (sa)</i></p>	<p>I'm sorry.</p> <p>I was ill yesterday. I couldn't come to school.</p> <p>Sorry for/about that.</p> <p>Excuse me.</p>	<p>Minulý jednoduchý čas</p> <p>slovies <i>to be, to have</i>.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialóg, - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. <p>Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.</p>	<p>Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosť, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku.</p> <p>Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.</p>

COMPETENCE 14: « MAKING AND RESPONDING TO AN OFFER »

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Making and responding to an offer</p> <p><i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i></p>	<p>Asking sb for sth</p> <p><i>Žiadať niekoho o niečo</i></p>	<p>Give me some coins, please.</p> <p>Speak slowly, please.</p> <p>Can you repeat that?</p>	<p>Vyjadrenie množstva pomocou</p> <p><i>any, some, a lot of</i>.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. 	<p>Rozdiely a zvláštnosti pri zdvorilom ponúkaní pomoci.</p>
	<p>Responding to a request</p> <p><i>Odpoveď na žiadosť</i></p>	<p>Oh, yes. Of course.</p> <p>No, I'm sorry. I'm afraid can't because...</p>			
	<p>Offering help</p> <p><i>Ponúknuť pomoc</i></p>	<p>Can I help you with your bag?</p>	<p>Zdvorilé ponuky s pomocou <i>can/could</i>.</p>	<p>Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.</p>	
	<p>Responding to a suggestion</p> <p><i>Odpovedať na návrh</i></p>	<p>OK. Oh, thank you.</p> <p>Yes, please.</p> <p>That's very kind of you.</p> <p>No, thanks very much.</p>			

COMPETENCE 17: « REACTING AT THE FIRST MEETING»

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reacting at the first meeting <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Introducing sb <i>Predstaviť niekoho</i>	This is my very good friend Jane. She's English. Can I introduce you to my mother?	Prítomný jednoduchý čas plnovýznamových slovies, tvorba otázky, odpovede, rozkazu a záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce atď.
	Introducing oneself <i>Predstaviť sa</i>	My name's Tina Jones. I'm from the USA. I'm American.			
	Responding to introductions <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	How do you do? Nice to meet you. How are you? Fine, thanks. And you?			
	Expressing welcome <i>Privítať</i>	Come in.			

COMPETENCE 18: « CORRESPONDENCE »

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Correspondence <i>Korešpondovať</i>	Beginning a letter <i>Začať list</i>	Dear Mary, Hello/Hi, Mary. How are you? Thank you for your letter. Did you like your holiday?	Minulý jednoduchý čas nepravidelných plnovýznamových slovies, tvorba otázky, odpovede, záporu.	Komunikačný kontext sa realizuje: - písomná forma s uplatnením neformálneho štýlu. Typy textov: jednoduché osobné listy, pohľadnice.	Dodržiavanie zdvorilosti v písomnom prejave. Príklady jednoduchej korešpondencie.
	Closing a letter <i>Ukončiť list</i>	Bye, Love, See you soon, All the best,			

COMPETENCE 19: « MAKING A PHONE CALL »

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Making a phone call <i>Telefonovať</i>	Beginning a phone call <i>Začať rozhovor</i>	Hello. Hi, Mr. King, it's Mary. Hold on... Is that Liz? Can I speak to Jo, please?	Nepravidelné stupňovanie prídavných mien <i>good, bad.</i>	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.	Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).
	Keeping a phone call going <i>Udržiavať rozhovor</i>	Just a minute/a moment. It's better to call tomorrow.			
	Ending a phone call <i>Ukončiť rozhovor</i>	See you on Sunday. Bye. All right. Goodbye.			

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk.

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúrny život
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenia a rozvoj osobnosti

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie

Zamestnanie

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície

2.8 Francúzsky jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovaci predmet francúzsky jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu francúzsky jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu francúzsky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,

- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekvencovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,

- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zamiera sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

COMPETENCE 1: « ETABLIR UN CONTACT POLI »
Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Etablir un contact poli <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Attirer l'attention <i>Upútať pozornosť</i>	S'il vous (te) plaît, pardon!, Excuse(z)-moi, Monsieur, Madame	Conjugaison des verbes du premier groupe au présent de l'impératif.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialógy - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii
	Saluer <i>Pozdraviť</i>	Bonjour, bonsoir, salut			
	Répondre à une salutation <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Ca va et vous (et toi) ? Très bien, merci.	Conjugaison du verbe aller au présent de l'indicatif Les pronoms personnels sujets.		
	Exprimer sa gratitude, sa reconnaissance, remercier <i>Podakovať sa, vyjadriť uznanie</i>	Merci (bien/beaucoup)			
	Prendre congé <i>Rozlúčiť sa</i>	Au revoir, à bientôt salut			

COMPETENCE 2: « PRENDRE ET DONNER DES INFORMATIONS »

Kompetencia č. 2: „Vypočúť si a podať informácie“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Prendre et donner des informations <i>Vypočúť si a podať informácie</i>	S'informer <i>Informovať sa</i>	Je voudrais savoir... Tu sais (toi)... Est-ce que... Les questions simples commençant par quand, comment, combien, pourquoi, quel, qu'est-ce que..., qui, quoi, c'est quoi, où,	L'inversion du sujet pour former. l'interrogation. Le rôle de l'intonation dans le langage courant, particulièrement dans la formulation des questions. Les déterminants interrogatifs (quel, quels, quelle, quelles).	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávania, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželanía, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.
	Affirmer <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Propositions -assertions (<i>ex : il pleut, il est grand...</i>)	Verbe être au présent de l'indicatif		
	Répondre à une demande d'information <i>Odpovedať na požiadavky</i>	Je ne sais pas En donnant des informations sur le temps (<i>ex : il arrive lundi</i>) En donnant des informations sur le lieu (<i>ex : il est sur la table ; Marc va à Paris ; Jean vient de Bruxelles ; je viens de la poste</i>) En donnant des informations sur la quantité (<i>ex : il y a 5 chaises, Il y a de l'eau, du vin et de la bière</i>)	Former la négation. Les verbes du premier groupe au présent de l'indicatif. Aller et venir à l'indicatif présent. Utilisation des prépositions « à » et « de » pour le lieu. Le verbe savoir au présent de l'indicatif. Les déterminants numériques, indéfinis, et partitifs.		

COMPETENCE 3: « FAIRE UN CHOIX »
Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Faire un choix <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Identifier <i>Identifikovať</i>	...cela/ça (<i>Ex : je veux ça</i>) C'est + groupe nominal (<i>Ex : c'est ce restaurant</i>) ...nom + adjectif... (<i>Ex : le bonbon jaune, là</i>) Là, c'est la cuisine Voilà le bus Voici mes amis Il y avait deux personnes	L'accord de l'adjectif qualificatif avec le nom qu'il qualifie (épithète et attribut du sujet). Les articles définis, indéfinis, les déterminants numériques, possessifs et démonstratifs. Structures : c'est, il y a, voici, voilà,	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Décrire <i>Opísať</i>	Verbe être + adjectif (<i>Ex : il est grand</i>) Verbe avoir + groupe nominal (<i>Ex : J'ai les cheveux blonds</i>)	Être et avoir au présent. Accord des adjectifs de couleur (accords simples). La formation du pluriel des noms simples et des adjectifs.		
	Confirmer/démentir <i>Potvrdiť/Odmietnuť</i>	Oui/non			
	Rectifier <i>Opraviť</i>	Non + proposition (<i>Ex : non, je ne veux pas ce paquet</i>)	La négation. Les déterminants démonstratifs.		

COMPETENCE 4: « DONNER SON AVIS »

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Donner son avis <i>Vyjadriť názor</i></p>	Exprimer son point de vue <i>Vyjadriť názor</i>	Moi, je crois que... (ex.: <i>Je crois que Julie est ici.</i>)	Verbe irrégulier « croire » au présent de l'indicatif, Les pronoms personnels disjoints	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<p>Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom styku.</p>
	Exprimer son accord <i>Vyjadriť súhlas</i>	...suite à une information négative ou positive : Oui/ Oui, c'est vrai. ...avec des réserves : Peut-être. Bof !			
	Exprimer son désaccord <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	Non. Pas d'accord. ...atténué : Tu crois ? Je ne pense pas.	Forme négative au présent de l'indicatif		
	Exprimer son approbation <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Je suis pour. Je suis d'accord.			
	Exprimer sa désapprobation <i>Vyjadriť vzdor</i>	Je suis contre.			
	Exprimer des degrés de certitude <i>Vyjadriť stupne istoty</i>	<p><u>Exprimer sa certitude</u> : Je suis absolument sur/certain...de...(ex: <i>Je suis certain de ça.</i>)</p> <p><u>Exprimer la probabilité ou la possibilité</u> : Peut-être.</p> <p><u>Exprimer sa capacité de faire quelque chose</u> . : Je peux. Je sais. (ex : <i>Je peux courir le marathon. Je sais nager.</i>)</p> <p><u>Exp. son intention de faire quelque chose</u> : Je pense... (à)... (ex : <i>Je pense à déménager.</i>)</p> <p><u>Exprimer l'obligation, l'interdit</u> : Je dois. Il faut. Interdit de... (ex : <i>Je dois rentrer avant minuit. Il faut partir. Interdit de fumer.</i>)</p> <p><u>Exprimer une norme morale ou sociale</u> : Il (ne) faut (pas). (ex : <i>Il faut arriver à temps.</i>)</p>	Conjugaison des verbes vouloir, pouvoir, devoir, savoir au présent de l'indicatif		

COMPETENCE 5: « MANIFESTER UNE VOLONTE »

Kompetencia č. 5 „Vyjadriť vôľu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Manifester une volonté <i>Vyjadriť vôľu</i>	Exprimer son désir de (faire) quelque chose <i>Vyjadriť želania</i>	Je veux/souhaite/désire + groupe nominal/verbe à l’infinitif (<i>Ex : je veux une glace</i>) J’ai envie de + groupe nominal/verbe à l’infinitif (<i>Ex : j’ai envie de dormir</i>)	L’infinitif des verbes et leur répartition en 3 groupes	Komunikačný kontext sa realizuje: dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želania a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Exprimer son intention de faire quelque chose <i>Vyjadriť plány</i>	Je vais faire la vaisselle. Je vais partir dans cinq minutes.	Futur proche (aller+infinitif)		

COMPETENCE 6 : « MANIFESTER SA CAPACITE »

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Manifester sa capacité <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Dire que l’on sait <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Je sais Je connais + groupe nominal	Verbe savoir et connaître au présent	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu.	Zájmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine
	Exprimer son ignorance <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Je ne sais pas Je ne connais pas + groupe nominal	La négation		
	Exprimer sa capacité de faire quelque chose <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Je peux + proposition infinitive (<i>Ex : je peux ouvrir cette boîte</i>) Je sais + proposition infinitive (<i>Ex : je sais me servir de cet outil</i>)	Verbe pouvoir au présent L’infinitif des verbes et la proposition infinitive	Typy textov: jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	

COMPETENCE 7: « INTERAGIR AUTOUR DES SENTIMENTS »

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir autour des sentiments <i>Vyjadriť pocity</i>	Exprimer le plaisir, la joie, le bonheur <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Extra/Super ! Quelle (bonne) surprise !	Intonation exclamative. Les déterminants exclamatifs (quel, quelle, quels, quelles)	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Exprimer la tristesse, l'abattement <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Je suis triste. Ça va mal. Ça ne va pas.	Verbe aller et être à l'indicatif présent		
	Exprimer la sympathie <i>Vyjadriť súcit</i>	Je /te/ comprends.	Verbe comprendre au présent		
	Exprimer la souffrance physique <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	J'ai mal à ... Aie !			
	Consoler, encourager, réconforter <i>Utešiť, podporiť, dodať odvalu</i>	/Allez/ ça va aller ! /Allez/ ça va s'arranger !	Futur proche aller+infinitif, Impératif		

COMPETENCE 8: « INTERAGIR PAR RAPPORT A DES ATTENTES »

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir par rapport à des attentes <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Exprimer son espoir <i>Vyjadriť nádej</i>	J'espère. Espérons...		Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánka, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Exprimer sa déception <i>Vyjadriť sklamanie</i>	C'est dommage !			
	Exprimer sa peur, son inquiétude, son angoisse <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	J'ai peur de/que ...	Verbes aller, aimer, espérer, avoir au présent		
	Rassurer <i>Ubezpečiť</i>	Ce n'est rien.			
	Exprimer son soulagement <i>Vyjadriť úľavu</i>	Ouf !			
	Exprimer la satisfaction <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Parfait ! Super !	Intonation exclamative		
	Exprimer l'insatisfaction, se plaindre <i>Vyjadriť nespokojnosť, postťažovať sa</i>	Je n'aime pas.			
	Interroger sur la satisfaction ou l'insatisfaction <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</i>	Qu'est-ce qui ne va pas ? Tout va bien ?	Structures interrogatives		

COMPETENCE 9: « PRESENTER SES GOÛTS ET PREFERENCES »

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Présenter ses goûts et préférences <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Exprimer le fait d'aimer, d'apprécier quelque chose ou quelqu'un <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Ah ! Oh ! Joli ! Génial ! Super ! Bien ! Parfait !... J'aime (bien) + groupe nominal/groupe verbal à infinitif (<i>Ex : j'aime bien jouer au tennis</i>) Quel + nom (<i>Ex : quel champion !</i>)	L'accord dans le groupe nominal Les déterminants exclamatifs	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľno časové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Exprimer le fait de ne pas aimer <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Je n'aime pas C'est/ce n'est pas + adjectif/adverbe (<i>Ex : ce n'est pas normal !</i>) Je déteste C (e n') est pas terrible !	La négation en français		
	Exprimer la préférence <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	Je préfère + groupe nominal (<i>Ex : je préfère le pantalon bleu</i>)	Les verbes du premier groupe au présent		

COMPETENCE 11: « INTERAGIR AUTOUR DE REGLES OU D'OBLIGATIONS FUTURES »

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir autour de règles ou d'obligations futures <i>Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Exprimer l'obligation, l'interdit <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	Je dois Il faut + proposition infinitive Interdit de C'est interdit de... Il est interdit de... Entrée interdite Passage obligatoire	Verbes devoir, falloir et être au présent	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Refuser <i>Odmietnuť</i>	Non (Désolé,) ce n'est pas possible	La négation		
	Interdire <i>Zakázať</i>	C'est interdit/défendu de + proposition infinitive Il ne faut pas + proposition infinitive Proposition impérative	La proposition infinitive		

COMPETENCE 12: « INTERAGIR AUTOUR DE REGLES OU D'OBLIGATIONS PASSES »

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Interagir autour de règles ou d'obligations passées</p> <p><i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</i></p>	<p>S'excuser <i>Ospravedlniť (sa)</i></p>	<p>Pardon Désolé (+ proposition infinitive)</p>		<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.</p>	<p>Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku.</p> <p>Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.</p>

COMPETENCE 13: « REAGIR PAR RAPPORT A UN EVENEMENT OU UN RECIT »

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Réagir par rapport à un événement ou un récit <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Exprimer son intérêt pour quelque chose <i>Vyjadriť záujem</i>	J'aime + proposition infinitive/groupe nominal <i>(Ex : j'aime entendre le bruit des vagues)</i>	Verbes du premier groupe au présent	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg.	Oblíbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku a v krajinách cieľového jazyka
	Exprimer sa surprise <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Ah ! Oh ! Quoi ? Tiens ! Non !		Typy textov: rozprávanie príbehov, opisy udalostí a činností jednoduché osobné listy, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy	
	Exprimer son indifférence <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Bof ! Et alors ?			

COMPETENCE 14: « INTERAGIR AUTOUR D'UNE PROPOSITION »

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir autour d'une proposition <i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i>	Demander à quelqu'un qu'il fasse quelque chose <i>Žiadať niekoho o niečo</i>	<u>En sollicitant son aide</u> (ex : <i>Peux-tu/pourrais-tu m'aider s'il te plait ?</i>) <u>En passant une commande au présent</u> (ex : <i>Deux calvados s'il vous plait. Pouvez-vous me donner une baguette ?</i>)	Verbe « pouvoir » au présent	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Rozdiely a zvláštnosti pri zdvorilom ponúkaní pomoci.
	Répondre à une demande <i>Odpovedať na žiadosť</i>	<u>Sans émettre de réserves</u> : Oui. D'accord. OK. <u>En refusant</u> : Je ne peux pas. Non. Désolé. Impossible		Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	
	Proposer à quelqu'un qu'il fasse quelque chose <i>Navrhnúť niekomu, aby niečo urobil</i>	<i>Vous voulez ? (ex : Vous voulez lui en parler ?) Tu peux ?</i>	Verbe « vouloir » au présent		
	Proposer à quelqu'un de faire	<i>On sort ? Tu veux ? (ex : Tu veux venir</i>	Les pronoms		

	quelque chose ensemble <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	<i>avec nous demain ?</i>	personnels sujets et compléments.		
	Proposer à quelqu'un de faire quelque chose a sa place ou pour lui, de l'aider <i>Ponúknuť pomoc</i>	Est-ce que je peux faire quelque chose pour toi ?			
	Proposer à quelqu'un de lui donner, offrir, prêter quelque chose <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Vous voulez un peu d'eau ? Encore un café ?	Préposition « de » après des expressions de quantité. L'article partitif (du, de la/l', des (de/d')).		
	Répondre à une proposition <i>Odpovedať na návrh</i>	En acceptant ou en refusant simplement : Oui. /Oui/, d'accord. Non (merci). Désolé.			

COMPETENCE 15: « INTERAGIR PAR RAPPORT A UNE ACTIVITE FUTURE »

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir par rapport à une activité future <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</i>	Mettre en garde <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Attention ! Attention à + groupe nominal		Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Vedieť zdvorilo požiadať o radu, pomoc a vedieť zdvorilo odpovedať.
	Adresser un souhait à quelqu'un <i>Vyjadriť želanie</i>	Bon + nom (bon appétit, bon anniversaire, bonne journée, bonne nuit,...) Bon courage Joyeux Noël/anniversaire Meilleurs vœux	L'accord de l'adjectif avec le nom, formation du féminin des adjectifs.	Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.	Moje plány do budúcnosti Rôzne formy želaní, napr. do nového roka, narodeniny

COMPETENCE 17: « SE COMPORTER DANS UNE SITUATION DE PREMIERE RENCONTRE »

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Se comporter dans une situation de première rencontre <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Présenter quelqu'un <i>Predstaviť niekoho</i>	Monsieur, Madame, prénom... C'est...		Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, atď.
	Se présenter <i>Predstaviť sa</i>	Je m'appelle... Je suis...	Verbe pronominal « s'appeler »		
	Répondre à une présentation <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Bonjour / Bonsoir Madame/ Monsieur Enchanté.			
	Accueillir quelqu'un <i>Privítať</i>	Bienvenu. Entre.			
	Porter un toast, trinquer <i>Predniesť prípitok</i>	A la santé de... / A ta santé...			

COMPETENCE 19 : « INTERAGIR AU TELEPHONE »

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir au téléphone <i>Telefonovať</i>	Répondre <i>Odpovedať</i>	Allô (Allô) oui (allô) Allô, ici + groupe nominal + (bonjour) <i>(Ex : Allô, ici le cabinet du docteur Jacquet)</i> Groupe nominal, + bonjour <i>(Ex : Club de tennis de Sucy, Bonjour)</i>		Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty	Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).
	Demander à parler à quelqu'un <i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i>	Pourrais-je parler à + nom (, s'il vous plaît) ? Je voudrais parler/j'aurais voulu parler à + nom (, s'il vous plaît) ? Est-ce que + nom + est là (, s'il vous plaît) ? Je cherche à joindre + nom Je suis bien chez + nom/au numéro... <i>(Ex : allô, je suis bien au 03 54 67 40 00 ?)</i>			

COMPETENCE 20: « CONVERSER »

Kompetencia č. 20: „Komunikovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Converser <i>Komunikovať</i>	Commencer une conversation <i>Začať rozhovor</i>	Pardon ! Papa/Maman/Chéri !		Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozhovory, úryvky, jednoduché listy, e-mail, sms, ilustrované rozprávky, jednoduché komiksy.	Základné pravidla slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
	Prendre la parole au cours d'une conversation <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Eh bien,... Bon... Bon alors,...			
	Demander la parole <i>Vypýtať si slovo</i>	Un mot seulement.			
	Reprendre la parole après avoir été interrompu <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Un instant. Permettez.			
	Empêcher quelqu'un de parler <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	S'il te plaît.			

COMPETENCE 24: « INTERAGIR AVEC SON INTERLOCUTEUR POUR ASSURER L'EFFICACITÉ DE SON PROPOS »

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interagir avec son interlocuteur pour assurer l'efficacité de son propos <i>Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené</i>	S'assurer que son interlocuteur a bien compris <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i>	En épelant (ex : M.A.R.T.I.N) En syllabant (ex: MAR-TIN)	Alphabet français	Komunikačný kontext prebieha formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy	Snaha o nadviazanie známosti s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, nesmie mať strach začať rozhovor s cudzincom.
	S'assurer de bien comprendre son interlocuteur <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Comment ? Pardon ? Tu dis ? C'est quoi ? Peux-tu épeler cela/ce mot ? Moins vite s'il te plaît.	L'intonation interrogative.		
	Demander de l'aide a propos d'un mot, d'une expression <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/frázy</i>	Comment est-ce qu'on dit/ dit-on...En français quel est le mot pour « Gestern » ?	Dire à l'indicatif présent.		
	Remplacer un mot oublié ou inconnu <i>Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo</i>	On dit aussi...	« on » impersonnel		
	Chercher un mot ou une phrase <i>Hľadať slovo/vetu</i>	Euh... Tu sais / bien/ ...			
	Se corriger, se reprendre <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i>	Pardon,...Euh, non...			

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk.

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnania
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

2.9 Nemecký jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet nemecký jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonový štandard – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa – miesto, škola, 83am á83, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať 83am á83tíve skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôbiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

Kompetez 1 : « KONTAKT AUFNEHMEN »

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Kontakt aufnehmen <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Aufmerksamkeit wecken <i>Upútať pozornosť</i>	Bitte? Hallo! Wie geht es dir? Wie geht's? Danke, prima/ gut/ nicht so gut/ es geht/ schlecht. Und dir ?	Ustálené slovné spojenia Oznamovacia veta – slovosled v hlavnej vete Osobné zámená Privlastňovacie zámená v 85am á85tive a v akuzatívne	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialógy - neverbálna komunikácia - hovorový štýl Typy textov: úryvok a dramatizácia rozprávky, riekanka, pesnička, básnička, komiks a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.
	Begrüßen <i>Pozdraviť</i>	Hallo! Grüß dich! Grüß Gott! Guten Morgen! Guten Tag ! Guten Abend! Gute Nacht! Auf Wiedersehen! Tschüs!			
	Gruß erwidern <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Hallo! Guten Morgen! Guten Tag! Guten Abend! Gute Nacht! Auf Wiedersehen! Tschüs!			
	Dank und Anerkennung ausdrücken <i>Podakovať a vyjadriť svoje uznanie</i>	Danke. Das ist nett.../das ist aber nett.../Oh, vielen Dank.			
	Sich vorstellen <i>Predstaviť sa</i>	Ich bin... Ich heiße... Ich wohne... Ich komme aus der Slowakei. Ich wohne in der Slowakei.			

	Jemanden vorstellen <i>Niekoho predstaviť</i>	Das ist mein Freund... /meine Freundin... ... Hier ist...		
	Reagieren, wenn sich jemand vorstellt oder vorgestellt wird <i>Reagovať, keď sa niekto predstaví alebo je predstavený</i>	Freut mich!		
	Jemanden ansprechen und reagieren, wenn man angesprochen wird <i>Niekoho osloviť a reagovať na oslovenie</i>	Kannst du mir helfen? Entschuldigen Sie, bitte, ...? Bitte, ist hier noch frei? Ja? Bitte?		
	Sich verabschieden <i>Rozlúčiť sa</i>	Auf Wiedersehen! Bis bald. Bis morgen.	Ustálené slovné spojenia	

Kompetenz 2 : « INFORMATIONEN ANHÖREN UND EINE INFORMATION GEBEN »

Kompetencia č. 2: „Vypočúť si a podať informácie“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Informationen anhören und eine Information geben <i>Vypočúť si a podať informácie</i>	Sich informieren <i>Informovať sa</i>	Wie geht es dir? Bist du...(müde/krank)? Kommst du aus Dunajská Streda? Kommst du mit Alex? Kann ich dich etwas fragen? Kann ich dich anrufen? Kann ich dich besuchen?	Opytovacia veta Ja/nein (Ist das...? Bist du...? Fährst du...? Kommst du...?) W-otázka (wer, was, wo, wohin, womit, mit wem, wann, wie)	Kommunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátky telegram, jednoduchý telefonický rozhovor, pohľadnica, blahoželanie, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.
	Bestätigen und auf etwas bestehen <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	Ja, das stimmt. Ich mag ... Ich muss noch meine Hausaufgaben machen.	Modálne slovesá mögen, müssen, können, wollen, nicht dürfen (časovanie v prítomnom čase)		
	Ankündigen <i>Oznámiť</i>	Ich fahre nach Revúca. Ich bin in Dunajská Streda.	Pozícia modálnych slovies vo vete, slovosled v oznamovacej a opytovacej vete Präteritum niektorých modálnych slovies Oznamovacia veta – slovosled v hlavnej vete Časovanie slovies s odlučiteľnou predponou v prítomnom čase (ako napríklad: abschreiben, anfangen, anrufen...) Slovosled v hlavnej vete so slovesami s odlučiteľnou predponou		

Kompetez 3 : « AUS DEN ANGEBOTENEN MÖGLICHKEITEN WÄHLEN»

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Aus den angebotenen Möglichkeiten auswählen <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Identifizieren <i>Identifikovať</i>	Das ist ein Ball/eine Tasche... Der Ball ist groß/klein. der/die/das kein/keine... mein/meine... dein/deine... Wo bist du?... Hier/dort... Hier wohnt ein Junge/ ein Mädchen	Člen podstatných mien v nominatíve a v akuzatíve (určitý/neurčitý člen) Prídavné meno ako predikativ (Der Garten ist klein.) Osobné zámená v nominatíve a akuzatíve (Personalpronomen) Obligatórne zámeno „es“ (unpersönliches „es“) Es ist heiß. Wie geht es dir?	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Beschreiben <i>Opísať</i>	Er/Sie/Es hat... Er hat blaue Augen. Der Garten ist klein. Alex ist nett.	Ustálené slovné spojenia Pomocné slovesá haben, sein Časovanie v prítomnom čase a v präterite		
	Bestätigen/ablehnen <i>Potvrdiť /Odmietnuť</i>	Ja, natürlich, das ist der/die/das... Ja, das geht... In Ordnung. Nein, danke. Nicht so... Das gefällt mir aber nicht! Ja, aber das ist sehr teuer/sehr alt. Das stimmt, aber ich finde...	Zápor <i>kein</i> pred podstatným menom v nominatíve a v akuzatíve Zápor <i>nicht</i> po slovese Spojky <i>und, und auch, aber</i> Použitie a slovosled vo vete Rozkazovací spôsob (tvorba a slovosled vo vete)		

Kompetenz 4 : « ANSICHT AUSDRÜCKEN »
Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Ansichten ausdrücken <i>Vyjadriť názor</i>	Ansicht /Meinung ausdrücken <i>Vyjadriť názor/mienku</i>	Meiner Meinung nach... Ich finde, der.../das.../die... Ich glaube/denke/meine, dass..., Das ist prima/doof. Das ist interessant. Das finde ich gut/toll/Spitze/ nicht gut/blöd/langweilig.	Ustálené slovné spojenia	Diskurzívny kontext sa realizuje: dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Zustimmung ausdrücken <i>Vyjadriť súhlas</i>	Das ist richtig. Ja, das ist wahr. Kein Problem,...	Modálne slovesá wollen, möchten v prítomnom čase a v präterite		
	Widerspruch ausdrücken <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	Das ist nicht wahr.	Slovosled v hlavnej vete s modálnym slovesom		
	Überzeugung ausdrücken <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Ja, ich weiß...	Slovosled vo vedľajšej vete s <i>dass</i>		
	Trotz ausdrücken <i>Vyjadriť vzdor</i>	Das geht nicht so. Ich will fernsehen.	Deklinácia určitého člena v nominatíve a v akuzatíve		
	Protestieren <i>Protestovať</i>	Ich möchte nicht Fußball spielen. Ich will nicht lernen.	Ustálené slovné spojenia		
	Grad der Gewissheit ausdrücken <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Ich bin ganz sicher. Ich bin nicht sicher.			

Kompetenz 5 : « WILLEN ÄÜBERN »

Kompetencia č. 5 „Vyjadriť vôľu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Willen äußern <i>Vyjadriť vôľu</i>	Wunsch ausdrücken <i>Vyjadriť želania/túžby</i>	Ich will... Ich möchte lieber... Ich wünsche mir...	Modálne slovesá (wollen, möchten)	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želania a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Pläne ausdrücken <i>Vyjadriť plány</i>	Am Wochenende fahre ich nach.../besuche ich Peter/spiele ich Fußball/gehe ich ins Kino. Am Samstag möchte ich baden. Am Nachmittag... In der Nacht...	Predložka <i>an</i> (+ dem) Wann? Am Montag, am Dienstag/am... Ustálené slovné spojenia		

Kompetenz 6 : « FÄHIGKEIT AUSDRÜCKEN »

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Fähigkeit ausdrücken <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Kenntnisse ausdrücken <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Ich kann gut... /sehr gut... Ich weiß es.	Modálne slovesá: können, dürfen, slovesá: wissen, kennen (zápor, časovanie v prítomnom čase)	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg -monológ, s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánka, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Záujmy mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Nichtwissen ausdrücken <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Ich weiß es nicht.			
	Fähigkeit ausdrücken, etwas zu tun <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Ja, das kann ich gut machen. Das kann ich nicht so gut...	Predložky – <i>in, nach, aus</i> <i>Wo?</i> in Bratislava wohnen, in Bratislava/ in der Slowakei/in der Türkei/in der Schweiz sein <i>Wohin?</i> nach Košice fahren/in die Slowakei/in die Türkei/in die Schweiz fahren <i>Woher?</i> aus der Slowakei kommen/aus		

			Bratislava kommen Pomocné slovesá haben, sein (zápor, časovanie v prítomnom čase) Ustálené slovné spojenia		
--	--	--	--	--	--

Kompetenz 7 : « GEFÜHLE ÄUßERN »
Kompetencia č. 7: „Vyjadriť city“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Gefühle äußern <i>Vyjadriť pocity</i>	Freude, Glück, Zufriedenheit ausdrücken <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Ja, toll/klasse/prima! Das macht Spaß/Oh, super. Vielen Dank/das ist sehr nett. Schön, dass du da bist.	Ustálené slovné spojenia Obligatórne zámeno “es” Oznamovacia, opytovacia, zvolacia, želacia veta	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenie, jednoduchý telefonický rozhovor, krátke blahoželanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Traurigkeit, Betrübtheit ausdrücken <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Es geht mir nicht gut. Ich bin traurig.			
	Mitleid ausdrücken <i>Vyjadriť súcit</i>	Es tut mir leid. Ich möchte dir helfen.			
	Schmerz ausdrücken <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Au! Das tut doch weh. Ich habe ...-schmerzen.			
	Trösten, unterstützen, Mut geben <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Keine Angst! Das ist nicht so schlimm. Du Arme Susi...			

Kompetenz 8 : « ERWARTUNGEN ÄUßERN UND DARAUF REAGIEREN »

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Erwartungen äußern und darauf reagieren <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Hoffnung ausdrücken <i>Vyjadriť nádej</i>	Ich hoffe... Ich bin sicher...	Zápor kein/nicht Jednoduchá veta Ustálené slovné spojenia Menný (slovesno-menný) prísudok (Peter ist gesund.)	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánka, jednoduchý telefonický rozhovor, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Enttäuschung ausdrücken <i>Vyjadriť sklamanie</i>	Schade. Das ist aber schade. Was ist denn los? Pfu! Das schmeckt nicht gut. Was ist passiert?			
	Angst, Beunruhigung, Beklemmung ausdrücken <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	Ich habe Angst. Oh, nein. Was machen wir?			
	Erleichterung ausdrücken <i>Vyjadriť úľavu</i>	Endlich! Mein Bein tut mir nicht mehr weh.			
	Zufriedenheit ausdrücken <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Das ist super. Das war toll. Danke, das ist prima.			
	Unzufriedenheit ausdrücken, sich beschweren <i>Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si</i>	Das ist aber viel. Das geht so doch nicht!			

Kompetenz 9 : « INTERESSE UND GESCHMACK ZEIGEN »

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Interesse und Geschmack zeigen <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Was ich gern habe, was mir gefällt, was ich anerkenne, ausdrücken <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	... mag ich/mag ich sehr ... gefällt mir gut	Slovesá mögen, gern haben, nicht gern haben (časovanie v prítomnom čase)	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ - dialóg Typy textov: jednoduchý osobný list, Reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Wen/was ich nicht gern habe, ausdrücken <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Ich mag Peter/Deutsch/Petra. Ich mag Uwe nicht. Ich mag keinen Spenat.			

Kompetenz 11 : « REGELN ODER PFLICHTEN FESTLEGEN, BEKANNTGEBEN UND DAZU STELLUNG NEHMEN»

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Regeln oder Pflichten festlegen, bekanntgeben und dazu Stellung nehmen</p> <p><i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i></p>	<p>Befehl/Verbot ausdrücken <i>Vyjadriť prikaz/zákaz</i></p>	<p>Lies laut/Sprich leise...! Mach das... Hol.../Gib mir bitte... Ich darf kein/keine/keinen... Du musst... Du darfst nicht...</p>	<p>Ustálené slovné spojenia</p> <p>Oznamovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia veta</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.</p>	<p>Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou.</p> <p>Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.</p>
	<p>Genehmigung und Zustimmung verlangen <i>Žiadať povolenie a súhlas</i></p>	<p>Darf ich... Kann ich...</p>	<p>Modálne slovesá wollen, dürfen, müssen (časovanie v prítomnom čase)</p>		
	<p>Zustimmung geben <i>Dať súhlas</i></p>	<p>Bitte sehr! Ja, ich mache das! Gut. Ich mache das gern...</p>	<p>Akuzatív podstatných mien</p>		
	<p>Ablehnen <i>Odmietnuť</i></p>	<p>Das geht nicht . Das darf man nicht! Ich will aber/ ich will nicht...</p>	<p>Opytovacia veta</p>		
	<p>Verbieten <i>Zakázať</i></p>	<p>Du darfst nicht... Du darfst hier nicht parken! Hier darf man nicht... Hier darf man nicht parken.</p>	<p>Predložky – času (Wann? Am 11.1., am Montag, am Wochenende, bis Dienstag, um 10 Uhr, in einer Stunde, in zehn Minuten, von... bis – ustálené slovné spojenia)</p>		
	<p>Vereinbaren <i>Dohodnúť</i></p>	<p>Wir machen das so,... Geht das? Wann kannst du kommen? Um 10 Uhr?</p>	<p>Predložka miesta a smeru: Wo bist du? In der Schule. Wohin gehst du? In die Schule.</p>		
	<p>Angebote geben und annehmen <i>Dať a prijať ponuky</i></p>	<p>Komm bitte rein. Gern. Danke, gern. Ja, bitte. Das ist sehr nett. Möchtest du ...? Ja, ich möchte ...</p>			
	<p>Sich weigern <i>Zdráhať sa</i></p>	<p>Ich kann/will jetzt nicht... Es geht nicht.</p>			

Kompetenz 12 : « AUF VERLETZUNG DER REGELN ODER PFLICHTEN REAGIEREN »

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Auf Verletzung der Regeln oder Pflichten reagieren <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</i>	Beschuldigen, sich beschuldigen, gestehen <i>Obviniť, obviniť (sa), priznať (sa)</i>	Du warst es! Ja, ich war es.	Ustálené slovné spojenia časovanie <i>sein</i> a <i>haben</i> v präterite	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosť, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.
	Sich entschuldigen <i>Ospravedlniť (sa)</i>	Ach, Entschuldigung! Entschuldigen Sie bitte, dass ich zu spät komme. .			
	Beschuldigung zurückweisen <i>Odmietať obvinenie</i>	Das war ich nicht./ Ich war es nicht. Den Kuli hatte ich nicht.			
	Vorwürfe machen <i>Vyčítať</i>	Das geht nicht! Bist du verrückt?			

Kompetenz 13 : « AUF EINE GESCHICHTE ODER EIN EREIGNIS REAGIEREN »

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Auf eine Geschichte oder ein Ereignis reagieren <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Interesse für etwas zeigen <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Das interessiert mich sehr. Ja, super, das machen wir...	Niektoré zvrätané slovesá – ako ustálené slovné spojenie (sich interessieren) Zvolacia veta Perfektum pravidelných slovies a niektorých nepravidelných slovies	Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduché rozprávanie, - opis udalostí a činností s uplatnením hovorového štýlu, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché osobné	Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine.
	Interesse dafür zeigen, was der andere sagt. <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Wirklich? Das ist ja interessant.			
	Überraschung ausdrücken <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Oh, das ist schön! Das war aber lustig Ach, wirklich? Der/die/das ist aber schön.			
	Ausdrücken, dass mich jemand/etwas nicht überrascht hat	Das sind sie doch...! Was machst du denn hier? Wer kommt denn da?			

	<i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>		(schreiben, lesen, singen, geben, schlafen, sehen, sitzen, stehen, gehen, kommen, fahren, schwimmen, besuchen, brauchen, essen, trinken, hören, sprechen, rufen, heißen, helfen, tun, waschen...)	listy, príbeh, úryvok z rozprávky, komiks, poznámky a odkazy.	
	Desinteresse ausdrücken <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Das interessiert mich nicht. Das finde ich langweilig/ blöd/doof.	Ustálené slovné spojenia		

Kompetenz 14 : « EIN ANGEBOT MACHEN UND AUF EIN ANGEBOT REAGIEREN »

Kompetencia č. 14: „Dat' ponuku a reagovat' na ňu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Ein Angebot machen und auf ein Angebot reagieren <i>Dat' ponuku a reagovat' na ňu</i>	Jemanden um etwas bitten <i>Žiadať niekoho o niečo</i>	Kannst du bitte... /machen/...! Schreib/lies...noch einmal!			
	Auf die Anforderung reagieren <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Das kann ich... Ja, sehr gern. Bitte. In Ordnung!	Ustálené slovné spojenia Oznamovacia, zvolacia, rozkazovacia, opytovacia veta	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Rozdiely a zvláštnosti pri zdvorilom ponúkaní pomoci.
	Zum gemeinsamen Handeln auffordern <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	Komm mit und ich zeige dir mein/meine... Machen wir...? Gehen wir...? Spielen wir...?	Predložka miesta – wo? in der Stadt, smeru – wohin? in die Stadt	Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	
	Hilfe anbieten <i>Ponúknuť pomoc</i>	Ich bringe dich gern in die Schule. Ich kann jetzt... Kann ich dir/Ihnen helfen?	Modálne sloveso können (časovanie v prítomnom čase)		
	Nach Wünschen fragen <i>Pýtať sa na prania</i>	Möchtest du noch...? Was willst du machen? Was möchten Sie machen?	Vykanie		
	Dinge, Gegenstände anbieten <i>Ponúkať veci, predmety</i>	Möchtest du...? Bitte! Das (Geschenk) ist für dich/für Sie.	Podstatné mená – určitý a neurčitý člen, množné číslo Akuzatív podstatných mien		
	Einladen <i>Pozvať</i>	Ich möchte dich einladen. Komm bitte um 11 Uhr.	Predložka <i>um</i> Wann? Um 9 Uhr.		
	Einwilligen <i>Sľúbiť</i>	Gut, ich kann... Oh ja. Gern. Na klar, gerne.	Wie spät ist es? Es ist 10 vor acht.		

Kompetenz 15 : « AUF EIN ZUKÜNFTIGES EREIGNIS REAGIEREN »

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo 97am á udiat' v budúcnosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Auf ein zukünftiges Ereignis reagieren</p> <p><i>Reagovať na niečo, čo 97am á udiat' v budúcnosti</i></p>	Jemanden vor etwas/vor jemanden warnen <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Pass doch auf! Sei vorsichtig.	<p>Ustálené slovné spojenia</p> <p>Podstatné mená – určitý a neurčitý člen, množné číslo, skloňovanie v nominatíve a v akuzatíve</p> <p>Imperativ – jednotné a množné číslo</p> <p>Opytovacia, rozkazovacia veta</p> <p>Slovosled v hlavnej vete</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje:</p> <p>-dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.</p>	<p>Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.</p>
	Jemandem raten <i>Poradiť</i>	Geh/geht lieber... Mach/Macht lieber...			
	Von jemanden etwas verlangen <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	Kannst du mir bitte helfen? Ich möchte (gern)... Kann ich bitte...? Hast du/Haben Sie...?			
	Auf Anforderungen reagieren <i>Reagovať na žiadosť</i>	Das kann ich... Ja, bitte. Natürlich. In Ordnung!			
	Ermuntern <i>Povzbudiť</i>	Setz dich doch, bitte! Komm doch mit... Mach das...			
	Einen Wunsch äußern <i>Vyjadriť želanie</i>	Ich möchte heute fernsehen/Fußball spielen.			

Kompetenz 17 : « BEIM ERSTEN TREFFEN REAGIEREN »

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Beim ersten Treffen reagieren <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Jemanden jemandem vorstellen <i>Predstaviť niekoho</i>	Das ist meine Freundin/ mein Freund/meine Mutter/mein Vater/meine Schwester/mein Bruder... Wer ist das? Das ist Tono.	Opytovacia, oznamovacia veta	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, atď.
	Sich vorstellen <i>Predstaviť sa</i>	Ich bin... Ich heiße...	Ustálené slovné spojenia (es freut mich)		
	Reagieren, wenn sich jemand vorstellt oder vorgestellt wird <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Es freut mich.			
	Begrüßen/Willkommen heißen <i>Privítat'</i>	Willkommen! Schön dich wiederzusehen.			

FÄHIGKEIT 19 : « TELEFONIEREN »

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Telefonieren <i>Telefonovať</i>	Telefongespräch anfangen, führen und beenden <i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i>	Hallo/Guten/Tag/ Abend/..., Frau ... /Herr ..., hier ist ... Ist... zu Hause?/Es tut mir Leid, er/sie ist nicht da. Kommst du am Montag/... ins Kino/...? Ja, gerne. Tut mir Leid, ich kann nicht. Tschüs! Auf Wiederhören!	Ustálené slovné spojenia Časovanie modálnych sloviac können, müssen v prítomnom čase Časovanie pomocných sloviac haben, sein v prítomnom čase a v préterite	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.	Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).

Kompetenz 24 : « SICH VERGEWISSERN, DASS MEINE WORTE/AUSSAGEN/ARGUMENTE IM GESPRÄCH VERSTANDEN WURDEN »

Kompetencia č. 24 : „Uistiť sa v rozhovore, že slová/výklad/argument boli pochopené“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Sich vergewissern, dass meine Worte/ Aussagen/ Argumente im Gespräch verstanden wurden</p> <p><i>Uistiť sa v rozhovore, že slová/ výklad/ argument boli pochopené</i></p>	<p>Sich vergewissern, ob der Zuhörer meine Aussagen verstanden hat</p> <p><i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i></p>	<p>Verstehst du mich gut?</p>	<p>Oznamovacie, opytovacie vety</p> <p>Slovosled v hlavnej vete</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialóg - monológ so striedaním rečnickeho a hovorového štýlu. <p>jednoduché a bežné úlohy, ktoré si vyžaduje iba jednoduchú a priamu výmenu informácií. Žiak dokáže anticipovať význam už aj zo zložitejších konštrukcií.</p> <p>Typy textov: rozhovory v rôznych situáciách, ilustrované príbeh</p>	<p>Snaha pri komunikácii s cudzincom a odstránenie istých obáv.</p> <p>Rôzne situácie prinášajú v každom cudzom jazyku využitie rôznych jazykových prvkov spojených so špecifickým kontextom.</p>
	<p>Um Ausdruckshilfe bitten</p> <p><i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia</i></p>	<p>Kannst du mir bitte helfen? Wie sagt man...auf Deutsch?</p>	<p>Ustálené slovné spojenia</p>		
	<p>Rückfragen</p> <p><i>Opätovne sa opýtať</i></p>	<p>Was ist das? Wo ist das? Warum?</p>	<p>W-otázky</p> <p>Perfektum pravidelných sloviess (machen, lernen, spielen,...)</p>		
	<p>Um Wiederholung bitten</p> <p><i>Prosiť o zopakovanie</i></p>	<p>Kannst du das noch einmal wiederholen, bitte?</p>	<p>Perfektum niektorých nepravidelných sloviess (gehen, fahren, schlafen, essen, trinken, kommen...)</p>		
	<p>Um Erklärung, Kommentierung bitten</p> <p><i>Prosiť o vysvetlenie, komentár</i></p>	<p>Kannst du mir das bitte sagen?</p>			
	<p>Verstehen signalisieren</p> <p><i>Signalizovať porozumenie</i></p>	<p>In Ordnung.</p>	<p>Slovosled v hlavnej vete v minulom čase (perfekt)</p>		

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickejšej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk.

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina – vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasiе

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Literatúra, divadlo a film

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky

Zelenina a ovocie

Nápoje

Mliečne výrobky

Cestoviny a múčne výrobky

Stravovacie návyky

Stravovacie zariadenia

Príprava jedál

Kultúra stolovania

Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách

Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia

Odevné doplnky

Výber oblečenia na rôzne príležitosti

Druhy a vzory odevných materiálov

Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny

Význam športu pre rozvoj osobnosti

Nové smerovania v športe

Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia

Pošta a telekomunikácie

Nakupovanie a platby

Hotelové a reštauračné služby

Centrá krásy a zdravia

Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely

Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny

Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia

Kultúra a jej formy

Spoločnosť – kultúra – umenie

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok

Formy komunikácie

Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže

Vzťahy medzi rovesníkmi

Generačné vzťahy

Predstavy mládeže o svete

Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie

Zamestnania

Pracovné pomery a kariéra

Platové ohodnotenie

Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy

Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály

Pozitívne a negatívne vzory

Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje

História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje

História

Turistické miesta a kultúrne pamiatky

Zvyky a tradície

O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

2.10 Ruský jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet ruský jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti **Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

СПОСОБНОСТЬ 1: «НАЧАТЬ РАЗГОВОР, ИСХОДЯ ИЗ КОНКРЕТНОЙ СИТУАЦИИ»

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Начать разговор, исходя из конкретной ситуации</p> <p><i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i></p>	<p>Обратить на себя внимание</p> <p><i>Uprútať pozornosť</i></p>	<p>Скажите, пожалуйста, Извините, Простите</p> <p>Разрешите ... Вы не скажете, Познакомься, пожалуйста, Познакомьтесь</p>	<p>Rozkazovací spôsob slovies</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. <p>Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.</p>	<p>Pravidlá slušnosti v komunikácii.</p> <p>Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.</p>
	<p>Приветствовать</p> <p><i>Pozdraviť</i></p>	<p>Доброе утро! Добрый день! Добрый вечер! Здравствуй (-те)! Привет!</p>	<p>Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.</p>		
	<p>Ответить на приветствие</p> <p><i>Odpovedať na pozdrav</i></p>	<p>Здравствуй (-те). Добрый день. Доброе утро. Добрый вечер. Привет.</p>	<p>Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.</p>		
	<p>Поблагодарить и выразить свою признательность</p> <p><i>Pod'akovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i></p>	<p>Спасибо. Спасибо за ... Большое спасибо. Я благодарю за ... Мы благодарим за ...</p>	<p>Citoslovce vo význame prísudku. Časovanie slovies v prítomnom čase</p> <p>Krátke tvary prídavných mien</p>		
	<p>Прощаться</p> <p><i>Rozlúčiť sa</i></p>	<p>До свидания. Пока. Спокойной ночи! Счастливого пути!</p>	<p>Spojenie prídavných mien s podstatnými menami.</p>		

СПОСОБНОСТЬ 2: «ВЫСЛУШАТЬ И ИНФОРМИРОВАТЬ»

Компетенция č. 2: „Vypočut' si a podat' informácie“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Выслушать и информировать</p> <p><i>Vypočut' si a podat' informácie</i></p>	<p>Получить информацию</p> <p><i>Informovať sa</i></p>	<p>Как Тебя зовут? Откуда Ты? Скажите, пожалуйста, это..? Как поживаешь? Что у Тебя (у Вас) нового? Разрешите узнать Ваше имя и отчество? Вы можете мне дать Ваш адрес? Когда это было? Не могли бы Вы мне сказать ...</p>	<p>Intonácia opytovacích viet s opytovacím zámenom aj bez neho.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<p>Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.</p>
	<p>Подтвердить (настаивать на чём-либо)</p> <p><i>Potvrdiť a trvať na niečom</i></p>	<p>Да, это так. Это Красная площадь. Да, конечно. Хорошо. Очень хорошо. Я уверен, что ... Я настаиваю на...</p>			
	<p>Включить информацию</p> <p><i>Začleniť informáciu</i></p>				
	<p>Ответить на просьбу</p> <p><i>Odpovedať na prosbu, žiadosť</i></p>	<p>Пожалуйста. С удовольствием.</p>			

СПОСОБНОСТЬ 3: «ВЫБРАТЬ ИЗ ПРЕДЛАГАЕМЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ»

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выбрать из предлагаемых возможностей <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Определить <i>Identifikovať</i>	Пример: Это город Братислава.	Skloňovanie podstatných mien. Štruktúra oznamovacej vety.	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklama a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Описать <i>Opísať</i>	Пример: Город Братислава – столица Словакии. Он лежит на берегу Дуная.			
	Подтвердить. Выразить несогласие. Исправить. <i>Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť</i>	Да, это так. Нет, это не так, а .			

СПОСОБНОСТЬ 4 : «ВЫСКАЗАТЬ СВОЁ МНЕНИЕ»

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Высказать своё мнение <i>Vyjadriť názor</i>	Я думаю, что ... Я хочу сказать, что ... Мне кажется, что ...	Притомный час словес. I.a II. časovanie slovies. Časovanie modálnych slovies v prítomnom čase.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifická komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Выразить своё согласие <i>Vyjadriť súhlas</i>	Да, это так. Да, конечно. Я согласен (согласна). Ты прав (-а).			
	Выразить своё несогласие <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	Нет, это не так. Я не согласен (не согласна). Нет, я (мы) против. Я должен (должна) сказать ...			
	Выразить убеждение <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Я знаю. Я верю, что ... Я убеждён, что			
	Выразить упрямство, сопротивление <i>Vyjadriť vzdor</i>	Нет. Я не буду ... Я не хочу ... Я не могу ...			
	Протестовать <i>Protestovať</i>	Это неправда! Это несправедливо! Это нечестно!			
	Выразить степень уверенности <i>Vyjadriť stupeň istoty</i>	Я знаю точно. Это верно. Я уверен.			

СПОСОБНОСТЬ 5: «ВЫРАЗИТЬ СВОЁ ЖЕЛАНИЕ»

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôľu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить своё желание <i>Vyjadriť vôľu</i>	Выразить свои желания /мечты <i>Vyjadriť želania</i>	Я хочу ... Я мечтаю ... Я мечтаю о ...	Словное соединение быть, стать кем?+instru- ментал	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Выразить свои планы (ближайшие и будущие) <i>Vyjadriť plány</i>	На следующей неделе я ... Мы будем ...	Будущий час словес. Словные соединения: на этой, будущей (следующей), прошлой неделе; в этом, в будущем в (следующем), прошлом году.		

СПОСОБНОСТЬ 6: «ВЫРАЗИТЬ СВОИ СПОСОБНОСТИ И УМЕНИЯ»

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Выразить свои способности и умения <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Показать свои знания <i>Vyjadriť vedomosti</i>	Я знаю ... Я узнал, что ...	Časovanie slovesa знать, уметь, мочь a ich správne používanie pri komunikácii.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché telefonické rozhovory, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Záujmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Высказать своё незнание <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Я не знаю, как (что, где, кто, когда ...)			
	Высказать своё умение что-либо делать <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Я умею (могу) + инфинитив			

СПОСОБНОСТЬ 7 : «ВОСПРИНИМАТЬ И ПРОЯВЛЯТЬ СВОИ ЧУВСТВА»

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Воспринимать и проявлять свои чувства <i>Vyjadriť pocity</i>	Проявить свою радость, удовлетворение <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Какой хороший день! Ах, как хорошо! Как здорово! Как красиво! Прекрасно!	Časovanie slovesa <i>бояться</i> a správne používanie slovesa <i>болеть</i> v rôznych významoch: a) болеть (чем?) гриппом б) У меня болит глаз, (болят глаза). c) Мы болеем за «Слован» Братислава.	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Выразить печаль, удрученность <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	Жалко, что ... Мне неприятно. Мне грустно.			
	Проявить симпатии <i>Vyjadriť súcit</i>	Ты мне нравишься. Давай дружить!			
	Выразить физическую боль <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Мне больно. У меня болит (-ят) ...			
	Успокоить, подбодрить, помочь набраться смелости <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Всё нормально. Не беспокойся! Всё будет в порядке. Не бойся! Не бойтесь! Всё хорошо.			

СПОСОБНОСТЬ 8: «ВЫРАЗИТЬ ОЖИДАНИЯ И РЕАГИРОВАТЬ НА НИХ»

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Выразить ожидания и реагировать на них</p> <p><i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i></p>	Выразить надежду <i>Vyjadriť nádej</i>	У тебя будет всё хорошо. У тебя всё получится.	<p>Краткий tvar prídavných mien</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: pozvánky, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.</p>	<p>Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.</p>
	Выразить разочарование <i>Vyjadriť sklamanie</i>	А я тебе (вам) верил! Мы тебе (вам) верили!			
	Выразить страх, беспокойство <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	Я боюсь, что ... Мне страшно!			
	Заверить в чём либо <i>Ubezpečiť</i>	Не бойся! Не бойтесь! Всё будет хорошо.			
	Выразить облегчение <i>Vyjadriť úľavu</i>	Ух! Наконец-то! Как хорошо, что всё прошло (закончилось).			
	Выразить удовлетворение <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Я рад (-а) ... Я доволен (довольна). Мне нравится.			
	Выразить неудовольствие, пожаловаться <i>Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať sa</i>	Я недоволен (недовольна). Мне (нам) не нравится.			
Узнать, кто доволен (недоволен) кем-либо, чём-либо <i>Zistiť spokojnosť/ nespokojnosť</i>	Ты (не)доволен ...? Тебе (не) нравится ...?				

СПОСОБНОСТЬ 9: «ПРЕДСТАВИТЬ СВОИ УВЛЕЧЕНИЯ И СВОЙ ВКУС»

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a svoj vkus“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Представить свои увлечения и свой вкус</p> <p><i>Predstaviť záľuby a vkus</i></p>	<p>Выразить, что мне нравится</p> <p><i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i></p>	<p>Мне нравится ... Я люблю ...</p>	<p>Slovné spojenie: prítomný čas sloves + infinitív</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monológ, - dialóg. <p>Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.</p>	<p>Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.</p>
	<p>Выразить своё отрицательное отношение к кому-либо/чему либо</p> <p><i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i></p>	<p>Я не люблю ...</p> <p>Мне не нравится ...</p>	<p>Záporná časť <i>ne</i> so slovesami</p>		
	<p>Выбрать из предлагаемого то, что нравится больше всего</p> <p><i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i></p>	<p>Больше всего я люблю ... Больше всего мне нравится ...</p>	<p>Používanie 3. stupňa prísloviek</p>		

СПОСОБНОСТЬ 11: «ОПРЕДЕЛИТЬ, СООБЩИТЬ И ПРИНЯТЬ ПРАВИЛА ИЛИ ОБЯЗАННОСТИ»

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Определить, сообщить и принять правила или обязанности</p> <p><i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i></p>	<p>Выразить приказ</p> <p><i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i></p>	<p>Открой (-те) окно!</p> <p>Слушай (-те)!</p> <p>Повесь (-те)!</p>	<p>Používanie výrazov можно, нельзя.</p> <p>Budúci čas sloviess</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.</p>	<p>Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou.</p> <p>Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.</p>
	<p>Выразить моральную или социальную норму</p> <p><i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i></p>	<p>Поздоровайся!</p> <p>Поздоровайтесь! Уступите (-те) место старшим!</p>			
	<p>Получить разрешение</p> <p><i>Získať povolenie, súhlas</i></p>	<p>Можно открыть окно?</p>			
	<p>Дать разрешение, разрешить что-либо</p> <p><i>Dať súhlas, potvrdiť niečo</i></p>	<p>Пожалуйста. Да, можно. Вы можете смотреть телевизор.</p>			
	<p>Отказать</p> <p><i>Odmietnuť</i></p>	<p>Нет, нельзя.</p>			
	<p>Запретить</p> <p><i>Zakázať</i></p>	<p>Не делай это!</p>			
	<p>Воспротивиться запрету</p> <p><i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybniť zákaz</i></p>	<p>Почему нельзя? Им можно, а нам нельзя?!</p>			
	<p>Угрожать</p> <p><i>Vyhrážať sa</i></p>	<p>Ну, подожди! Ты у меня получишь!</p>			
	<p>Обещать</p> <p><i>Sľúbiť</i></p>	<p>Извини, я больше не буду. Я буду слушаться. Я обещаю выполнить...</p>			

СПОСОБНОСТЬ 12: «РЕАГИРОВАТЬ НА НЕСОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ ИЛИ ОБЯЗАННОСТЕЙ»

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на несоблюдение правил или обязанностей <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</i>	Обвинить. Признать свою вину <i>Obviniť (sa), priznať (sa)</i>	Это твоя вина. Я виноват.	Rozkazovací spôsob slovíes Záporná časťica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje - stručný dialóg - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.
	Извиниться <i>Ospravedlniť (sa)</i>	Извини (-те)! Прости (-те)!			
	Отрицать обвинение <i>Odmietnuť/Poprieť obvinenie</i>	Я не виноват! Я это не сделал.			
	Упрекать <i>Vučítať/Kritizovať</i>	Как тебе не стыдно!			

СПОСОБНОСТЬ 13: «РЕАГИРОВАТЬ НА ЧТО-ЛИБО (СЛУЧАЙ ИЛИ СОБЫТИЕ)»

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на что-либо (случай или событие) <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Выразить интерес к чему-либо <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Я тоже хочу стать космонавтом. Я тоже пойду с вами в кино.	Záporná častica <i>ne</i> so slovesami	Komunikačný kontext sa realizuje: -jednoduchý dialóg, - jednoduché rozprávanie s uplatnením hovorového štýlu Typy textov: jednoduché osobné listy, úryvky z rozprávok, poznámky a odkazy, príbehy.	Rozdielne formy reagovania v emocionálne zafarbených situáciách na Slovensku a v cieľovej krajine.
	Выразить интерес к рассказу кого-либо <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	Это очень интересно. Это меня особенно интересует			
	Выразить удивление <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Не может быть!			
	Выразить, что это меня не удивило <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>	Ничего нового. Ты нас не удивил.			
	Проявить незаинтересованность <i>Vyjadriť nezáujem</i>	Меня это не интересует.			

СПОСОБНОСТЬ 14: «ПРЕДЛОЖИТЬ И РЕАГИРОВАТЬ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕ»

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Предложить и реагировать на предложение</p> <p><i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i></p>	<p>Выразить просьбу <i>Žiadať od niekoho niečo</i></p>	<p>Дай мне, пожалуйста, ... Покажи ...</p>	<p>Rozkazovacie a zvolacie vety</p> <p>Skloňovanie podstatných mien</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.</p>	<p>Zdvorilo ponúknuť pomoc, prijať ju alebo odmietnuť.</p>
	<p>Ответить на просьбу <i>Odpovedať na žiadosť</i></p>	<p>Пожалуйста. Конечно.</p>			
	<p>Предложить сделать что-либо <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i></p>	<p>Ты придёшь ко мне сегодня? Спроси у бабушки.</p>			
	<p>Предложить сделать что-либо сообща <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i></p>	<p>Давай посмотрим телевизор! Давайте играть в футбол!</p>			
	<p>Предложить помощь (сделать что-нибудь вместо кого-либо другого) <i>Ponúknuť pomoc</i></p>	<p>Я вам помогу.</p>			
	<p>Предложить что-либо одолжить/подарить <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i></p>	<p>Возьми. Бери. Дарю.</p>			
	<p>Ответить на предложение кого-либо. <i>Odpovedať na návrh</i></p>	<p>Спасибо. С удовольствием.</p>			

СПОСОБНОСТЬ 15: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОЙДЕТ В БУДУЩЕМ»

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать на то, что произойдет в будущем <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti</i>	Предупредить кого-либо о чём-либо <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Осторожно! Внимание! Двери закрываются! (в метро)	Genitív podstatných mien pri vyjadrení želania	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.	Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.
	Посоветовать <i>Poradiť</i>	Купи ... это очень красиво. Подумай об этом предложении			
	Придать смелости/ поддержать <i>Povzbudiť</i>	Быстрее! Смелее! Ты победишь!			
	Выразить желание <i>Vyjadriť želanie</i>	Я хочу ... У меня к тебе просьба.... Желаю успеха в учебе и личной жизни			

СПОСОБНОСТЬ 17: «РЕАГИРОВАТЬ ПРИ ПЕРВОЙ ВСТРЕЧЕ»

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Реагировать при первой встрече <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Представить кого-нибудь <i>Predstaviť niekoho</i>	Папа, познакомься, это ...	Rozkazovací spôsob slovíes	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, Poliaci bozkávajú ruky dámam, ak sa Rusi pozdravia bozkom na líce, tak je to trikrát, atď.
	Представиться <i>Predstaviť sa</i>	Разреши (-те) представиться. Меня зовут ...			
	Реагировать на чьё-то представление <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Очень приятно. Рад (рада) с тобой (с вами) познакомиться.			
	Приветствовать <i>Privítať</i>	С приездом! Добро пожаловать!			
	Произнести тост <i>Predniesť prípitok</i>	За здоровье!			

СПОСОБНОСТЬ 19: «ЗВОНИТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ»

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Звонить по телефону</p> <p><i>Telefonovať</i></p>	<p>Начать, поддержать и закончить телефонный разговор</p> <p><i>Začať, udržiavať, ukončiť telefonický rozhovor</i></p>	<p>Алло! Да. Позовите, пожалуйста, ... Я могу говорить с ...?</p> <p>До свидания. До встречи.</p>	<p>Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg.</p> <p>Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.</p>	<p>Základné pravidlá pri používaní tiesňových línií (polícia, požiarňa služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>

СПОСОБНОСТЬ 20: «ОБМЕНИВАТЬСЯ МНЕНИЯМИ, РАЗГОВАРИВАТЬ С КЕМ-ЛИБО»

Kompetencia č. 20: „Komunikovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Обмениваться мнениями, разговаривать с кем-либо</p> <p><i>Komunikovať</i></p>	<p>Завести разговор</p> <p><i>Začať rozhovor</i></p>	<p>Знаете, что ...</p>	<p>Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: rozhovory, úryvky, jazykovo vhodných umeleckých diel, jednoduché listy, e-mail, sms.</p>	<p>Základné pravidlá slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov</p> <p>Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími</p> <p>Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.</p>
	<p>Взять инициативу</p> <p><i>Ujať sa slova v rozhovore</i></p>	<p>Можно, я скажу...</p>			
	<p>Попросить слова</p> <p><i>Vypýtať si slovo</i></p>	<p>Можно мне сказать?</p>			
	<p>Вернуться к рассказанному, когда меня прервали в разговоре</p> <p>Вrócić sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</p>	<p>Я хотел ещё добавить, что...</p>			
	<p>Запретить кому-либо в разговоре</p> <p><i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i></p>	<p>Перестань! Не говори, это невозможно слушать...</p>			

СПОСОБНОСТЬ 24: «УБЕДИТЬСЯ, ЧТО МОИ СЛОВА, ТО, О ЧЁМ Я ГОВОРИЛ, МОИ АРГУМЕНТЫ БЫЛИ ПОНЯТЫ»

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/ výklad/argument boli pochopené“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Убедиться, что мои слова, то, о чём я говорил, мои аргументы были поняты</p> <p><i>Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené</i></p>	<p>Убедиться в том, что слушатели меня поняли <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i></p>	<p>Вам понятно, что я сказал? Вам всё понятно?</p>	<p>Intonácia opytovacej vety bez opytovacieho zámena</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy.</p>	<p>Snaha o nadviazanie rozhovoru s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, musí odbúrať strach a začať rozhovor s cudzincom.</p>
	<p>Убедиться в том, что я правильно понял высказанное <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i></p>	<p>Вы всё правильно и точно поняли?</p>			
	<p>Убедиться в правильности понимания проблемного слова, фразы <i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní slova/slovné spojenia</i></p>	<p>Скажите, пожалуйста, как это правильно сказать по-русски? Скажите, пожалуйста, как это будет по-русски?</p>			
	<p>Заменить трудное, непонятное слово <i>Nahradiť neznáme nepochopené slovo</i></p>	<p>Попробуйте заменить это, непонятное мне слово, другим</p>			
	<p>Искать слово, предложение <i>Hľadať slovo/slovné spojenie</i></p>	<p>Я не могу вспомнить, как это называется /как это сказать по-русски.</p>			
	<p>Исправить высказанное, Вернуться к разговору <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i></p>	<p>Давайте, вернемся еще раз к началу нашего разговора</p>			

Odporúčané kompetencie

СПОСОБНОСТЬ 10: «РЕАГИРОВАТЬ В ОБОСТРЁННОЙ СИТУАЦИИ»

Kompetencia č. 10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать в обострённой ситуации <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Выразить свой гнев, плохое настроение <i>Vyjadriť hnev, svoju náladu</i>	Замолчи (-те)! Я не хочу тебя (вас) слушать! Оставь (-те) меня в покое!	Rozkazovací spôsob sloviess
	Реагировать на гнев, на плохое настроение кого-либо <i>Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného</i>	Не кричи (-те)! Успокойся (-тесь)!	
	<i>Реагировать на обиду</i> <i>Reakcia na urážku</i>	Не позволяйте себе этого! Не смейте так говорить!	
	Ругать <i>Nadávať</i>	Дурак! Дураки! Тупец! Тупцы! Тупица! Тупицы!	

СПОСОБНОСТЬ 16: «РЕАГИРОВАТЬ НА ТО, ЧТО ПРОИЗОШЛО»

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Реагировать на то, что произошло <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Вспомнить что-либо / кого-либо <i>Spomenúť si na niečo/niekoho</i>	Это был, (-а, -о, -и) ...	Minulý čas sloviess
	Высказать, что я что-то / кого-то забыл <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	Я забыл, ... Не помню ...	
	Напомнить <i>Pripomenúť</i>	Не забывай, что.... Помнишь ...?	
	Соболезновать <i>Kondolovať</i>	Мои соболезнования. Примите мои соболезнования.	
	Поздравлять <i>Blahoželat'</i>	Дорогая мама! Поздравляю тебя с Днём Рождения!	

СПОСОБНОСТЬ 18: «ПЕРЕПИСЫВАТЬСЯ»

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Начать писать письмо <i>Začať list</i>	Здравствуй (-те)! Дорогой (-ая) ... Глубокоуважаемый Александр Петрович!	Skloňovanie podstatných a prídavných mien, osobných a ukazovacích zámien, časovanie slovies.
	Закончить письмо <i>Ukončiť list</i>	До свидания. С искренним приветом... С уважением...	
	Переписываться <i>Korešpondovať</i>	Наша переписка с русскими друзьями началась...	

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk.

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekárne a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa
Slovenská a ruská kuchyňa v dialógu kultúr

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzí jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnania
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

2.11 Španielsky jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet španielsky jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu španielsky jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu španielsky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,

- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,

- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

COMPETENCIA 1: « ENTABLAR UNA COMUNICACIÓN »
Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Entablar una comunicación <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Llamar la atención de alguien <i>Upútať pozornosť</i>	- Por favor - ¡Oiga!, Usted - ¡Oye!, tú - Permiso	- osobné zámená - Časovanie slovesa SER, ESTAR v prítomnom čase - rod a číslo podstatných mien - Pronombres personales - Verbo SER, ESTAR	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - neverbálna komunikácia s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii. Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii.
	Saludar <i>Pozdraviť</i>	- ¿Hola? ¿Qué tal? - ¿Hola? ¿Cómo estás? - Buenos días - Buenas tardes - Buenas noches	- podstatné mená / rod a číslo/ - género y número del sustantivo		
	Contestar los saludos <i>Odpovedať na pozdrav</i>	- Muy buenos - Muy buenas - bien, mal, - gracias	Prídavné mená /rod a číslo/ - género y número del adjetivo		
	Agradecer y expresar reconocimiento <i>Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i>	- Gracias - Muchas gracias - De nada - Encantado/a - Mucho gusto			
	Despedirse de alguien <i>Rozlúčiť sa</i>	- Hasta la vista - Hasta luego - Hasta pronto - Adiós			

COMPETENCIA 2: « INFORMAR E INFORMARSE »

Kompetencia č. 2: „Vypočut' si a podat' informácie“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Informar e informarse <i>Vypočut' si a podat' informácie</i>	Pedir información <i>Informovať sa</i>	- Puede Usted informarme - Por favor, que, como, donde, cual, cuantos, etc.	- Pravidelné slovesá na – AR - - Verbos regulares en – AR – - Zvratné slovesá - Verbos reflexivos LLAMARSE	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.
	Afirmar e insistir en algo <i>Potvrdiť a trvať na niečom</i>	- Claro - Seguro - Sí, es verdad			
	Clasificar información <i>Začleniť informáciu</i>	- ¿Qué hay en la mesa? - ¿Qué es? es ... - ¿Quién es? es... - ¿De dónde es? es de ... - ¿De quién es? es de...	- Sloveso HABER - Verbo HABER - Opytovacie zámená - interrogativos		
	Responder a lo que se pregunta <i>Odpovedať na požiadavky</i>	- Sí, por supuesto. - No, no es posible.	- Sloveso v zápore - Verbo en forma negativa		
	Rehusar una cita <i>Odmietnuť stretnutie</i>	- Gracias, pero no puedo. - Por desgracia, hoy no tengo tiempo / Tengo mucho que hacer	Nepravidelné slovesá Verbos irregulares TENER		
	Aceptar una cita <i>Akceptovať stretnutie</i>	- Gracias, acepto con mucho gusto - Sí, con mucho gusto	- Sťahovanie člena s predložkou - Contracciones AL, DEL		

COMPETENCIA 3: « ELEGIR DE LAS POSIBILIDADES DADAS »

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúknutých možností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Elegir de las posibilidades dadas <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Identificar <i>Identifikovať</i>	- Personas: Es mi hermano - Cosas: Es un avión - Animales: Es un perro - Este es mi amigo	- Ukazovacie zámená - Los demostrativos - Privlastňovacie zámená - Los posesivos	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Describir <i>Opísať</i>	- Es alto/ alta, inteligente, simpático/simpática - Pedro es más alto que Juan - Pedro es tan alto como Juan - Maria esta cocinando. - Pedro esta jugando al fútbol	- Prídavné mená – postavenie vo vete - Posición de los adjetivos		
	Afirmar / negar algo <i>Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)</i>	- Sí - No, - No estoy de acuerdo			
	Corregir algo a alguien <i>Opraviť (korigovať)</i>	- No, no es un perro es un gato - No es Pedro sino Juan			

COMPETENCIA 4: « DAR LA OPINIÓN »
Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Dar la opinión <i>Vyjadriť názor</i>	Dar la opinión <i>Vyjadriť názor</i>	- Pienso que este coche es más rápido - En mi opinión	- Nepravdivé slovesá - Verbos irregulares en – AR, – ER	Komunikačný kontext sa realizuje: dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom, styku.
	Expresar acuerdo <i>Vyjadriť súhlas</i>	- Estoy de acuerdo. - Sí, tienes razón - Sí, es verdad			
	Expresar desacuerdo <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	- No estoy de acuerdo - No, no tienes razón. - No, no tienes verdad - Estoy en contra	- Nepravdivé slovesá - Presente de los verbos DAR, PONER		
	Expresar convicción <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	- En absoluto - Absolutamente	- Zvolacie vety - Algunas exclamativas		
	Expresar rebeldía <i>Vyjadriť vzdor</i>	- ¡Huy! - No, nunca.			
	Protestar <i>Protestovať</i>	- No es posible - No puede ser	- Základné číslovky 1 - 20 - Cardinales 1 - 20		
	Expresar grados de seguridad <i>Vyjadriť stupne istoty</i>	- Seguramente	- Príslovky - Adverbios – mente-		

COMPETENCIA 5: « EXPRESAR VOLUNTAD »

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôľu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expresar voluntad <i>Vyjadriť vôľu</i>	Expresar deseo / anhelo de algo <i>Vyjadriť želania</i>	- Me gusta viajar.	- Slovesá - Verbos QUERER, GUSTAR	Komunikačný kontext sa realizuje: dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Expresar planes para el futuro <i>Vyjadriť svoje plány</i>	- Voy a visitar a mis padres - Un día iré a México	- Opisná väzba - Perífrasis verbal IR+A	Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	

COMPETENCIA 6: « EXPRESAR HABILIDAD »

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expresar habilidad <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Expresar conocimiento / experiencia <i>Vyjadriť vedomosti</i>	- Yo lo sé. - Este coche es muy rápido. - Su padre es ingeniero. - En África hace mucho calor.	- Slovesá - Verbos SABER, CONOCER	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ, s uplatnením hovorového štýlu.	Záujmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine.
	Expresar desconocimiento / dificultad / ignorancia <i>Vyjadriť neznalosť</i>	- No tengo idea. - No sé.		Typy textov: jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	
	Expresar facilidad de hacer algo <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	- Soy capaz de conducir. - Sí, claro, puedo prepararla. - Yo se cocinar.	- Neprízvučné zámená - Los pronombres átonos		

COMPETENCIA 7: « EXPRESAR EMOCIONES Y SENTIMIENTOS »

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expresar emociones y sentimientos <i>Vyjadriť pocity</i>	Expresar alegría, felicidad y contento <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	- ¡Qué bien! - ¡Estoy muy feliz!	- Zvolacie vety - Algunas exclamativas - Použitie slovíes SER a ESTAR - Uso de los verbos SER, ESTAR	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Expresar tristeza, pena o dolor <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>	- Estoy triste. - ¡Qué triste! - ¡Qué pena!			
	Expresar simpatía <i>Vyjadriť súcit</i>	- No te preocupes			
	Expresar dolor físico <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	- Me duele la cabeza	- Sloveso - Verbo DOLER		
	Animar a alguien, consolar, apoyar <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	- No te preocupes - Anímate - A ver, que podemos hacer	- Nepravidelné slovesá na – IR - Verbos irregulares en - IR		

COMPETENCIA 8: « EXPRESAR ESPERANZA »
Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Expresar esperanza <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Expresar miedo <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	- Tengo miedo - Estoy preocupado		Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánky, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Asegurar <i>Ubezpečiť</i>	- Está bien. - Seguro. - Claro que sí. - Sin problemas	Predložky Preposiciones DE, A, SIN, CON		
	Expresar alivio <i>Vyjadriť úľavu</i>	- ¡Ay, qué bien!			
	Expresar satisfacción o complacencia <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	- ¡Qué bien! - Estoy contento. - Sí, perfecto.	- Základné číslovky od 21 –100 - Cardinales 21 - 100		
	Expresar insatisfacción, lamentarse de algo <i>Vyjadriť nespokojnosť, postávať sa</i>	- ¡No puede ser! - ¡Qué tontería!			
	Verificar agrado, desagrado de alguien con algo <i>Zistiť spokojnosť/ nespokojnosť</i>	- ¿Te gusta? - ¿Te parece? - ¿Estás contento con...?			

COMPETENCIA 9: « PRESENTAR GUSTOS Y DISGUSTOS »

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Presentar gustos y disgustos <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Expresa gustos, aficiones e interés por algo <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	- Me gusta cantar. - Me encanta jugar al fútbol. - A mi me gusta ir al cine. - Juan es simpático.	- Priamy / nepriamy predmet - complemento directo/indirecto - Verbos GUSTAR, ENCANTAR	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľnočasové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Expresar que alguien o algo no me gusta <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	- No me gusta dibujar - No me gusta nada la leche. - Pedro no es simpático.	- Príslovky - Adverbios MUY/MUCHO		
	Expresar preferencias <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	- ¿Qué camisa prefieres? - ¿Cuál te gusta más?	- Opytovacie zámeno - Interrogativos CUÁL, CUÁLES - Sloveso - Verbo PREFERIR		

COMPETENCIA 11: « DETERMINAR, ANUNCIAR, ACEPTAR REGLAS O DEBERES »

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Determinar, anunciar, aceptar reglas o deberes <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Expresar orden <i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i>	- ¡Abre la puerta! - ¡No la abras! - Tienes que estudiar	- Rozkazovací spôsob nepravidelných slovíčok - Modo imperativo de los verbos irregulares afirmativo - Opisná väzba - Perífrasis verbal TENER + QUE	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Expresar normas morales o sociales <i>Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu</i>	- Es necesario atender las clases. - Es importante ayudar a la gente. - Hay que estudiar mucho para pasar los exámenes	- Neosobné väzby - Formas impersonales - HAY QUE - ES NECESARIO - ES IMPORTANTE		
	Pedir permiso/ autorización a alguien <i>Žiadať o povolenie a súhlas</i>	- ¿Puedo ir al cine? - ¿Sería posible llamar a mis padres?			
	Conceder permiso a alguien <i>Dať súhlas</i>	- Sí, claro. Es posible. - Sí, puedes venir. - ¿Porque no?			
	Negarse a hacer algo <i>Odmietnuť</i>	- No, no lo voy a hacer - No, en ningún caso	- Verbo DECIR Neosobné vyjadrenie pomocou -SE - - Formas impersonales: – SE DICE – Prítomný čas slovíčok Presente de HACER		
	Negar permiso a alguien <i>Zakázať</i>	- Esta prohibido fumar - No se puede - No la abras - Prohibida la entrada	- Priamy a nepriamy predmet - Complemento directo e indirecto - Pronombres objeto directo		
	Oponerse a la prohibición/ mostrar duda <i>Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz</i>	- No es así. No está prohibido. - Digas lo que digas, lo voy a hacer - Te lo digo. - Te lo juro			
	Prometer algo <i>Sľúbiť</i>	- Te lo prometo			

COMPETENCIA 12: « REACCIONAR A LAS NORMAS O DEBERES NO CUMPLIDOS »

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reaccionar a las normas o deberes no cumplidos <i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti</i>	Acusar, acusarse, confensarse <i>Obviniť (sa), priznať (sa)</i>	- ¿Lo hiciste tú? - Sí, lo hice yo.		Komunikatívny kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.	Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku. Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.
	Disculparse <i>Ospravedlniť sa</i>	- Perdona me - Lo siento			
	Rechazar la acusación <i>Odmietnuť/Poprieť obvinenie</i>	- Nadie tiene razón - No es verdad - Nunca dice la verdad	- Dvojitý zápor - La doble negación		

COMPETENCIA 13: « REACCIONAR FRENTE A ALGÚN ACONTECIMIENTO O INFORMACIÓN »

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reaccionar frente a algún acontecimiento o información <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Expresar curiosidad, interés por algo <i>Vyjadriť záujem</i>	- Es interesante. - ¿En serio? - ¿Cómo se hace...?		Komunikačný kontext sa realizuje: - jednoduchý dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie príbehov, opisy udalostí a činností, jednoduché osobné listy, úryvky z rozprávok, komiksy, poznámky a odkazy.	Obľúbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku a v krajinách cieľového jazyka.
	Expresar interés por lo que se relata <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	- ¡Dime! ¡Continua! - Y después, ¿qué ha pasado?	- Sloveso HABER - Verbo HABER - Participios de los regulares - Presente continuo - Pretérito perfecto		
	Expresar sorpresa <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	- No, no puede ser. - ¿De verdad? - ¡No me digas! - ¡Qué sorpresa!	- Príslovky času - Marcadores temporales		
	Expresar que alguien o algo no te sorprende <i>Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo</i>	- No me interesa. - Es aburrido. - No me ha sorprendido su pregunta.	- Nepravidelné prídavia - Participios irregulares		
	Expresar indiferencia <i>Vyjadriť nezáujem</i>				

COMPETENCIA 14: « OFRECER Y REACCIONAR FRENTE A UN OFRECIMIENTO»

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Ofrecer y reaccionar frente a un ofrecimiento <i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i>	Pedir algo a alguien <i>Žiadať niekoho o niečo</i>	- ¿Puedo pedirle un favor? - ¿Podría hacerme un favor? - ¿Sería posible....?		Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Rozdiely a zvláštnosti pri zdvorilom ponúkaní pomoci.
	Responder a una petición <i>Odpovedať na žiadosť</i>	- Sí, claro. Sí, por supuesto. - No, no puedo. No, no es cosible. - No, estoy ocupado.			
	Proponerle a alguien que haga algo <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	- ¿Por favor, puedes abrir la ventana? - Si quieres puedes venir. - ¿Por qué no vienes a nuestra casa?			
	Proponer a alguien que hagamos algo juntos <i>Navrhnuť, aby sme spoločne niečo urobili</i>	- ¡A comer! ¿Por qué no vamos al cine? - ¡Vamos al cine!			
	Ofrecer ayuda <i>Ponúknuť pomoc</i>	- ¿Te ayudo? - ¿Necesitas ayuda? - Si quieres puedo hacerlo.			
	Ofrecer/regalar algo a alguien <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	- Te lo presto. - Te lo doy.			
	Aceptar un ofrecimiento <i>Odpovedať na návrh</i>	- Buena idea. - Bien. - Eso me gusta mucho.			

COMPETENCIA 15: « REACCIONAR FRENTE A ALGO QUE TENDRÁ LUGAR »

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reaccionar frente a algo que tendrá lugar <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</i>	Prevenir a alguien de algo <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	- ¡Cuidado! - ¡Ojo! - Es peligroso.		Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Paralely v spôsobe trávenia voľného času detí v Európe.
	Aconsejar <i>Poradiť</i>	- Mira, hazlo así. - A ver que podemos hacer.	- Rozkazovací spôsob nepravidelných slovies - Modo imperativo de los irregulares	Tipy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy.	
	Animar, apoyar <i>Povzbudiť</i>	- ¡Ánimate! - No te preocupes.			
	Comunicar sus deseos a alguien <i>Výjadriť želanie</i>	- ¿Quieres llamar a mi madre?	- Priamy a nepriamy predmet - Complemento directo + complemento indirecto - Opytovacie vety - Interrogativas		

COMPETENCIA 17: « REACCIONAR A LA PRIMERA CITA »

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reaccionar a la primera cita <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Presentar a alguien <i>Predstaviť niekoho</i>	- Te presento a mi amigo		Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Tipy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, atď.
	Presentarse <i>Predstaviť sa</i>	- Me llamo Juan. - Mi nombre es...	Zvratné slovesá - Verbos reflexivos		
	Reaccionar a una presentación de alguien <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	- Mucho gusto. Encantado/a			
	Dar la bienvenida <i>Privítať</i>	- ¡Bienvenido!			
	Hacer un brindis <i>Predniesť prípitok</i>	- ¡Salud!			

COMPETENCIA 19: « TELEFONEAR »

Kompetencia č. 19: „Telefonovat“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Telefonar <i>Telefonovat</i></p>	<p>Iniciar, mantener y terminar un diálogo telefónico</p> <p><i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i></p>	<p>— Desearía hablar con ... — ¿Puedo hablar con ...? — ¿Puedo ponerme con ...? — ¿Puede darme el número de ...? — ¿Cuál es el prefijo de ...? — ¿Puedo dejar un mensaje? — Diga. Dígame. — Buenos días. Soy ... — ¿Está Luis? — Espere un momento, por favor. Ahora mismo se pone. — No, no está. Ha salido un momento. — No, no está. ¿Quiere dejarle un aviso? — ¿De parte de quién? — Le volveré a llamar. — Saludos a ...</p>	<p>- Opisná väzba - Perífrasis verbal - volver a + INFINITIVO</p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty</p>	<p>Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).</p>

COMPETENCIA 24: « ASEGURARME QUE MIS PALABRAS HAN SIDO ENTENDIDAS »

Kompetencia č. 24: „Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Asegurarme que mis palabras han sido entendidas <i>Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené</i>	Comprobar que alguien me ha comprendido <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i>	- ¿Entiendes?		Komunikačný kontext sa realizuje: - dialógu s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy.	Snaha o nadviazanie známosti s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, nesmie mať strach začať rozhovor s cudzincom.
	Preguntar sobre la forma de expresar algo, sobre el significado de una palabra <i>Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní slova//slovného spojenia</i>	- ¿Cómo se dice/ como se pronuncia? - ¿Cómo se deletrea?			

Odporúčané kompetencie

COMPETENCIA 10: « REACCIONAR EN SITUACIONES CRÍTICAS »

Kompetencia č. 10: „Reagovať vo vyhrotenej situácii“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Reaccionar en situaciones críticas <i>Reagovať vo vyhrotenej situácii</i>	Expresar enfado, cólera, mal humor <i>Vyjadriť hnev, náladu</i>	- ¡Déjame en paz!	
	Reaccionar frente al enfado o mal humor de alguien <i>Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného</i>	- ¿Qué te pasa? ¡Tranquilo!	- Rozkazovací spôsob kladný - Modo imperativo afirmativo

COMPETENCIA 16: « REACCIONAR FRENTE A ALGO QUE HA PASADO »

Kompetencia č. 16: „Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Reaccionar frente a algo que ha pasado <i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i>	Acordarse de alguien o de algo <i>Spomenúť si na niekoho/niečo</i>	- Sí, lo recuerdo. - Ya lo se. - Sí, me suena.	
	Expresar que se ha olvidado de algo o alguien <i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i>	- Se me olvidó. - Se me escapó ... - No lo recuerdo.	- Simplex minulý čas sloves na -AR - Pretérito indefinido – verbos en - AR
	Recordar algo a alguien <i>Pripomenúť niekomu niečo</i>	- No olvides preparar la cena	
	Expresar condolencia <i>Kondolovať</i>	- Lo siento mucho	
	Felicitar a alguien <i>Blahoželat'</i>	- Cumpleaños feliz. - ¡Felicidades!	

COMPETENCIA 18: « TENER CORRESPONDENCIA »

Kompetencia č. 18: „Korešpondovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Correspondencia <i>Korešpondovať</i>	Inicio de una carta <i>Začať list</i>	- Querido Juan, - Estimado señor Gonzáles,	
	Terminar una carta <i>Ukončiť list</i>	- Saludos Pedro. - Besos y abrazos Maria.	
	Correspondencia <i>Rozvinúť obsah listu</i>	- Escribir la carta, responder la carta	

COMPETENCIA 25: « NARRAR »

Kompetencia č. 25: „Porozprávať príbeh“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia
Narrar <i>Porozprávať príbeh</i>	Contar una historia <i>Rozprávať</i>		
	Empezar un cuento, historia <i>Začať príbeh, historku, anekdotu</i>	- Hace tres años visité Madrid	Jednoduchý minulý čas nepravidelných slovíes

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk.

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody

Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie

Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnania

Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

2.12 Taliansky jazyk

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet taliansky jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu taliansky jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu taliansky jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,

- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,

- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadvádzajú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. **Funkcie** sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. **Interakčné schémy** sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. **Jazyková dimenzia** dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôbili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôbiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

Časti **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba **odporúčané** a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzívna dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Obsahový štandard

Obsahový štandard pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde.

Časti Diskurzna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

COMPETENZE 1: « INIZIARE IL DISCORSO SECONDO LA SITUAZIONE COMUNICATIVA »

Kompetencia č.1: „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Iniziare il discorso secondo la situazione comunicativa <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Richiamare l'attenzione <i>Upútať pozornosť</i>	Per favore, mi scusi, scusa, signore/signora	Pronomi personali soggetto <i>io, tu, lui, lei</i> Presente indicativo del verbo <i>essere e avere</i> nel presente	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialógy - neverbálna komunikácia - hovorový štýl Typy textov: úryvky a dramatizácie rozprávok, riekanky, pesničky, básničky, komiksy a pod.	Pravidlá slušnosti v komunikácii Interkultúrne rozdiely pri nadviazaní rozhovoru a neverbálnej komunikácii
	Salutare <i>Pozdraviť</i>	Ciao, buongiorno			
	Rispondere <i>Odpovedať na pozdrav</i>	Buona sera, buona notte			
	Ringraziare ed esprimere gratitudine <i>Podakovať sa a vyjadriť svoje uznanie</i>	Grazie, bene Grazie a Lei			
	Congedarsi <i>Rozlúčiť sa</i>	Ciao, arrivederci!			

COMPETENZE 2: « COMPRENDERE DOMANDE E DARE INFORMAZIONI »

Kompetencia č. 2: „Vypočúť si a podať informácie“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Comprendere domande e dare informazioni <i>Vypočúť si a podať informácie</i>	Chiedere informazioni <i>Informovať sa</i>	Dov' è...? Chi è? Com' è? Quanto? Quando? Quale? Perché?	Interrogativi Presente indicativo del verbo <i>fare</i>	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, plagáty, krátke telegramy, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, blahoželania, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Služby: pošta, miestne úrady, polícia, atď.
	Chiedere ed esprimere il possesso <i>Informovať sa o vlastníctve</i>	Sai? Che classe fai? Faccio la... Come ti chiami? Mi chiamo... Da dove vieni? Vengo da... Quanti anni hai? Ho...anni. Di che colore è? È tuo/a questo/a...? Che cosa manca?	Presente indicativo dei verbi regolari delle tre coniugazioni Forma interrogativa		
	Chiedere cosa manca <i>Pýtať sa, čo chýba</i>	Sì. Certo! Sì, dai! Mi dispiace! Ecco!	Forma affermativa e negativa		
Comprendere semplici comandi e istruzioni <i>Porozumieť jednoduchým príkazom a inštrukciám</i>	Stai seduto; alzati; vieni qui; salta; prendi; fermo; gira; guarda; scrivi; cancella; apri; passa... Alza le braccia, piega le gambe, batti le mani...	Plurale delle parti del corpo Imperativo			

COMPETENZE 3: « SCEGLIERE TRA LE POSSIBILITÀ OFFERTE »

Kompetencia č. 3: „Vybrať si z ponúkaných možností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Scegliere tra le possibilità offerte <i>Vybrať si z ponúkaných možností</i>	Identificare <i>Identifikovať</i>	È questo? È quello? Questo è mio? Non è tuo, è di Lucia. È uno studente. È mia mamma, mio papà... Questa è la mia palla.	Aggettivi dimostrativi <i>questo e quello</i> Introduzione agli aggettivi e pronomi possessivi Possessivi + nomi di parentela	Komunikačný kontext sa realizuje: monológ, dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduché rozprávanie, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, reklamy a pod.	Základné pravidlá a interkultúrne rozdiely pri nákupoch.
	Localizzare un oggetto nello spazio <i>Povedať, kde sa predmet nachádza</i>	È sopra..., è sotto..., sotto... c'è, dentro... c'è, fuori...	Presente indicativo del verbo <i>prendere</i> e restare nel presente		
	Descrivere una persona o un oggetto o la propria abitazione <i>Opísať osobu alebo predmet, vlastné bývanie</i>	È bello, simpatico Ha gli occhi grandi/ il naso lungo Il quaderno è sporco/rotto... La casa è piccola, ha un portone grande	Singolare maschile e femminile degli aggettivi in -o, -a, -e Nomi femminili in -o e tronchi		
Affermare/ negare <i>Potvrdiť/ Odmietnuť</i>	D'accordo! No, per niente! Mai!	Frase negativa con <i>non</i>			

COMPETENZE 4: « ESPRIMERE LA PROPRIA OPINIONE »

Kompetencia č. 4: „Vyjadriť názor“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Esprimere la propria opinione <i>Vyjadriť názor</i>	Esprimere la propria opinione <i>Vyjadriť názor</i>	Secondo me costa 100 euro. Beh, sono sicuro che...	Numeri da 0 a 100	Komunikačný kontext sa realizuje: dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozprávanie, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Špecifiká komunikácie pri vyjadrovaní prekvapenia a svojho názoru v neformálnom styku.
	Esprimere accordo <i>Vyjadriť súhlas</i>	Sì. Sì, è vero. Va bene.	Forma affermativa		
	Esprimere disaccordo <i>Vyjadriť nesúhlas</i>	No. Non sono d'accordo. Non penso. Tu credi? Non va bene.	Forma negativa		
	Esprimere convinzione <i>Vyjadriť presvedčenie</i>	Sono d'accordo. Sono convinto. Sono per. Sono sicuro che non c'è/ non ci sono.	Verbo <i>essere</i> + <i>ci</i> <i>C'è/ ci sono</i>		
	Esprimere una certezza <i>Vyjadriť stupne istoty</i>	Sono assolutamente sicuro che... Certo che... Possibile... Io posso, io so, devo	Presente indicativo dei verbi modali <i>volere, potere, dovere</i> nel presente		

COMPETENZE 5: « ESPRIMERE LA PROPRIA VOLONTÀ »

Kompetencia č. 5: „Vyjadriť vôľu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Esprimere la propria volontà <i>Vyjadriť vôľu</i>	Esprimere desideri e speranze <i>Vyjadriť želania</i>	Voglio un po' di acqua. Voglio molto gelato/poca carne. Per me ...	<i>Poco/troppo/molto/tanto</i> con sostantivi, avverbi a aggettivi <i>Aver bisogno di</i>	Komunikačný kontext sa realizuje: dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: ilustrované opisy, pozvánky, pohľadnice, jednoduché telefonické rozhovory a pod.	Základné spoločenské normy pri vyjadrení želaní a túžob, napr. eliminácia direktívneho tónu, ktorý môže byť v cieľovej krajine považovaný za neslušný.
	Esprimere propri progetti – vicini e lontani <i>Vyjadriť plány</i>	Stasera vado ... Quest'anno ...	Elisione e troncamento dell'aggettivo <i>questo</i>		

COMPETENZE 6: « ESPRIMERE LA PROPRIA CAPACITÀ »

Kompetencia č. 6: „Vyjadriť schopnosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Esprimere la propria capacità <i>Vyjadriť schopnosť</i>	Esprimere conoscenze/nozioni <i>Vyjadriť vedomosti</i>	So, Conosco	Presente indicativo dei verbi irregolari <i>sapere, conoscere, studiare</i> nel presente	Komunikačný kontext sa realizuje: dialóg monológ, s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: jednoduchý telefonický rozhovor, pozvánky, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Zájmy a záľuby mládeže (šport, hudba a pod.) v cieľovej krajine
	Ammettere di non sapere <i>Vyjadriť neznalosť</i>	Non so Non lo so Non conosco			
	Esprimere capacità di fare qualcosa <i>Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	Posso + proposizione infinitiva (es: posso aprire questa scatola) So + proposizione infinitiva (es: so usare questo strumento)	Presente indicativo del verbo <i>potere</i> + infinitivo Proposizioni infinitive		

COMPETENZE 7: « SENTIRE E DIMOSTRARE I PROPRI SENTIMENTI E SENSAZIONI »

Kompetencia č. 7: „Vyjadriť pocity“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Sentire e dimostrare i propri sentimenti e sensazioni <i>Vyjadriť pocity</i>	Esprimere gioia, felicità, soddisfazione <i>Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie</i>	Benissimo! Perfetto!	Intonazione per esprimere stati d'animo	Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: krátke oznámenia, jednoduché telefonické rozhovory, krátke blahoželania, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Rozdielne formy prejavu citov/pocitov (radosť, nadšenie, smútok, žiaľ, bolesť, zlosť a pod.) s prihliadnutím na kultúrne aspekty krajiny.
	Chiedere e dare informazioni sullo stato d'animo <i>Informovať sa a vyjadriť náladu</i>	Che cos'hai? Perché piangi? Sono triste. Va/sto male.			
	Esprimere tristezza <i>Vyjadriť smútok, sklúčenosť</i>				
	Esprimere simpatia <i>Vyjadriť súcit</i>	Mi sta simpatico. Ti capisco.	Presente indicativo del verbo <i>stare e capire</i>		
	Esprimere il dolore fisico <i>Vyjadriť fyzickú bolesť</i>	Ho mal di...	Omissione dell'articolo		
	Calmare, aiutare, incoraggiare <i>Utešiť, podporiť, dodať odvahu</i>	Coraggio, dai, su!			

COMPETENZE 8: « ESPRIMERE ASPETTATIVE E REAGIRE »

Kompetencia č. 8: „Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Esprimere aspettative e reagire <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Esprimere speranza <i>Vyjadriť nádej</i>	Spero! Speriamo!		Komunikatívny kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pozvánka, jednoduché telefonické rozhovory, pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky a pod.	Medziľudské vzťahy a vhodnosť výberu komunikačných prostriedkov na vyjadrenie očakávania, spokojnosti, nespokojnosti.
	Esprimere delusione <i>Vyjadriť sklamanie</i>	Che peccato!			
	Esprimere timore, paura, preoccupazione <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť</i>	Ho paura. Sono preoccupato per...	Presente indicativo del verbo avere		
	Assicurare <i>Ubezpečiť</i>	Non è niente. Certo, sicuro, davvero, sul serio, ci penso io... Sicuro ti mando una cartolina.			
	Esprimere sollievo <i>Vyjadriť úľavu</i>	Per fortuna! Meno male! Finalmente!			
	Esprimere soddisfazione <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Perfetto!			
	Esprimere scontentezza, lamentarsi <i>Vyjadriť nespokojnosť, post'ažovať sa</i>	Non mi piace... Non amo... Non faccio volentieri...	Nomi in -tà Possessivi singolari con nomi di famiglia		
	Constatare contentezza/scontentezza di qualcuno con qualcuno/qualcosa <i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť</i>	Sei contento? Tutto va bene? Come va?			

COMPETENZE 9: « PARLARE DEI PROPRI HOBBY ED ESPRIMERE I PROPRI GUSTI »

Kompetencia č. 9: „Predstaviť záľuby a vkus“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Parlare dei propri hobby ed esprimere i propri gusti <i>Predstaviť záľuby a vkus</i>	Esprimere che cosa mi piace, che cosa preferisco <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam</i>	Mi piace + nome singolare/ verbo ... (es: Mi piace la musica classica. Mi piace cantare.) Mi piacciono + nome plurale ... (Mi piacciono le fragole.) Amo ... Volentieri ...	Singolare e plurale dei nomi maschili e femminili in -o, -a, -e Ordine della frase Plurale degli aggettivi	Komunikačný kontext sa realizuje: - monológ, - dialóg. Typy textov: jednoduché osobné listy, Reklamné materiály, brožúry a prospekty, plagáty.	Voľno časové aktivity, rôzne druhy športov a činností voľného času v rámci Slovenska a krajiny cieľového jazyka.
	Esprimere chi/che cosa non mi piace <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	Non mi piace/ non mi piacciono ... Non amo ... Odio scuola.	Articoli determinativi		
	Scegliere tra le possibilità offerte quella preferita <i>Vyjadriť, čo uprednostňujem</i>	Preferisco ...	Presente indicativo del verbo <i>preferire</i> nel presente		

COMPETENZE 11: « ISTITUIRE, ANNUNCIARE ED ACCETTARE REGOLE O OBBLIGHI »

Kompetencia č. 11: „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Istituire, annunciare ed accettare regole o obblighi <i>Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam</i>	Chiedere il permesso <i>Žiadať povolenie a súhlas</i>	Posso scendere? Posso andare in bagno?		Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: plagáty, recepty, odkazy, verejné značenia a nápisy.	Rozdielnosti v spôsobe vyjadrenia a prijatia základných pravidiel a povinností medzi Slovenskom a cieľovou krajinou. Rozdielnosti vo vyjadrení nesúhlasu, odmietnutia, sľubov a zákazov.
	Permettere, dare permesso <i>Dať súhlas</i>	Sì, puoi. Sì, certo. Bene.			
	Negare <i>Odmietnuť</i>	Non sono d'accordo Mi dispiace, ma ... Mai !			
	Proibire <i>Zakázať</i>	No, non puoi. Non devi, anzi ... Ma no.			
	Promettere qualcosa <i>Sľúbiť</i>	Certo/ Davvero Sicuro			

COMPETENZE 12: « REAGIRE ALL' INADEMPIMENTO DELLE REGOLE E OBBLIGHI »

Kompetencia č. 12: „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Reagire all' inadempimento delle regole e obblighi</p> <p><i>Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností</i></p>	<p>Dire scusa <i>Ospravedlniť (sa)</i></p>	<p>Scusa/Scusi</p>	<p>Imperativo del verbo <i>scusare</i></p>	<p>Komunikačný kontext sa realizuje: - dialóg, - monológ s použitím základných fráz a základnej slovnej zásoby danej témy s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, osobné listy, krátke formálne listy.</p>	<p>Základné rozdiely a zvláštnosti vo vyjadrení ospravedlnenia, ľútosti, obvinenia a kritiky v slovenskom jazyku a v cieľovom jazyku.</p> <p>Rozdielnosti v špecifických výrazoch a formulovaní viet danej problematiky medzi slovenským jazykom a cieľovým jazykom.</p>

COMPETENZE 13: « REAGIRE AD UNA STORIA O AVVENIMENTO »

Kompetencia č. 13: „Reagovať na príbeh alebo udalosť“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reagire ad una storia o avvenimento <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Esprimere interesse per qualcosa <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	Mi interesse ... Mi interessa ...		Komunikačný kontext sa realizuje: -jednoduchý dialóg s uplatnením hovorového štýlu	Obľúbené rozprávky a príbehy detí na Slovensku a v krajinách cieľového jazyka
	Esprimere interesse per quello che qualcuno racconta <i>Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva</i>	È interessante! Come? Come mai?	Intonazione per esprimere interesse	Jednoduché rozprávanie príbehov, opisy udalostí a činností.	
	Esprimere sorpresa <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	Davvero ? Veramente ?	Intonazione per esprimere stati d'animo: sorpresa	Tipy textov: jednoduché osobné listy, úryvky z rozprávky, komiksy, poznámky a odkazy.	

COMPETENZE 14: « OFFRIRE QUALCOSA E REAGIRE AD UN’OFFERTA »

Kompetencia č. 14: „Dať ponuku a reagovať na ňu“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Offrire qualcosa e reagire ad un’offerta <i>Dať ponuku a reagovať na ňu</i>	Chiedere qualcosa a qualcuno <i>Žiadať od niekoho niečo</i> Stabilire il turno di gioco <i>Povedať, kto je na rade</i>	Puoi aiutarmi, per favore? Mi dai per favore? Posso andare in bagno? Posso giocare...? A chi tocca? Tocca a me/te Puoi ripetere, per favore?	Presente indicativo del verbo <i>potere</i> nel presente	Komunikatívny kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Rozdiely a zvláštnosti pri zdvorilom ponúkaní pomoci.
	Rispondere alla richiesta <i>Odpovedať na žiadosť</i>	Sì, d'accordo. Non posso. No. Mi dispiace. Impossibile.			
	Proporre a qualcuno di fare qualcosa <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo urobil</i>	Tu vuoi... Vuoi giocare? Giochi...?	Presente indicativo del verbo <i>volere</i> nel presente		
	Proporre a qualcuno di fare qualcosa insieme <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili</i>	Perché non... Ti va di... Perché non vai a casa?/Vieni con noi? Usciamo stasera ?	Presente indicativo del verbo <i>andare, venire</i> nel presente <i>Andare in/a</i> Presente indicativo del verbo <i>uscire</i> nel presente		
	Offrire aiuto, fare qualcosa al posto di qualcuno <i>Ponúknuť pomoc</i>	Posso fare qualcosa per te?			
	Offrire di prestare/dare qualcosa <i>Navrhnuť, že niečo požičiam, darujem</i>	Vuole un po' d'acqua? Ancora un caffè?	Preposizione semplice <i>di</i> per esprimere quantità Articolo indeterminativo al plurale Il partitivo		
	Rispondere alla proposta di qualcuno <i>Odpovedať na návrh</i>	Sì, d' accordo. No, grazie, mi dispiace. È troppo, è poco, è tanto	Elisione		

COMPETENZE 15: « REAGIRE A QUALCOSA CHE DOVREBBE SUCCEDERE IN FUTURO »

Kompetencia č. 15: „Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reagire a qualcosa che dovrebbe succedere in futuro <i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</i>	Avvisare qualcuno <i>Varovať pred niekým/niečím</i>	Attenzione !		Komunikatívny kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu.	Vedieť zdvorilo požiadať o radu, pomoc a vedieť zdvorilo odpovedať. Moje plány do budúcnosti
	Consigliare <i>Poradiť</i>	Secondo me ... Perché non ...			
	Esprimere un desiderio <i>Vyjadriť želanie</i>	Puoi venire alle sei ? Voglio mangiare; voglio scappare	L'ora Preposizione <i>per</i> di durata Preposizioni con le date	Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky, krátke a jednoduché novinové správy	Rôzne formy želaní, napr. do nového roka, narodeniny...

COMPETENZE 17: « REAGIRE AL PRIMO INCONTRO »

Kompetencia č. 17: „Reagovať pri prvom stretnutí“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Reagire al primo incontro <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Presentare qualcuno <i>Predstaviť niekoho</i>	È... Signore/signora... Le presento/ti presento...	<i>Voi</i> di cortesia	Komunikatívny kontext sa realizuje: -dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: pohľadnice, plagáty, ilustrované opisy, katalógy, ilustrované rozprávky.	Spoločenské normy a zdvorilostné frázy pri zoznámení, napr. Angličania si pri stretnutí podávajú ruky, Francúzi si vymenia bozk na líce, atď.
	Presentarsi <i>Predstaviť sa</i>	Mi chiamo... Sono... Io sono... e tu chi sei	Presente indicativo del verbo <i>chiamarsi</i> nel presente		
	Rispondere alla presentazione di qualcuno <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	Piacere. Buongiorno/buona sera, signor/signora...	<i>Di</i> per la provenienza <i>Essere di, venire da</i>		
	Dare il benvenuto a qualcuno <i>Privítať</i>	Benvenuto/benvenuti! Entra! Entri !			
	Fare un brindisi <i>Predniesť prípitok</i>	Alla salute! Cin cin!			

COMPETENZE 19: « TELEFONARE »

Kompetencia č. 19: „Telefonovať“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Telefonare <i>Telefonovať</i>	Rispondere <i>Odpovedať</i>	Pronto ! Mi chiamo ... Sono ..., C'è ... per favore?	Komunikačný kontext sa realizuje: -dialóg. Typy textov: telefónny zoznam, brožúry, prospekty.	Základné pravidlá pri používaní tiesňových liniek (polícia, požiarna služba, rýchla zdravotná pomoc a pod.).
	Cominciare la telefonata, Continuare la telefonata <i>Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</i>			

COMPETENZE 20: « SCAMBIARE PARERI CON QUALCUNO, COMUNICARE CON QUALCUNO »

Kompetencia č. 20: „Komunikovat“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Scambiare pareri con qualcuno, comunicare con qualcuno <i>Komunikovat</i>	Cominciare il discorso <i>Začať rozhovor</i>	Scusa, scusi... Papà/mamma/caro...	Nomi indeclinabili	Komunikatívny kontext sa realizuje: - dialóg s uplatnením hovorového štýlu. Typy textov: rozhovory, úryvky, jednoduché listy, e-mail, sms, ilustrované rozprávky, jednoduché komiksy.	Základné pravidla slušnosti pri rozhovoroch s prihliadnutím na špecifiká komunikačného kontextu a komunikačných partnerov Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, mužmi a ženami, staršími a mladšími Spôsob vyjadrovania a správania svedčí o správnej výchove v rodine a v škole.
	Prendere la parola nel discorso <i>Ujať sa slova v rozhovore</i>	Bene, allora... Bene...			
	Chiedere la parola <i>Vypýtať si slovo</i>	Una parola soltanto...			
	Riprendere la parola dopo che si è stati interrotti <i>Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili</i>	Un momento!	Articolo indeterminativo		
	Impedire a qualcuno di parlare <i>Zabrániť niekomu v rozhovore</i>	Silenzio! Zitti!			

COMPETENZE 24: « ASSICURARSI CHE LE PROPRIE PAROLE/LA PROPRIA INTERPRETAZIONE/IL PROPRIO INTERVENTO SIANO STATI CAPITI »

Kompetencia č. 24 „Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené“

Kompetencie	Funkcie	Interakčné schémy	Jazyková dimenzia	Diskurzívna dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Assicurarsi che le proprie parole/la propria interpretazione/il proprio intervento siano stati capiti</p> <p><i>Uistiť sa, že slová/ výklad/ argument boli pochopené</i></p>	<p>Assicurarsi che i partecipanti della comunicazione abbiano capito la mia dichiarazione <i>Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia</i></p>	<p>Capito? Dimmelo lettera per lettera. <i>(es: L-U-C-R-E-Z-I-A)</i> In italiano si dice...</p>	<p>Alfabeto italiano</p> <p>La frase semplice – costruzione secondo l'ordine SVO <i>(soggetto/verbo/oggetto)</i></p>	<p>Komunikačný kontext prebieha formou dialógu s uplatnením hovorového štýlu.</p> <p>Typy textov: krátke príbehy, krátke rozhovory, ilustrované príbehy.</p>	<p>Snaha o nadviazanie známosti s cudzincom, ktorého jazyk ovládame len čiastočne. Zdvorilo požiadať o zopakovanie alebo pomalšie rozprávanie. Ak chce niekto ovládať cudzí jazyk, nesmie mať strach začať rozhovor s cudzincom.</p>
	<p>Assicurarsi che ho capito bene quello che era stato detto <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i></p>	<p>Come, scusa? Come dici?</p>	<p>Presente indicativo del verbo <i>dire</i> nel presente</p>		
	<p>Chiedere aiuto nell'esprimere la parola/espressione/frase problematica <i>Požiadat' o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia</i></p>	<p>Come si dice...?</p>	<p>Questo/a/i/e</p>		
	<p>Esprimere di avere o di non aver capito <i>Vyjadriť, že sme pochopili, prípadne nepochopili</i></p>	<p>Ho capito. Non ho capito.</p>			
	<p>Correggersi, tornarsi al discorso <i>Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</i></p>	<p>Scusa...</p>	<p><i>Da e in</i> con i mesi</p>		

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk.

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje
Rodina - vzťahy v rodine
Národnosť/štátna príslušnosť
Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo

Náš domov

Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie

Človek na cestách

Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy

Výživa a zdravie

Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa

Uprostred multikultúrnej spoločnosti

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky

Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Odievanie a móda

Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy

Šport nám, my športu

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia

Obchod a služby

Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta

Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto
Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest

Kultúra a umenie

Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život

Človek a spoločnosť; komunikácia

Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie

Mládež a jej svet

Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality

Profesia a pracovný život

Výber profesie
Zamestnania
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť

Veda a technika v službách ľudstva

Technické vynálezy
Vedecký pokrok

Vzory a ideály

Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty

Slovensko

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície

Krajina, ktorej jazyk sa učím

Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

2.13 Matematika

Charakteristika predmetu

Matematické vzdelávanie popri funkcii všeobecného vzdelania má aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách – v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní.

Vzdelávací obsah vyučovacieho predmetu matematika je rozdelený do piatich tematických celkov:

- Čísla, premenná a početové výkony s číslami;
- Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy;
- Geometria a meranie;
- Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika;
- Logika, dôvodenie, dôkazy.

Tematický celok *Logika, dôvodenie, dôkazy* nie je explicitne vymedzený, ale sa prelína všetkými ostatnými tematickými celkami. Viaceré prieniky sú aj medzi ostatnými tematickými celkami, napríklad s tabuľkami a diagramami pracujeme aj v rámci tematického celku Čísla, premenná a početové výkony s číslami, podobne je to aj s rovnicami.

Ciele predmetu

Cieľom matematiky je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote;
- správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy;
- čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy;
- rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť;
- boli schopní pracovať s návodmi.

Vzdelávací štandard

Vzdelávací štandard je rozdelený na výkonový štandard, ktorý opisuje, čo by mal žiak v rámci základného vzdelania zvládnuť vykonať, a na obsahový štandard, ktorý určuje, na akom obsahu by sa uvedené výkony mali realizovať.

Pri jednotlivých témach je uvedený *orientačný* počet hodín, ktorý odporúčame danej téme venovať. Pred samotným preberaním témy je nutné, aby si učiteľ zmapoval situáciu u žiakov; na akej úrovni sa nachádzajú, čo už vedia a čomu je potrebné venovať viac pozornosti. Až na základe tohto zistenia stanoví, či bude danú tému preberať „v režime“ opakovania a prehĺbovania alebo ako novú tému.

ČÍSLA, PREMENNÁ A POČTOVÉ VÝKONY S ČÍSLAMI

Počtové výkony s prirodzenými číslami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • prečítať a zapísať prirodzené čísla. • rozlíšiť párne a nepárne čísla. • porovnať a usporiadať prirodzené čísla; • spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla. • zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo. • porovnať čísla rozdielom. • písomne aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov. • pohotovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní. • spamäti vynásobiť a vydeliť primerane prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. $70 \cdot 800$, $72\,000 : 9$ a pod.). • písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom). • porovnať čísla podielom. • pohotovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom). • že sa čísla dajú násobiť v ľubovoľnom poradí. • správne určiť poradie početných výkonov v úlohách s prirodzenými číslami. • počítat správne so zátvorkami. • použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie. • vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami. • vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím početných operácií. • vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, diagramy, mapy, schémy). 	<p>prirodzené číslo, cifra, číslica zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ..., párne, nepárne čísla znaky $<$, $>$, $=$, usporiadanie vzostupné a zostupné, početné výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie súčet, rozdiel súčin, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, poradie početných výkonov, úloha zátvoriek tabuľka, diagram, graf</p>
Počtové výkony s desatinnými číslami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • prečítať a zapísať desatinné čísla. • uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote a pracovať s nimi v uvedenom kontexte. • sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť desatinné čísla písomne alebo pomocou kalkulačky. • vynásobiť a vydeliť kladné desatinné čísla mocninami čísla 10 spamäti. • vypočítať jednoduchý aritmetický priemer desatinných čísel. • vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami. • využiť vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti. • porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti vzostupne a zostupne. 	<p>desatinné číslo, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, ..., aritmetický priemer sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc) jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena v obore desatinných čísel</p>

Počtové výkony so zlomkami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne chápať, prečítať a zapísať zlomok. • kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel. • graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku. • porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$. • krátením upraviť zlomok. • sčítať a odčítať zlomky s rovnakými aj nerovnakými menovateľmi. • nájsť niektorého spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa). • pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií, správne používať zátvorky. • písomne vynásobiť a vydeliť zlomok prirodzeným číslom a zlomkom. • vypočítať zlomkovú časť z celku. • previesť zlomok na desatinné číslo. • zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest). • vyriešiť jednoduché slovné úlohy so zlomkami. 	<ul style="list-style-type: none"> celok, zlomok ako časť z celku znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) zlomok ako číslo zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku rovnosť zlomkov porovnanie zlomkov ($>$, $<$, $=$) spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo násobenie zlomkov, delenie zlomkov zlomková časť z celku prevrátený zlomok

Počtové výkony s celými číslami	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady využitia kladných a záporných celých čísel v praxi. • prečítať a zapísať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov). • porovnať celé a racionálne čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. • správne zobrazit' celé čísla na číselnej osi. • sčítať a odčítať celé a desatinné čísla. • vyriešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). • spamäti, písomne a na kalkulačke vynásobiť a vydeliť záporné číslo kladným číslom. • vyriešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel. 	<p>číselná os</p> <p>kladné a záporné číslo, celé číslo</p> <p>kladné a záporné desatinné číslo</p> <p>usporiadanie čísel</p> <p>porovnanie čísel</p> <p>súčet, rozdiel, súčin a podiel celých, desatinných a racionálnych čísel</p>
Percentá	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu. • rozlíšiť, určiť a vypočítať základ. • rozlíšiť, určiť a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent. • vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent. • vypočítať základ, keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent. • uplatniť vedomosti o percentách pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života. • ak je rôzny základ, rovnakej časti zodpovedajú rôzne počty percent, napr.: číslo 50 je o 25 % väčšie ako číslo 40, ale číslo 40 je o 20 % menšie ako číslo 50 a pod. • prečítať údaje súvisiace s počtom percent z diagramov (grafov). • vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere. • vypočítať hľadanú istinu. • vyriešiť primerané slovné (podnetové, kontextové) úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch atď.). 	<p>percento (%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent</p> <p>kruhový diagram, stĺpcový diagram</p> <p>istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera, pôžička, úver, vklad</p> <p>štatistické údaje, tabuľka, graf, diagram</p>

VZŤAHY, FUNKCIE, TABUĽKY, DIAGRAMY

Výraz, rovnica	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. • vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice. • vyriešiť jednoduchú lineárnu rovnicu (nerovnicu) s jedným výskytom neznámej. • vyriešiť jednoduchými úpravami lineárnu rovnicu (nerovnicu) s viacnásobným výskytom neznámej (napr. $2x + 3 = 3x - 4$). • dosadiť do vzorca. • vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov). • vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnica, nerovnicou, tipovaním a pod.). • vyriešiť slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici). • overiť správnosť riešenia slovnej úlohy. 	<p>nerovná sa, je rôzne od, znaky $=$, $\neq$</p> <p>výraz s premennou (algebraický výraz)</p> <p>dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné rovnica</p> <p>dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch</p> <p>neznáma veličina vo vzorci</p> <p>vzorec (skrátенý zápis vzťahov), vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika</p> <p>vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca</p> <p>riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením</p>
Pomer, priama a nepriama úmernosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyriešiť primerané slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy. • rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou / nepriamou úmernosťou. • vyriešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernosti (aj pomocou jednoduchej alebo zloženej trojčlenky). 	<p>pomer</p> <p>plán, mapa, mierka plánu a mapy</p> <p>priama a nepriama úmernosť</p> <p>priama a nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín</p> <p>trojčlenka (jednoduchá, zložená)</p> <p>kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku</p>

Grafické znázornenie závislostí	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • z grafu funkcie odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty a naopak zaznačiť známou veľkosť funkčnej hodnoty do grafu. • z grafu funkcie alebo jej hodnôt určených tabuľkou rozhodnúť o raste, klesaní a extrémoch funkcie. • riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu. 	<p>graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe „čítania“ grafu)</p>

GEOMETRIA A MERANIE

Geometria v rovine	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník. narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak pozná dĺžky ich strán. zostrojiť kružnicu s daným polomerom alebo daným priemerom. vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice. určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky. poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu. narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky). odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre. určiť stred úsečky. odhadnúť vzdialenosť na metre. vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku. odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch. narysovať pomocou uhlomeru uhol s danou veľkosťou. vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch. využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh. rozlíšiť základné prvky trojuholníka. opísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti (veľkosti strán a uhlov). vypočítať obvod a obsah štvorca, obdĺžnika a trojuholníka. vyriešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníka a trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu. vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. vypočítať obsah a obvod kruhu a dĺžku kružnice. vyriešiť slovné úlohy, ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvodu kruhu alebo dĺžku kružnice. 	<p>priamka, bod, úsečka, stred úsečky, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer</p> <p>polomer a priemer kruhu (kružnice) a ich vzťah</p> <p>vzájomná poloha kružnice a priamky</p> <p>rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protíahlé strany</p> <p>dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km</p> <p>uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň, uhlomer</p> <p>ramená uhla, vrchol uhla</p> <p>pravý uhol,</p> <p>vnútorné uhly trojuholníka, vzťah pre súčet vnútorných uhlov trojuholníka</p> <p>pravouhlý trojuholník</p> <p>sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov</p> <p>rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohouholník, obsah, výmera, plocha</p> <p>jednotky obsahu, premena jednotiek obsahu: hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový (ha, a, km², m², dm², cm², mm²)</p> <p>vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca,</p>

	<p>obdĺžnika a trojuholníka</p> <p>trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly)</p> <p>trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$</p> <p>rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka</p> <p>základných vlastností rovnoramenného a rovnostranného trojuholníka</p> <p>výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka</p> <p>štvoruholníky, rovnobežníky, štvorec, obdĺžnik, lichobežník a ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku)</p> <p>základňa lichobežníka, rameno lichobežníka, výška lichobežníka, všeobecný lichobežník, pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník</p> <p>obvod a obsah lichobežníka a trojuholníka</p> <p>Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty $\pi \doteq 3,14$ (resp. $\pi \doteq \frac{22}{7}$)</p> <p>obsah a obvod kruhu, dĺžka kružnice, $S = \pi \cdot r \cdot r$; $o = 2\pi r = \pi d$</p>
--	--

Geometria v priestore	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • zostaviť na základe náčrtu alebo opisu teleso skladajúce sa z kociek a kvádrov. • vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$. • premeniť základné jednotky objemu. • vypočítať povrch a objem kvádra a kocky, ak pozná dĺžky ich hrán. • vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu/objemu kvádra a kocky aj s využitím premeny jednotiek obsahu/objemu. • vypočítať objem a povrch kocky, kvádra. • dosadením do vzorcov vypočítať objem a povrch ihlana, valca, kužeľa a gule. • vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana, valca, kužeľa a gule. 	<p>teleso, jednoduché a zložené teleso</p> <p>nárys, bokorys, pôdorys</p> <p>povrch kocky a kvádra, jednotky povrchu</p> <p>objem kocky a kvádra, jednotky objemu: meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, kilometer kubický, liter, deciliter, centiliter, mililiter, hektoliter (m^3, dm^3, cm^3, mm^3, km^3, l, dl, cl, ml, hl), premena jednotiek</p> <p>priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj</p> <p>(rotačný) valec, (rotačný) kužeľ, guľa, guľová plocha</p> <p>ihlan (pravidelný, štvorboký, ...)</p> <p>sieť, podstava (horná, dolná), plášť, výška, vrchol</p> <p>strana kužeľa</p> <p>stred gule, polomer a priemer gule</p>
Pytagorova veta	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuláciu Pytagorovej vety, aj jej význam. • zapísať Pytagorovu vetu v pravouhlom trojuholníku ABC s pravým uhlom pri vrchole C vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka. • vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán. • samostatne použiť Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života. 	<p>pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol, odvesny, prepona</p> <p>Pytagorova veta pre pravouhlý trojuholník</p> <p>vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$, ,,</p> <p>význam a využitie Pytagorovej vety</p>

KOMBINATORIKA, PRAVDEPODOBNOŠŤ, ŠTATISTIKA

Kombinatorika	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu. • z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov. • pokračovať v danom systéme usporiadania/vypisovania. • vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému. • vytvoriť systém (napr. strom možností) na vypisovanie možností. • systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov). • vyriešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu. 	<p>usporiadanie prvkov (s opakovaním, bez opakovania)</p> <p>kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou</p> <p>objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností</p> <p>systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností</p> <p>počet usporiadaní, počet možností</p> <p>úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z oblasti hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií)</p> <p>propedeutika základných modelov kombinatoriky</p>
Pravdepodobnosť	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť. • uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty. • posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti (javy). • rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti. 	<p>hry, pokusy a pozorovania, stratégie riešenia udalostí, pravdepodobnosť</p> <p>pokus, početnosť, relatívna početnosť</p> <p>možné a nemožné udalosti</p> <p>porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti</p>

Štatistika	
Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • prečítať údaje z jednoduchej tabuľky. • zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje). • znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom. • pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu. • vypočítať relatívnu početnosť udalosti. • vypočítať aritmetický priemer z údajov v tabuľke alebo grafe. • prečítať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu. • znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak. • vyriešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru. 	<p>dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram</p> <p>zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov</p> <p>získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov</p> <p>jednotka a znak, početnosť javu, aritmetický priemer</p> <p>tabuľka, kruhový diagram, stĺpcový diagram</p> <p>absolútna početnosť, početnosť a relatívna početnosť javu</p> <p>tabuľka, graf – diagram, prechod od jedného typu znázornenia k inému</p> <p>hodnoty – údaje, ich znázornenie</p>

Sprístupňovanie učiva by malo byť realizované podľa možností v čo najväčšom počte reálnych situácií. Ako inšpiráciu uvádzame niekoľko reálnych situácií:

- výhodnosť nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry;
- výpočet úroku, výhodnosť pôžičky, splátky, lízing, hypotéka;
- zostava nákupného košíka podľa informačného letáku z obchodu, ak poznáme maximálnu cenu;
- návrh mesačného finančného rozpočtu rodiny;
- výber najvhodnejšieho dopravného spojenia na základe cestovného poriadku;
- vyhľadanie najvhodnejšieho spojenia medzi dvomi mestami podľa mapy, s rôznymi druhmi dopravy;
- návrh časového plánu akcie – rodinný výlet;
- určiť šancu výhry za vopred známych predpokladov;
- práca s číselnou mierkou mapy.

2.14 Informatika

Charakteristika predmetu

Cieľom predmetu informatika je nadobudnutie základných digitálnych vedomostí a zručností. V tomto predmete by žiaci mali získať pozitívny vzťah k výpočtovej technike, vedieť využívať základné programy pre svoju potrebu alebo pre zamestnávateľa tak, aby si v budúcnosti dokázali dopĺňať a rozširovať svoje vedomosti štúdiom na vyššom type školy, prípadne v rôznych kurzoch alebo formou samoštúdia. Absolvovanie predmetu má uľahčiť absolventom hľadanie zamestnania a zvýšenie šance ich uplatnenia na trhu práce. Okrem nadobudnutia digitálnych zručností a kompetencií má tento predmet prispieť k rozvoju ich osobnosti, skvalitnenie komunikačných zručností a k zvyšovaniu ich sebavedomia.

Ciele predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie;
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov;
- komunikujú cez sieť;
- získavajú informácie na webe.

INFORMÁCIE OKOLO NÁS

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku. graficky prezentovať výsledky prieskumu. vytvoriť prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania. hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii. hľadať titul v elektronickej knižnici.	typy informácií, reprezentácia, bit, bajt formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte grafická informácia, fotografia, animácia informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy prehrávanie videa prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> poslať e-mailovú správu s prílohou, plnohodnotne používať možnosti poštového klienta, pozná správnu formu správy. vyhľadávať informácie na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov. používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu, pozná nástroje netikety. používať on-line služby e-spoločnosti.	interaktívna a neinteraktívna komunikácia adresár príjemcov, príloha správy webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače

PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> určiť, parametre periférií. spúšťať naraz viac aplikácií. ukladať informácie na rôzne média, vie porovnať kapacitu. vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov. vykonať zálohovanie údajov. pracovať v lokálnej sieti. popísať princípy fungovania internetu. zistiť IP adresu počítača. identifikovať formát a typy súborov.	hardvér, softvér oblasti aplikácií softvéru formáty súborov operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív lokálna sieť, zdieľanie súborov princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • používať informačné a komunikačné technológie v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...). • popísať princípy šíria počítačových vírusov, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača. • popísať riziká počítačovej kriminality a ich dopady. • posúdiť spoľahlivosť získaných informácií. • čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.	<p>informačné technológie v znalostnej spoločnosti riziká technológií, vírusy, antivírusové programy zásady bezpečnosti platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu</p>

2.15 Fyzika

Charakteristika predmetu

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiakov tak, aby využívali nadobudnuté vedomosti, boli schopní klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzovali závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

V predmete fyzika je do programu zaradené hlavne učivo, ktoré je najviac prepojené s praktickým životom. Vzhľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôsobí počtu žiakov v skupine. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu.

Žiaci prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získajú vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami, ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopili kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky.

Ciele predmetu

Žiaci

- vysvetľujú vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení;
- prezentujú a obhajujú svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch;
- pracujú v tíme, vedia kooperovať a diskutovať, sú zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky;
- získajú záujem o prírodu a svet techniky;
- získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

TEPLOTA. SKÚMANIE PREMIEN SKUPENSTVA LÁTOK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> opísať pozorované javy pri skúmaní premen skupenstva látok. objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu). objaviť z výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom, charakteristiky varu. vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách.	<p>teplota, značka t, jednotka teploty $^{\circ}\text{C}$</p> <p>premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, var, teplota varu</p> <p>premena vodnej pary na vodu, kondenzácia,</p> <p>premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej látky na tuhú, topenie tuhnutie, teplota topenia a tuhnutia</p>

TEPLO

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> opísať šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením. opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi. objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla.	<p>šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením</p> <p>tepelné vodiče a tepelné izolanty</p> <p>odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter</p> <p>tepelná rovnováha</p>

SVETLO

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • overiť experimentom premenu svetla na teplo. • porovnať zdroje svetla – Slnko a žiarovku z hľadiska šírenia svetelných lúčov. • vysvetliť princíp použitia okuliarov pri korekcii chýb oka.	svetelná energia a jej premena na teplo zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroje svetla chyby oka, okuliare

MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ JAVY. ELEKTRICKÉ OBVODY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • zovšeobecniť na základe skúsenosti vlastnosti magnetu. • vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom. • overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu. • zakresliť a zapojiť elektrický obvod. • odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode. • rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon. • rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom.	magnet a jeho vlastnosti, Zem ako magnet, elektrický obvod, jeho časti, znázornenie elektrického obvodu elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické napätie, meranie elektrického napätia, voltmeter elektrická práca, značka W , jednotky elektrickej práce J, kWh elektrický príkon, značka P , jednotky el. príkonu W, kW, MW bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny

2.16 Chémia

Charakteristika predmetu

Obsah vyučovacieho predmetu chémia vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakom a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti. Vykonávaním vlastných činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Vzhľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôsobí počtu žiakov v skupine. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu.

Ciele predmetu

Žiaci

- sa zoznámia so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život;
- sa oboznámia s chemickými javmi a procesmi;
- rozumejú pokynom na realizáciu praktických činností a dokážu ich podľa návodu uskutočniť;
- si osvojujú zásady bezpečnej práce s látkami;
- vyhľadávajú v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie;
- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia.

LÁTKY A ICH VLASTNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok. • rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky. • roztriediť príklady látok na zmesi a chemicky čisté látky. • uviesť príklady rovnorodých a rôznorodých zmesí. • rozlíšiť pojmy roztok, rozpustená látka, rozpúšťadlo. • uviesť príklady rôznych druhov vôd. • posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia. • vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody. • skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd. • vymenovať základné zložky vzduchu. • chápať význam vzduchu pre život. 	<p>pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť, horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok, modrá skalica, sklo, parafin, plast, voda, etanol – lieh, ocot)</p> <p>rovnorodé a rôznorodé zmesi</p> <p>roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka, vodný roztok</p> <p>spôsoby oddeľovania zložiek zmesí: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia</p> <p>voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda)</p> <p>voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová)</p> <p>úprava pitnej vody</p> <p>čistenie odpadových vôd</p> <p>vzduch ako zmes látok</p> <p>zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny</p>

PREMENY LÁTKOK, ZLOŽENIE LÁTKOK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií. • uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad. • zdôvodniť zásady hasenia látok na modelových príkladoch zo života. • dodržiavať zásady bezpečnej práce s horľavinami. • rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina. 	<p>pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt)</p> <p>chemické zlučovanie, chemický rozklad</p> <p>zápalná teplota, horľavina</p> <p>požiar, hasenie látok</p> <p>makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina)</p> <p>symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce)</p>

VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie. • uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí. • vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie. • orientovať sa na stupnici pH.	<p>vodík, kyslík (ozón) železo alkalické kovy (sodík, draslík) halogény (fluór, chlór, bróm, jód) oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid vápenatý, oxidy dusíka) kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid vápenatý) soli (chlorid sodný, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý) pH stupnica</p>

2.17 Biológia

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet biológia je do vzdelávacieho programu zaradený v časovej dotácii jedna hodina týždenne. Do obsahu vzdelávania zaradíme len učivo, ktoré je žiakom najbližšie. Sústreďuje sa najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť i konať, upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

V závislosti od schopností a zručností žiakov je možné doplniť obsah o ďalšie tematické celky.

Ciele predmetu

Žiaci

- ovládajú kľúčové pojmy z biológie;
- získajú základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek;
- uskutočňujú jednoduché biologické pozorovania a pokusy;
- aplikujú vedomosti o zdraví a chorobe v bežnom živote;
- chránia prírodu a šetria prírodné zdroje;
- dokážu prezentovať výsledky svojej práce ústnou i písomnou formou.

ČLOVEK A JEHO TELO

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať na ukážke orgány ľudského tela. • vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele. • objasniť prepojenie orgánových sústav. • zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci). • demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci. • aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam. 	<p>stavba a funkcia orgánových sústav človeka výživa, zložky potravy, stravovacie návyky krvné skupiny, darcovstvo krvi, transfúzia vývin jedinca, starostlivosť o dieťa antikoncepcia, plánované rodičovstvo ochorenia orgánových sústav, úrazy zásady predlekárskej prvej pomoci infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy prevencia, imunita, očkovanie zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, hygienické zásady, intímna hygiena alkoholizmus, obezita, hladovanie, fajčenie psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť</p>

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ORGANIZMOV A ČLOVEKA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie. • zhodnotiť dôsledky znečistenia ovzdušia, vody a pôdy na život. • vysvetliť možnosti zabránenia vzniku smogu, hromadenia odpadov. • dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody. • navrhnúť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí. 	<p>životné prostredie zložky životného prostredia človeka znečistenie vzduchu, vody, pôdy odpad, skládky starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody</p>

2.18 Dejepis

Charakteristika predmetu

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu sa v tomto vzdelávacom programe kladie dôraz len na dejiny 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasť rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávanía ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločností. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti.

Ciele predmetu

Cieľom výučby dejepisu je vytvárať pre žiakov súbor rôznych motivačných, kognitívnych a psychomotorických podnetov na odkrývanie, systematizovanie, prípadné korigovanie ich historického vedomia, s ktorým prichádzajú títo žiaci po dlhšom čase opäť do školského prostredia.

Jednou zo základných podmienok tohto prístupu je pravidelné zabezpečovanie „blízkości“ historickej skutočnosti, ktorú prináša výučba dejepisu. Pritom nejde len o blízkosť priestorovú, ale najmä o blízkosť sociálnu. Predovšetkým v tomto vidíme hlavný zmysel vzdelávacieho programu, lebo jeho účastníci najmä z hľadiska motivačného aspektu si majú uvedomovať, že medzi častokrát vzdialenou minulosťou a ich prítomnosťou existujú mnohostranné súvislosti, teda v našom prípade na preberaní najprv základných, blízkych kategórií poznávať svoju osobnú prítomnú zviazanosť, prepojenosť s minulosťou, a to najprv s miestnou, regionálnou a až potom teritoriálnou či univerzálnou. Teda ďalším kľúčovým cieľom vzdelávacieho programu je vytváranie istej škály osobných skúseností, ktoré sú založené na identifikácii s minulosťou.

OBRAZY PRVEJ SVETOVEJ VOJNY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> rozpoznať útrapy ľudí na fronte a v zázemí počas prvej svetovej vojny. identifikovať ciele domáceho a zahraničného odboja. zdokumentovať pomocou mapy zmeny po zániku Rakúsko-Uhorska. vyhľadať svedectvá, ktoré sa dotýkajú prvej svetovej vojny.	Dohoda, Trojspolok front, zázemie československé légie Parížska mierová konferencia nástupnícke štáty po prvej svetovej vojne Československá republika

EURÓPA V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť demokratický a nedemokratický charakter štátu. rekonštruovať každodenný život v diktatúrach.	parlamentná demokracia komunizmus, fašizmus, nacizmus

ČESKOSLOVENSKO V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ (1918 - 1939)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> identifikovať politický systém ČSR. rozpoznať mnohonárodnostný charakter ČSR. porovnať hospodársku situáciu v Čechách a na Slovensku. rozpoznať dôsledky rozbitia ČSR.	Česi, Slováci, národnostné menšiny kultúra, spolky, školstvo centralizmus, autonómia

OBRAZY DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> vymedziť kľúčové medzníky druhej svetovej vojny. vyhľadať svedectvá o útrapách ľudí na fronte a v zázemí počas druhej svetovej vojny. spracovať holokaust na konkrétnom príbehu.	fašistická os protihitlerovská koalícia totálna vojna protifašistický odboj holokaust, koncentračné tábory

SLOVENSKÝ ŠTÁT (1939-1945)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> porovnať politický systém Slovenského štátu s politickým systémom ČSR. zhodnotiť hospodársky a kultúrny rozvoj Slovenského štátu. konkretizovať postupné obmedzovanie práv a slobôd židovských spoluobčanov. zhodnotiť význam Slovenského národného povstania.	totalitný režim židovský kódex deportácie odboj Slovenské národné povstanie

ROZDELENÝ SVET

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> rozpoznať vplyv bipolárneho sveta na každodenný život. nájsť prejavy odporu obyvateľstva vo východnom bloku. vystihnúť základné medzníky procesu európskej integrácie.	OSN superveľmoci: USA, ZSSR železná opona, studená vojna hospodárske a vojenské bloky hrozba jadrovej vojny

ČESKOSLOVENSKO ZA ŽELEZNOU OPONOU

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> rozpoznať dôsledky februárového prevratu. zdokumentovať prejavy totality. spracovať spomienky svedka augustových udalostí. zistiť konkrétne prejavy „normalizácie“ v každodennom živote.	Február, politické procesy znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia Pražská jar „normalizácia“ disident sviečková manifestácia, nežná revolúcia

SLOVENSKO PO ROKU 1989

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> identifikovať hlavné zmeny v Československu po roku 1989. určiť príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky. rozpoznať podoby spolužitia Čechov a Slovákov v 20. storočí.	parlamentná demokracia rozdelenie Československa, vznik Slovenskej republiky vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie

2.19 Geografia

Charakteristika predmetu

Prostredníctvom geografie sa žiaci učia pochopiť krajinu ako priestor, v ktorom sa odohráva ich každodenný život a význam jej jednotlivých zložiek pre človeka. Pomáha im správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom geografie je pripraviť žiakov na pozorovanie a porozumenie súvislostí medzi javmi a procesmi, ktoré sa odohrávajú v krajine a sú spôsobené vzájomným prepojením prírodných a spoločenských faktorov.

Vzdelávací štandard

Vzdelávací štandard geografického vzdelávania pozostáva zo štyroch blokov, do ktorých sú rozdelené požiadavky na výstup zo vzdelania. Na základe týchto požiadaviek na výkon žiakov boli vytvorené tematické celky A, B, C, D, ktoré tvoria ucelený systém:

- A. Krajina - miesto, kde žijeme**
- B. Príroda a človek**
- C. Obyvateľstvo a sídla**
- D. Činnosť obyvateľstva**

Jednotlivé témy je potrebné sprístupňovať žiakom primeranou formou, s množstvom konkrétnych situácií a prepájať tak poznatky s realitou.

A. KRAJINA – MIESTO, KDE ŽIJEME

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať prírodné a spoločenské charakteristiky ľubovoľnej lokality na Zemi a porovnať ich. • využiť rôzne zdroje pre opis lokality. • zhodnotiť význam určitej lokality pre človeka. • posúdiť pozitívne a negatívne zásahy do miestneho regiónu. • s pomocou máp a iných grafických prostriedkov opísať vplyv prírodných a spoločenských procesov na miestnu krajinu (napríklad poľnohospodárstvo mení využívanie krajiny, stavba sídlisk mení dopravu, stavba priemyselného závodu na poľnohospodárskej pôde mení využívanie krajiny). • vyjadriť svoj názor, ako kultúra ovplyvňuje lokalitu, uviesť príklady. • analyzovať faktory, ktoré ovplyvňujú ľudské preferencie pri rozhodovaní, kde chcú žiť. • porovnať jednotlivé štáty podľa dostupných údajov. • porovnať Slovensko s ostatnými štátmi sveta. 	<p>Dôležitosť určitej lokality na Zemi pre človeka.</p> <p>Miestna krajina a jej geografické charakteristiky.</p> <p>Porozumenie charakteru miestnej krajiny (lokality), vývoj miestnej krajiny v histórii a prognózy jej vývoja do budúcnosti.</p> <p>Charakteristiky miestnej krajiny, ktoré ju odlišujú od inej lokality na Zemi.</p> <p>Mapy ako prostriedok pre vyjadrenie a opis charakteru lokality – fyzickogeografické a tematické mapy.</p> <p>Faktory kvality života (materiálne životné štandardy, príjem, spotreba, majetok).</p> <p>Zdravie. Vzdelanie.</p> <p>Osobnostné aktivity (platená práca, neplatená domáca práca, dochádzka za prácou, voľný čas, bývanie).</p> <p>Politická mienka a vládna moc.</p> <p>Sociálne kontakty, environmentálne podmienky, osobnostná istota, ekonomická istota.</p>

B. PRÍRODA A ČLOVEK

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základe prírodných faktov zdôvodniť, prečo dochádza k procesom sopečnej činnosti, hurikánov, zemetrasení, cunami, povodní. • vysvetliť na konkrétnych príkladoch ako prírodné katastrofy zmenili charakter regiónu alebo miesta a ovplyvnili život obyvateľstva. • vysvetliť vznik klimatických oblastí a charakterizovať ich. • identifikovať, s čím sú spojené zmeny klímy. • diskutovať o problémoch súvisiacich s globálnym otepľovaním, v ktorých oblastiach sveta sa najviac prejavuje. • vysvetliť význam ozónovej vrstvy. • na príkladoch sveta uviesť, v ktorých častiach sú problémy so stenčovaním ozónovej vrstvy a aké nebezpečenstvo v súvislosti s tým hrozí obyvateľstvu. • vysvetliť vznik kyslých dažďov a opísať následky kyslých dažďov na prírodné prostredie. • vysvetliť vznik vody, jej charakteristiky a formy existencie. • lokalizovať oblasti na svete podľa dostatku vody a zdôvodniť existenciu oblastí s nedostatkom vody. • na mape určiť rozmiestnenie oceánov a charakterizovať ich. • vysvetliť význam oceánov pre život človeka a pre existenciu planéty. • vysvetliť katastrofálne následky veľkého ničenia ekosystému na biodiverzitu. • vysvetliť dôležitosť vody pre človeka, poznať funkcie vody a oblasti s dostatkem vody. • určiť oblasti s nedostatkom vody, porovnať život obyvateľov v miestach s nedostatkom vody. • zdôvodniť strategický význam vody. • diskutovať o možnosti vojnových konfliktov vyvolaných nedostatkom vody. 	<p>Vznik sopečnej činnosti, časti sopky, supervulkán, zemetrasenie, epicentrum, hypocentrum, tichooceánsky ohnivý kruh, cunami, hurikány, povodne.</p> <p>Prírodné katastrofy vo svete a ich vplyv na prírodné prostredie a obyvateľstvo.</p> <p>Klíma, klimatické oblasti.</p> <p>Klimatické zmeny.</p> <p>Globálne otepľovanie verzus globálne ochladzovanie.</p> <p>Ľudská úloha v klimatických zmenách.</p> <p>Ozón, ozónová vrstva, kyslé dažde.</p> <p>Voda, formy vody na zemi.</p> <p>Význam vody pre človeka, funkcie vody, oblasti sveta s vodou, nedostatok vody, problémy s nedostatkom vody, oblasti sveta s nedostatkom vody.</p> <p>Oceány, život v oceánoch, biodiverzita.</p> <p>Význam oceánov pre život obyvateľstva.</p> <p>Znečisťovanie riek a podzemnej vody.</p> <p>Súčasný stav vody vo svete.</p> <p>Ochrana vody a vodných zdrojov.</p> <p>Štetenie vody.</p>

C. OBYVATEĽSTVO A SÍDLA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť vývoj hustoty zaľudnenia na Zemi v závislosti na zdrojoch a využívaní krajiny. • diskutovať o súčasnom stave v raste a štruktúre obyvateľstva Európy a zhodnotiť predpoklady ďalšieho vývoja obyvateľstva v Európe. • analyzovať údaje z máp, grafov, diagramov, obrázkov. • interpretovať mapu rozmiestnenia obyvateľstva sveta. • vysvetliť rozdiely v miere populačného rastu v rozvojových a rozvinutých krajinách. • zhodnotiť efekty rastu populácie a urbanizácie na lokality (znečistenie vzduchu, znečistenie vody). • pomocou tematických máp určiť smery a dôvody migrácie v rôznych častiach sveta v minulosti a súčasnosti; zdôvodniť zistené rozdiely. • uviesť príklady migrácie, ktorá sa snaží riešiť ekonomickú situáciu obyvateľstva, ale vyvoláva ešte väčšie problémy v cieľových krajinách. 	<p>Počet obyvateľov na Zemi, historický vývoj počtu obyvateľov na Zemi.</p> <p>Hustota zaľudnenia, faktory vplývajúce na hustotu zaľudnenia.</p> <p>Prirodzený prírastok, natalita, mortalita.</p> <p>Charakteristiky obyvateľstva.</p> <p>Informácie z médií o obyvateľstve, štruktúre obyvateľstva podľa rôznych znakov, hustote zaľudnenia.</p> <p>Demografické problémy, hlavné dôvody rastu ľudskej populácie, rozdiely v dynamike populačného rastu, budúcnosť populačnej explózie.</p> <p>Rôzne typy grafov, vekové pyramídy.</p> <p>Druhy migrácie.</p> <p>Prírodné, kultúrne, náboženské, ekonomické a politické aspekty migrácie.</p> <p>Migrácia v minulosti a v súčasnosti.</p> <p>Prognózy migrácie do budúcnosti.</p> <p>Migračná politika.</p> <p>Migrácia vo svete, v Európe a na Slovensku.</p>

D. ČINNOSŤ OBYVATEĽSTVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť oblasti s ťažbou strategických nerastných surovín. • vysvetliť význam prírodných zdrojov pre človeka. • porovnať zásoby obnoviteľných a neobnoviteľných prírodných zdrojov. • opísať, ako vplýva na krajinu ťažba nerastných surovín. • navrhnúť možnosti využitia krajiny po ťažbe nerastných surovín. • hodnotiť vplyvy technológie pri ťažbe na krajinu, uviesť príklady krajiny po ťažbe diamantov, čierneho uhlia a pod. • navrhnúť možnosti a zdôvodniť význam využívania alternatívnych zdrojov energie. • navrhnúť možnosti racionálneho využívania prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju. • opísať typy poľnohospodárstva vo svete a ich prepojenie s prírodnými charakteristikami krajiny. • porovnať jednotlivé typy poľnohospodárskych krajín. • porovnať rozvoj poľnohospodárstva, priemyslu a služieb v jednotlivých oblastiach sveta. • charakterizovať svetový obchod, jeho pozitíva a negatíva. 	<p>Význam prírodných zdrojov pre človeka.</p> <p>Obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje.</p> <p>Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju.</p> <p>Využívanie alternatívnych zdrojov energie.</p> <p>Problémy s vyčerpávaním hospodárskych surovín, vplyv ťažby na prírodné prostredie a obyvateľstvo – ropa, diamanty, uhlie, ďalšie nerastné suroviny.</p> <p>Náleziská nerastných surovín vo svete.</p> <p>Ťažba nerastných surovín a konflikty kvôli ťažbe.</p> <p>Vplyv ťažby na krajinu.</p> <p>Ceny nerastných surovín.</p> <p>Priemyselná výroba, rozmiestnenie priemyselnej výroby vo svete.</p> <p>Poľnohospodárstvo v rozvinutých krajinách a rozvojových krajinách.</p> <p>Služby, terciárna sféra, obchod, svetový obchod.</p>

2.20 Občianska náuka

Charakteristika predmetu

Výber zamerania občianskej náuky v kurze pre získanie základného vzdelania vychádza z hlavných cieľov tohto kurzu, ako aj predpokladu, že na pochopenie spoločenskej reality, v ktorej občan Slovenskej republiky žije, je nevyhnutné spoznať vzájomné väzby medzi ním a štátom z viacerých hľadísk (napr. občianskoprávneho, ekonomického), ako aj získať praktickú orientáciu pre život v občianskej spoločnosti. Predmet umožňuje žiakom dosiahnuť primerané pochopenie spoločenskej reality, v ktorej žijú (na úrovni obce, regiónu, Slovenskej republiky). Majú sa naučiť konať ako zodpovední ľudia a občania a získať vedomosti a zručnosti, ktoré potrebujú na úspešný vstup na trh práce.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania občianskej náuky je pripraviť žiakov na život v spoločnosti a na vstup do zamestnania, oboznámiť ich s ich právami a povinnosťami ako občanov a zamestnancov. Žiaci dostanú základné informácie o tom, ako funguje štát, aký je vzťah občana a štátu, a dozvedia sa, na akých princípoch je založená ekonomika Slovenskej republiky. Podstatnú časť vyučovania bude tvoriť príprava na životnú prax – rodinný rozpočet, trh práce, pracovné právo, styk s úradmi. Žiaci sa dozvedia aj o možnostiach, kde v prípade potreby získajú ekonomické a právne poradenstvo. Spoznajú internet ako dôležitý zdroj informácií.

OBČAN A ŠTÁT

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • definovať štát ako nositeľa zvrchovanej moci na vymedzenom území. • vysvetliť zmysel štátu a štátnej moci. • na príklade rozhodnúť, či bol porušený čl. 2 Ústavy SR a ak áno, tak v čom.	Štát, štátna moc, zvrchovanosť, občan, ústava.

HOSPODÁRENIE RODINY A ŠTÁTU

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • pomenovať vstupy a výstupy konkrétnej výroby. • rozlišovať prácu, prírodné zdroje a kapitál v konkrétnom výrobnom procese. • vysvetliť na príklade zmysel investície. • zostaviť mesačný rozpočet svojej rodiny a navrhnúť spôsoby jeho zlepšenia na strane príjmov i výdavkov.	Statok, vzácnosť, výroba, vstupy (práca, prírodné zdroje, kapitál), výstupy, spotreba, investícia, rozpočet.

TRH PRÁCE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie/dokáže <ul style="list-style-type: none"> • popísať princíp fungovania trhu. • určiť svoje miesto na trhu práce. • vysvetliť údaje, ktoré sa nachádzajú na výplatnej páske. • vypracovať program vlastného uplatnenia na trhu práce, vrátane plánu zvyšovania vlastnej ceny na trhu práce.	Dopyt, ponuka, cena, trh, trh práce, ponuka práce, dopyt po práci, úrad práce, mzda, daň, odvody, produktivita práce, kvalifikovaná pracovná sila, mobilita.

PRACOVNÉ PRÁVO

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvetliť, že pracovný pomer je vecou dohody zamestnanca a zamestnávateľa. podľa obsahu sa orientovať v zákonníku práce. vymenovať náležitosti pracovnej zmluvy. posúdiť, či pracovná zmluva obsahuje všetky náležitosti. rozoznať zásadné chyby v pracovnej zmluve. rozoznať zrejmé porušenie zákona v príkladoch z praxe.	<p>Zákonník práce, zamestnávateľ, zamestnanec, pracovná zmluva, dohoda o vykonaní práce, skončenie pracovného pomeru, výpoveď, pracovný čas, mzda, dovolenka, práca nadčas, skúšobná doba, doba určitá, doba neurčitá, pracovné voľno, zodpovednosť za škodu, pracovný úraz, dočasná pracovná neschopnosť, odbory, zamestnanecká rada.</p>

VEREJNÁ SPRÁVA V SR A V REGIÓNE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvetliť zmysel deľby moci v štáte. vysvetliť úlohu parlamentu, vlády, ministerstiev, súdov a prokuratúry. uviesť príklady orgánov štátnej správy a orgánov samosprávy a rozlišovať medzi nimi. samostatne nájsť spôsob vybavenia úradnej záležitosti.	<p>Parlament, vláda, ministerstvo, súd, prokuratúra, úrad, zastupiteľstvo.</p>

EURÓPSKA ÚNIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • popísať Štrasburg a Brusel ako sídla orgánov Európskej únie. • vysvetliť rozdiel medzi voľným pohybom osôb a voľným pohybom pracovných síl. • vysvetliť, v ktorých krajinách Európskej únie môže legálne pracovať a kedy uplynú prechodné obdobia. • určiť postup, ako sa domáhať svojich práv na európskom súde pre ľudské práva. 	<p>Európska únia, voľný pohyb osôb, voľný pohyb pracovných síl, voľný pohyb tovaru, voľný pohyb kapitálu, Európsky parlament, Európska komisia, Európsky súd pre ľudské práva, prechodné obdobia.</p>

AKO ZÍSKAŤ RADU A POMOC

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanoviť spôsob riešenia problému: čo potrebujem k riešeniu problému – čo z toho mám a čo potrebujem získať a kde to získam. • vyplniť príslušné tlačivá. • určiť, aký bude ďalší správny postup. • vybrať z príručky relevantné inštitúcie. • získať radu a pomoc. • postupovať podľa získanej rady. • prísť k uspokojivému riešeniu zadaného problému s pomocou internetu a inštitúcií. 	<p>Zadaná úloha v podobe: <i>životná situácia + vzniknutý problém, ktorý treba vyriešiť práca s „príručkou“</i> obsahujúcou názvy a stručné charakteristiky internetových stránok, ktoré môžu poskytnúť konkrétne informácie; názvy a adresy orgánov štátu a obce, ktoré by mohli poskytnúť konkrétne informácie (spolu so stručnou charakteristikou, čím sa príslušný orgán zaoberá); názvy a adresy MVO, ktoré sa zaoberajú poradenstvom a ich charakteristika.</p>